



TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU YAYINIDIR.

mavikale

OCAK 2019 • SAYI: 36 ISSN: 1309-1166



2018 TÜRKİYE SATRANÇ ŞAMPİYONASI İM CEMİL GÜLBAŞ ŞAMPİYON!

- ♔ Carlsen unvanını bir kez daha korudu
- ♔ Satranç Olimpiyatı'nda Çin'den çifte zafer
- ♔ Dünya Kadınlar Şampiyonu Ju Wenjun
- ♔ GM Vahap Şanal Avrupa üçüncüsü



Türkiye için, **gelecek** için
Türk satrancının yanındayız.

SPORTOTO
TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI



Glkz Tulay

Başkan

gulkiztulay@tsf.org.tr

Başlarken

MAVİKALE YOLUNA YENİLENEREK DEVAM EDİYOR

Değerli satrançseverler,

2009 yılından beri ülkemizde ve dünyada öne çıkan satranca dair tüm gelişmeleri okuyucularımız ile paylaşan ve Türk satranç yayıncılığında son derece nitelikli, saygın bir yer edinmiş dergimiz, bu sayısı ile dijital yayıncılığa merhaba diyor...

Bundan böyle okurlarımız ile internet ortamında ve yeni bir tasarım ile buluşacağız. Önümüzdeki dönemde ayrı bir web sitesi ve içerikte teknolojik uygulamaların daha aktif bir şekilde kullanılacağı dergimiz, birçok platformdan da indirilerek daha çok okuyucu ile buluşacak.

Kolaylıkla okunabilir şekilde tasarlanan dergimiz ile yeniliği, güncelliği yakalamayı, ulaşabildiğimiz hedef kitlenin artmasını, satrancın daha görünür olmasını amaçlıyoruz.

Değerlerimizi ve hassasiyetlerimizi koruyarak yenilenmenin, gelişime ayak uydurmanın farkındalığı ile yol alma devam ediyoruz.

Güriş Holding sponsorluğu ile hayata geçirdiğimiz Türkiye Satranç Şampiyonası'nda, 2018 yılı şampiyonumuz IM Cemil Gülbaş oldu. Yine eşsiz bir organizasyonla hayata geçirdiğimiz ve birbirinden kıymetli 12 sporcumuzun hamle yaptığı maraton sonunda şampiyon olan IM Gülbaş'ı, ikinci olan GM Mert Erdoğan'ı ve üçüncümüz FM Esat Bağlan'ı kutluyorum.

2018 yılının sonuna doğru büyükustamız Vahap Şanal'ın Avrupa Hızlı ve Yıldırım Satranç Şampiyonası'nda birinci ile eş puanla elde ettiği üçüncülük, kazandığı bronz madalya ile gerçekten çok büyük bir sevinç yaşadık. Büyükustamızı yürekten kutluyor, ülkemiz adına verdiği mücadele için teşekkür ediyorum.

2018 Dünya 16 Yaş Altı Satranç Olimpiyatı'na Konya'da ev sahipliği yaptık ve 40 ülkeden, 47 takım ve 229

sporcuyla buluşturduk. Konya Selçuklu Belediyesinin destekleri ile düzenlediğimiz bu uluslararası şölende unutulmayacak bir organizasyona imza attık. Katılımcılarımızdan duyduğumuz memnuniyet dolu sözler ve iletilen tebrik mesajlarından büyük bir mutluluk duyduk.

Organizasyonel yetkinliği ile dünya satranç kamuoyunun takdirini toplayan Türkiye Satranç Federasyonu olarak 2019 yılında üç büyük organizasyonu daha ülkemizde gerçekleştireceğiz. Satrancın en prestijli turnuvalarından 2019 Avrupa Kadınlar Şampiyonası, 2019 Dünya Okullar Şampiyonası ve 2019 Dünya 16 Yaş Altı Satranç Olimpiyatı'nı da dünya çapında ses getiren bir başarı ile hayata geçirmek için hazırlıklarımızı büyük bir heyecan ile sürdürüyoruz. Dünyanın en güçlü sporcularının ülkemizde hamle yapacağı turnuvaların ilki 10 Nisan'da, Avrupa Kadınlar Şampiyonası ile başlayacak ve 17 Nisan'da Dünya Okullar Şampiyonası ile devam edecek. Antalya'da düzenleyeceğimiz bu organizasyonlar neredeyse eş zamanlı gerçekleşecek ve eminim ki bu zorlu ve gururlu süreci büyük bir başarıyla yöneteceğiz.

Dijital yayın hazırlıkları ve tasarım aşamasında gösterdiğimiz hassasiyet sebebiyle okurları ile gecikmeli olarak buluşan yeni sayımızda; Dünya Şampiyonluğu unvan maçı, Dünya Kadınlar Şampiyonası, Olimpiyat, Dünya Hızlı Yıldırım, Avrupa Hızlı Yıldırım, Dünya 16 Yaş Altı Olimpiyatı, Türkiye Şampiyonası gibi son derece güçlü turnuvaların nitelikli yazıları ile buluşacaksınız. 36. sayısına ulaşan dergimize yazıları ile hayat veren yazarlarımıza gönül dolusu teşekkür ediyorum.

Büyük satranç ailemiz ile birlikte yenilenerek, gelişerek ve başararak yol almak dileğiyle, hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum...

Sunus



IA Fatma Yılmaz
Yayın Kurulu Başkanı
fyakademi@gmail.com

MAVİKALE'DE YENİ DÖNEM!

Değerli satrançseverler,

2008'in sonunda Yayın Kurulu'nun oluşturulmasının arkasından, Türkiye Satranç Federasyonu'na ait bir derginin çıkarılması gündeme gelmişti. "Derginin ebatları ne kadar olmalı, içeriğinde neler olmalı, kaç sayfa olmalı, kaç ayda bir çıkmalı, adı ne olmalı?" gibi soruların cevaplanmasının ardından Mavikale'nin ilk sayısını Ağustos 2009'da okumuştuk.

2008'de başlayan, 2009'da basılı olarak vücut bulan Mavikale, o tarihten 2019'a kadar, pek çok Yayın Kurulu üyemizin, pek çok yazarımızın, bir o kadar mizanpajı üstlenen arkadaşımızın desteğiyle 35 sayı basılarak ülkemizin, dünyanın önde gelen satranç haberlerini okuyucularına ulaştırdı.

2008'den 2019'a dünyadaki, ülkemizdeki satranç, satranç kültürü, adeta satranç otoritesi diyebileceğimiz ülkeler değiştiği, çoğaldığı gibi, dergimize emek veren üyelerimiz de değişti, ilk sayıdaki arkadaşlarımızdan yok denecek kadar az kalırken o dönemde çocuk diyebileceğimiz isimler bugün yazılarıyla dergimize zenginlik katıyor!

Süreçte değişen elbette sadece üyelerimiz, bize destek veren arkadaşlarımız olmadı. Teknoloji de hızla değişti, gelişti! Önceden kitapların sayfasında, ansiklopedi yapraklarında arayıp bulmaya çalıştığımız bilgiler, bu ansiklopedilere sahip olabilmek için biriktirdiğimiz kuponlar da çoktan tarihteki yerini aldı. Aklımıza takılan bir şeyi bulmak için artık o kitap senin, bu kitap benim saatlerce sayfa da çevirmiyoruz! İnternet ve arama motorları her an elimizin altında, yazacağımız birkaç sözcük sonrasında pek çok bilgiyi bize sunuyor. Durum ve hız böyle olunca Mavikale için de kargoya vermek, gitti gitmedi, niye gecikti, geldiğinde adreste ola-

mayacağız, kargonuzu getirdik, yoktunuz telaşları 36. sayıdan başlayarak geçmişteki yerini alacak! Yeni dönemde Mavikale basılmadan doğrudan doğruya <http://www.tsf.org.tr/kaynaklar/mavi-kale> adresinden pdf olarak indirilebilecek, okunabilecek.

İnternet ortamına geçiş sürecinde mizanpajın değişmesi nedeniyle, dergimizin ilk sayısından 35. sayısına kadar bizlerle olan, başta Yayın Kurulu başkanlığımızı yürüten, sonrasında mizanpajı üstlenerek Mavikale'ye destek vermeye devam eden hocamız Mustafa Sabri Koçak'ı da 36. sayı da uğurladık. Bütün çalışma, yönlendirme ve emeklerinden dolayı Sabri Hoca'ya teşekkür ediyoruz.

36. sayıdan başlayarak mizanpajını Kasım Halis'in üstlendiği yeni dönemde, dergi tableten, telefon- dan rahat okunabilsin diye iki sütuna geçilmesi, yazı büyüklüğünün 12 punto olması gibi küçük değişiklikler olsa da şimdilik içerik aynı, sonraki sayılarda internet kolaylığından yararlanarak haberlerle ilgili linkleri, fotoğraf albümlerini, turnuvalardaki maçlarla ilgili analizleri okuyucularımıza ulaştırma planındayız.

Yeni dönemin ilk sayısında da FM Deniz Arman, İstanbul İl Temsilcisi Rıza Öney, FM Tarık Selbes, WIM Nilüfer Çınar Çorlulu, Sporcu Mert Özateş, WGM Betül Cemre Yıldız Kadioğlu, FM Yasin Emrah Yağız, Prof. Dr. Ergin Çiftçi, ICCF IM Halil Nejat Özmen, IA Müslim Ersoy, Antrenör Abdullah Sözen, IA Fatma Yılmaz, Antrenör Ozan Çapan birbirinden okunmaya değer yazılarıyla dergimizin sayfalarında yer aldılar.

Her yeni sayıda birbirinden güzel yazılarla, daha geliştirilmiş bir Mavikale'yle karşınızda olma umudumuzla iyi okumalar dileriz.

BAŞLARKEN:

MAVİKALE YOLUNA YENİLENEREK **DEVAM EDİYOR**.....1

SUNUŞ:

MAVİKALE'DE YENİ DÖNEM!.....2

2018 TÜRKİYE SATRANÇ ŞAMPİYONASI

İM CEMİL GÜLBAŞ ŞAMPİYON!.....4

HAYRİ ÖZBİLEN 5. ANMA SATRANÇ TURNUVASI

ŞAMPİYON FM AHMET OLCUM.....10

2018 DÜNYA ŞAMPİYONASI

ŞAMPİYON UNVANINI KORUDU.....14

PUANLI SATRANÇ.....23

43. SATRANÇ OLİMPİYATLARI'NA ÇİN DAMGASI!.....24

2018 DÜNYA HIZLI VE YILDIRIM ŞAMPİYONASI

DUBOV, WENJUN, CARLSEN, LAGNO ŞAMPİYON!.....30

2018 AVRUPA HIZLI VE YILDIRIM ŞAMPİYONASI:

VAHAP ŞANAL AVRUPA ÜÇÜNCÜSÜ.....36

2018 DÜNYA KADINLAR SATRANÇ ŞAMPİYONASI

ŞAMPİYON JU WENJUN.....38

2018 DÜNYA YAŞ GRUPLARI 44

2018 16 YAŞ ALTI OLİMPİYATI'NA **ASYA DAMGASI!**.....48

SATRANÇ VE SANAT:

BÜYÜK USTA.....56

KAZANCI GÖRME VE HESAPLAMA.....65

ZAYIF KARELERİ ELE GEÇİRMEK-1.....66

SATRANCIN İÇİNDEN **TAKTİK ÖĞELER (3)**.....70

SATRANÇ SANATÇILARININ

"FİRÇASINDAN" ÇIKANLAR.....74

DÜNYANIN EN İYİ OYUNCULARINDAN BİRİ

TEİCHMANN.....80

SÖYLEŞE SÖYLEŞE:

CEM KAN GÖKERKAN.....86

USTACA.....91

BULMACA.....92

YAYININ ADI: Mavi Kale
Yıl: 11 • Sayı: 36 • Ocak 2019
ISSN: 1309-1166

İMTİYAZ SAHİBİ
TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU ADINA
GÜLKİZ TULAY

Yayın Kurulu Başkanı
İA Fatma Yılmaz

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Alper Aydın

Haber Koordinatörü
Başak Göktaş

Yayın Kurulu
İA Fatma Yılmaz
Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Hür Yasin
Alper Aydın
FM Tarık Selbes
M. Anıl Şengün
İbrahim Ege Bulduk
Deniz Coşgun
Deniz Seyhanoglu
İA Müslim Ersoy

Görsel Yönetmen
Kasım Halis / www.medyatime.gen.tr

Yayın Türü/Aralığı
YEREL SÜRELİ / ÜÇ AYLIK

Yönetim Yeri
Türkiye Satranç Federasyonu
Şehit Yaşar Akansel Sokak
Özgürler İş Merkezi No:3 Kat:6
Ulus-Ankara
Tel: 0312 309 75 94
Faks: 0312 310 96 20
mavikale@tsf.org.tr

Mavi Kale dergisi, Türkiye Satranç Federasyonu tarafından yayımlanmaktadır. Dergide yer alan yazı, röportaj, fotoğraf, illüstrasyon, grafik v.s. gibi malzemeler izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden yayımlanamaz.

2018 TÜRKİYE SATRANÇ ŞAMPİYONASI

İM CEMİL GÜLBAŞ

ŞAMPİYON!



26 Ekim - 6 Kasım 2018 tarihlerinde Gürış Holding sponsorluğunda Antalya Göynük'te düzenlenen 2018 Türkiye Şampiyonası'na Mirage Park Resort Hotel ev sahipliği yaptı. Son tura kadar büyük mücadeleye sahne olan şampiyonada zafer, 11 zorlu tur sonunda 7,5 puan elde eden İM Cemil Gülbaş'ın oldu! Turnuva boyunca en yakın takipçilerinden GM Mert Erdoğan 7 puanla ikinci ve FM Esat Bağlan 6,5 puan ile üçüncülüğü elde etti. Sporcularımızı başarılı performanslarından dolayı tebrik ederiz.

Şampiyona'nın final sıralaması şu şekilde oluştu:

Sıra	Unvan	İsim	UKD	Elo	Puan
1	İM	Cemil Gülbaş	2383	2393	7½
2	GM	Aziz Mert Erdoğan	2424	2406	7
3	FM	Esat Bağlan	2221	2343	6½
4	İM	Mert Yılmazyerli	2477	2442	6½
5	FM	Deniz Özen	2344	2411	6½
6	İM	Ege Köksal	2315	2351	6½
7	İM	Suat Soylu	2357	2327	6
8	İM	Serkan Soysal	2351	2415	5
9	FM	Volkan Sevgi	2294	2296	4½
10		Alber Kadir Zor	2225	2167	4
11	FM	Fethi Apaydın	2340	2353	3½
12		Umut Erdem Gündüz	2154	2205	2½



FM Deniz Arman

Sporcu

denizarman1985@hotmail.com



Türkiye Şampiyonası ödül töreni: 2. GM Erdoğan, Şampiyon IM Gülbaş, 3. FM Bağlan

Şampiyonada birbirinden güzel, kaliteli ve ilginç partilerden birini IM Can Arduman'ın canlı yayında konuğu olarak takip etme ve analiz etme fırsatını yakaladım. Bu yazımda siz değerli Mavikale okurları için 2018 Türkiye Satranç Şampiyonası IM Cemil Gülbaş'ı adım adım şampiyonluğa götüren partiler arasından 10. turda yetenekli oyuncumuz Umut Erdem Gündüz'e karşı siyahla oynadığı ve son derece güzel taktik ve stratejik unsurları içeren Sicilya partisini inceleyeceğim.

IM Cemil Gülbaş, 10. tur öncesinde liderlik koltuğunu GM Mert Erdoğan ile paylaşıyordu ve bu turda rakibi Umut Erdem Gündüz'e karşı siyahla oldukça değerli bir galibiyet elde etmeyi başardı ve şampiyonluk yarışında iddiasını katlayarak son turlara taşıdı. Karşılıklı fırsatların kaçırıldığı son derece heyecanlı bir mücadeleye sahne olan Umut Erdem Gündüz ile partisini sizler için detaylı olarak analiz etmeye çalışacağım.

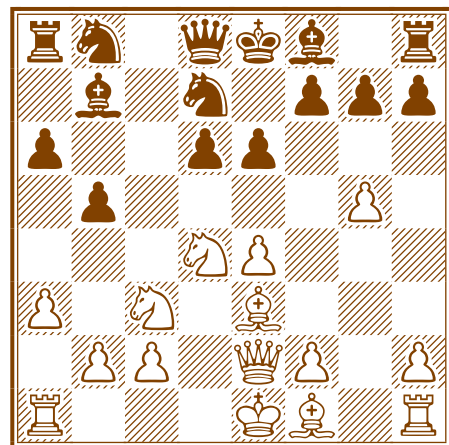
Umut Erdem Gündüz– IM Cemil Gülbaş 2018 Türkiye Satranç Şampiyonası (Tur 10)

1.e4 c5 2.♘f3 e6 3.d4 cxd4 4.♘xd4 ♘f6 5.♘c3 d6 6.g4

Sicilya Savunmasının Schveningen varyantına karşı en agresif ve tehlikeli devam yollarından biri olarak kabul edilen Keres Atak, satranç ta-

rihinde eski Dünya Şampiyonlarından Anatoly Karpov'un partileri ile 80'li yıllarda üne kavuştuğu bir devam yoludur. Aradan geçen 35-40 senede pek bir şey değişmemiş olacak ki özellikle son yıllarda bu varyantın popüleritesinin tekrar artmaya başladığını görüyoruz. Genç ve yetenekli oyuncu Umut Erdem Gündüz'ün bu varyantı tercih etmesindeki sebeplerden birisi belki de turnuvada istediği sonuçları elde edememesiydi. Bu durum kuşkusuz son turlara doğru daha büyük risk almasında etkili oldu.

6...a6 7.g5 ♘fd7 8.♙e3 b5 9.a3 ♙b7 10.♚e2





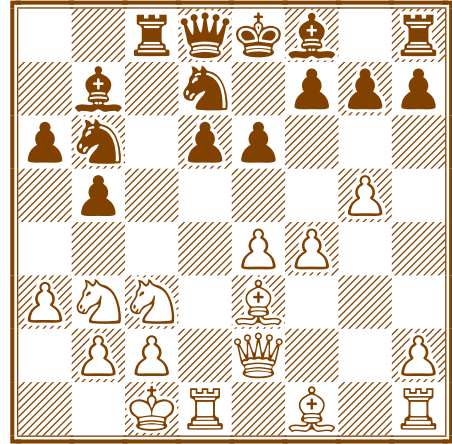
Türkiye Şampiyonasında bütün sporcular TSF Başkanı Gülkız Tulay ve Milliyet Gazetesi Spor Yazarı Bilal Meşe ile.

Sicilya'nın pek çok keskin varyantında görmeye alıştığımız bir fikir ancak bu özel konum için oldukça ilginç ve yaratıcı bir fikir. Beyazların tercih ettiği bu vezir hamlesi birtakım stratejik ve taktik imkanlar sunduğu gibi bazı dezavantajları da mevcut. Öncelikle beyaz vezirin e2 karesinde siyah şah ile aynı dikeyde konumlandırılması Beyazlara e-hattından d5 ve f5 karelerinden birtakım taktik fırsatlar sağlar. Bu fikir genelde Bg5'li Sicilya Najdorf varyantlarında görmeye alışık olduğumuz bir fikirdir. Diğer taraftan bu hamlenin en büyük dezavantajlarından bir tanesi kritik c4 karesini kontrol eden f1 filinin önünü kapamasıdır çünkü bu kare siyah atlar için stratejik öneme sahip bir nokta haline gelir.

10... ♖b6 11.0-0-0 ♘d8d7

Bu açılışın mimarlarından eski Dünya Şampiyonlarından Garry Kasparov'un 2017 yılında Saint Louis Yıldırım Turnuvasında Büyükusta David Navara karşısında oynadığı bir sistem. Konumdaki temel farklardan biri beyaz vezirin e2 yerine d2'de bulunması.

12. ♘b3 ♜c8 13. f4?!



Beyazlar büyük risk alarak, açılışın ruhuna uygun olarak piyonlarla f5-f6 benzeri parçalama olanakları yaratmak istiyor ancak konumdaki en büyük problem belki de bu hamleden sonra ortaya çıkıyor.

13... ♙e7?!

Bu pozisyonda Siyahlar Sicilya'nın belki de en klasik ve meşhur temalarından bir tanesi olan ...♞xc3! için en uygun şartları elde ediyor ancak

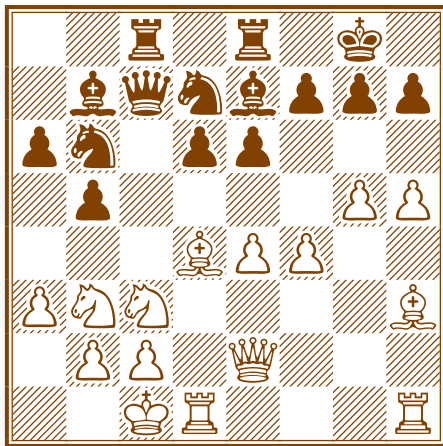


Türkiye Şampiyonasında oynanan 11 turun her biri bir diğerinden zorluydu!

belki de bu kuvvetli kalite fedasını tercih etmeye-
rek partinin ilk kritik kararlarından bir tanesini
alıyor.

Dilerseniz örnek bir varyanta birlikte göz atalım.
13... ♖xc3 14. bxc3 ♙xe4 15. ♙xb6 ♖a8! 16. ♖g1
♜xb6 17. ♙g2 tehlikeden sıyrılabilme adına ko-
numun sadeleştirilmesi Beyazın temel stratejisi
ancak ♙xg2 18. ♖xg2 g6! 19. ♖f2 ♖c6 ve Siyahlar
pozisyonun kontrolünü tamamen elinde tutar.

14. ♙d4 0-0 15. h4 ♖c7 16. ♙h3 ♖fe8 17. h5

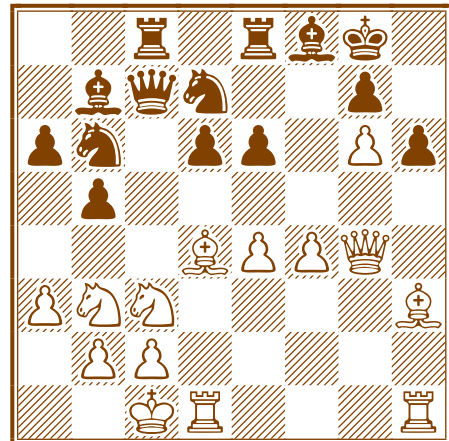


Beyazlar bu konumda kanat saldırısının tipik
teması olan h5-g6 ile şahkanadını parçalamaya
yönelik bir girişimde bulunuyor ancak konum-

da 17.f5! fikri Siyah için savunulması oldukça
zor zayıflıklar yaratabilirdi. Örnek bir varyant şu
şekilde gelişebilirdi. 17.f5 exf5 (17... ♙f8 18.fxe6
fxe6 19. ♜d4 ♖d7 20. ♖g4! ve e6 erini savunmak
mümkün görünmüyor) 18. ♙xf5 Nc4 19. ♙xh7!!
Beyazların konum üstünlüğünü ispatlayan hayati
bir feda!

19...♜xh7 20. ♖h5+ ♜g8 21. ♙xg7! ♜g7 22. ♖h6
♜g8 23. g6 ♜f6 ♖hg1 24. ♜e5 gxf7 25. ♜xf7 ♖g7+
26. ♜e6 ♜d4 ♜d7 27. ♖xf6 +- ve Beyaz oldukça
rahat bir kazanç konumu elde eder.

17...♙f8 18.g6 fxg6 19.hxg6 h6 20. ♖g4



f5 hamlesi bu konumda da oldukça etkili bir alternatiftir.

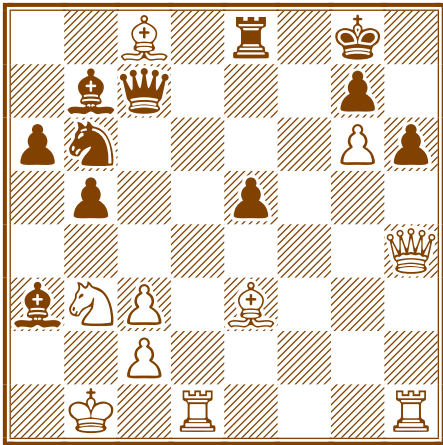
20... e5 21.fxe5 dxe5 22.♔e3

Bu pozisyonda belki de bilgisayar analizleri dışında görülmesi pek de mümkün olmayan 22. ♔xb6 ♖xb6 23. ♗f3 ♜cd8 24. ♔e6+ ♕h8 ♜df1! devamı yolu Beyaza avantaj sağlar. Oluşan konumda ♔f7-♜xh6 tehditlerinden dolayı Beyaz açık üstünlüğe sahiptir ancak bu noktada Beyazın ♔e3 tercihi son derece doğal ve anlaşılır.

22...♔f6 23.♗h4 ♔xa3 24.♕b1 ♖xe4

Cemil Gülbaş'tan ard arda gelen son derece iyi hesaplanmış harika taktik hamleler zinciri! Siyahlar ♖xe4 sonrası büyük bir üstünlük elde ediyor ancak unutulmaması gereken en önemli nokta, konumun halen karışık olduğu ve birden fazla siyah taşın askıda olduğudur. Söz konusu pozisyonda oyuncuların kolaylıkla hesap hatalarına düşmesi mümkündür.

25.♔xc8 ♖xc3+ 26.bxc3



26...♗xc3?

Ve Siyah bu hamle ile elde ettiği avantajı çok hızlı bir şekilde kaybediyor! Sebebi ise Beyazları konumda kurtaran ara hamle ve belki de partinin gidişatını tamamen değiştirecek bir detay. Siyahların bu konumdaki en doğru devam yollarından bir tanesi 26... ♔xh1 27. ♔xb6 ♗xc3 28. ♔e6+ ♕h8 29. ♔d4 exd4 30. ♗xd4 ♗xd4 31. ♜xd4 ve Siyahlar ♔e7-♔f6 fikrinden sonra teknik olarak kazanç oyun sonu konumu elde eder.

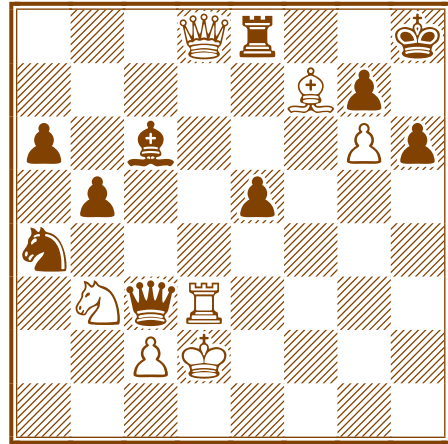
27.♔e6+! ♕h8

27... ♜xe6 ♜d8 ♔f8 ♜xf8 ♕f8 ♗d8+ ♜e8 ve ♜f1+

“Türkiye Şampiyonasında yaş ortalamasının oldukça genç olması belki de gelecek yıllar için umut verici bir gelişme ve rekabetin önümüzdeki şampiyonalarda giderek olumlu ivme kazanacağına habercisi.

sonrasında Beyazlar rahat bir kazanç elde ederdi.

28.♔c1 ♔xc1 29.♕xc1 ♖a4 30.♜d3 ♗b2+ 31.♕d2 ♔xh1 32.♗d8 ♔c6 33.♔f7 ♗c3+!



Harika bir taktik ve beyaz şahın saklanacak iyi bir karesi yoktur!

34.♕e2 ♗xc2+ 35.♔d2 e4 36.♜d6 ♗d3+!

Ve Siyahlar bu güzel ve estetik hamle ile partiyi kazanır. **0-1**

Son olarak belirtilmesi gereken önemli bir nokta ise Türkiye Şampiyonasında yaş ortalamasının oldukça genç olması belki de gelecek yıllarda oynanacak şampiyonalar için oldukça umut verici bir gelişme ve rekabetin önümüzdeki şampiyonalarda giderek olumlu ivme kazanacağına habercisi.

Başta IM Cemil Gülbaş olmak üzere bizlere bu güzel şampiyona heyecanını yaşatan 12 sporcumuzun her birine teşekkürü bir borç bilir, gelecek senelerde başarılarının devam etmesini temenni ederiz.

EUROPEAN WOMEN'S INDIVIDUAL CHESS CHAMPIONSHIP



**REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF YOUTH
AND SPORTS**



European Chess Union

10-23 APRIL 2019

ANTALYA - TURKEY



eiwcc2019.tsf.org.tr



HAYRİ ÖZBİLEN 5. ANMA SATRANÇ TURNUVASI

ŞAMPİYON FM AHMET OLÇUM



Hayri Özbilen'de sporcular, hakemler ve yöneticiler bir arada.

Türkiye Satranç Federasyonu eski başkanlarından (1984-1986) Hayri Özbilen vefatının 5. yılında İstanbul'da düzenlenen satranç turnuvasıyla anıldı. 13-17 Ekim 2018 tarihleri arasında TSF'nin düzenlediği Satranç Turnuvası Kartal Belediyesi ev sahipliğinde yapıldı.

82 sporcunun 7 tur boyunca mücadele ettiği yarışmaya Hayri Özbilen'i yakından tanıyan arkadaşları ve genç sporcular katıldı. 7 maçta 7 galibiyet alan genç sporcu FM Ahmet Olçum şampiyon olurken 3 sporcu 5,5 puan ile 2-4. dereceleri paylaştı. Eşitlik bozmayla 2. FM Anar Aliakbarov, 3. Ali Bülent Özveren ve 4. Mehmet Ali Kuseyri, 5. ve 6. eş puanla (5 puan) Yağız Çınar Akın ve Melih Kaan Can oldu.

Turnuvanın ödül törenine Hayri Özbilen'in oğlu Önder Özbilen, eşi Ayla Özbilen, gelini Gülcan Öz-

bilen, İl Temsilcisi Rıza Öney, Kartal Belediyesi Spor Müdürü Yaşar Bıçak, Kartal Satranç İlçe Temsilcisi ve turnuva direktörü Besim Baş, sporcular ve sporcu aileleri katıldı.

Kapanış konuşmalarında Kartal Belediyesi Spor Müdürü Yaşar Bıçak turnuvaya ev sahipliği yapmakta memnun olduklarını belirterek dereceye giren sporcuları tebrik etti. Önder Özbilen ise babasının satrancı çok sevdiğini belirterek bu anlamlı turnuvaya katılan sporculara teşekkür etti.

Anma turnuvasında dereceye giren sporculara ödül töreninde kupa-madalya ile toplamda 2.500 TL ödül ve Kartal Belediyesi tarafından ilk 3 sporcuya tam, yarım ve çeyrek altın ödülleri verildi.

Anma turnuvasına katılan Hayri Özbilen'i tanıyan bazı sporcuların paylaştığı anılar:



Rıza Öney

İstanbul İl Temsilcisi
riza.oney@tsf.org.tr



GÜRCAN KÖFTECİOĞLU

➤ Türkiye Satranç Süper Ligi kurulmadan önce (2000 öncesi dönemde) SGM tarafından düzenlenen ilk satranç ligine Hayri Özbilen'in takımı Kings Cafe Milano ile katıldık. Takımımızda ünlü simalar Siracettin Bilyap, hocam ve sevgili ağabeyim Demir Büyükozkaya, Kemal Öztürk, Burak Akgüç ve ben vardım. O yıl güçlü takımları yenerek ilk lig şampiyonu olmamızı hala unutamam. Daha sonra Hayri Özbilen bizi onore ederek birçok kez ağırladı. Bir dost ve bir ağabeyim olarak kendisine müteşekkirim.



SAVRAN TEKELİ

➤ Hayri Özbilen benim gözümde Layemut'tur. Satranç sporuna eğitimci, yönetici, sporcu ve yazar olarak verdiği emekler örnek alınacak değerlerdir. Satranca verdiği emeklerin yanı sıra 1982 yılında kurduğum Gambit Satranç Merkezi'ne verdiği destekleri unutamam. Davranış ve söylemlerinde hiçbir olumsuzluk görmedim. Ben onu bir kere üzdüm, o beni hiç üzmedi. Son sözüm ilk sözümün aynısıdır, o benim gözümde Layemut'tur.



GÜLÜMSER ÖNEY

➤ 1970'li yıllarda İSD Tepebaşı'ndaydı. O zamanlar turnuvalarda geç kalma süresi bir saat idi. Hayri Bey beyazlarla, ben ise siyahlarla eşlendirilmiştik. Bir saatin bitmesine iki dakika kala, ben hükmen kazanacağımı düşünerek -/+ yazmaya hazırlanmışken Hayri Bey geldi, geç kaldığı için özür diledi ve 1. b4 oynadı. Oyun sonunda kaybettim. Hayri Bey geç geldiği için tekrar özür diledi. Kendisini rahmetle anıyoruz.



HÜR YASİN

➤ 40 yıllık dostluğumuz vardı. Ailece tanışıyoruz. Müthiş bir beyefendi idi. Ne yapılması gerektiğini iyi bilen iyi bir insan ve yöneticiydi. Çok daha önemlisi satranca aşkla bağlıydı. Satrançtan müthiş zevk alırdı. Onunla güzel anılarımız var. Evinde bizi defalarca ağırladı. Satranç camiası için hem sporculuk hem yöneticilik açısından önemi büyük.

ALİ BÜLENT ÖZVEREN



Sn. Hayri Özbilen ile satranç turnuvalarında birkaç kez rakip olmuştum. Kendisi son derece mütevazı ve yaşça küçük olmamıza rağmen bizlere karşı hürmetkar bir kişiydi. Turnuvalarda maç aralarında sohbetlerimiz olmuştuk. Satranca, düşünceye ve satranççılara saygılıydı. Bu davranışlarıyla bizlere örnek olmuş, ağabey sıcaklığını hissettirmiştir. "Gens Uno Sumus" mottosunu, ("biz bir aileyiz" düşünce-sini) yaşayan ve yaşatan Hayri Beyi rahmetle yad ediyoruz. Bıraktığı boşluğu doldurmaya çalışmak bir fazilettir. Nasıl bir ailede 7`den 70`e her yaş grubu varsa, ileri yaşında hastalıklara rağmen kenarda durmayıp turnuvalara katılması, örnek olması bence en büyük anıdır.

Yazımızın sonunda sizleri turnuvadan seçtiğimiz güzel bir maçın analiziyle baş başa bırakıyoruz:

Anar Aliakbarov - Emrah Duran
(Analiz: FM Yasin Emrah Yağız)

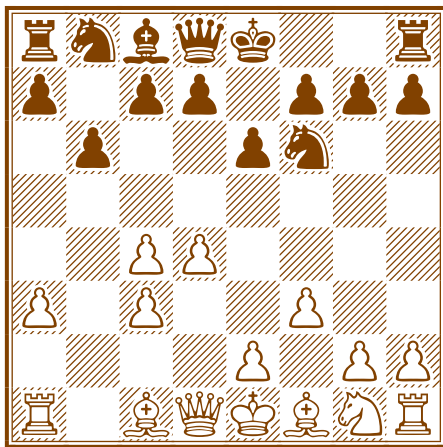
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♙b4

Siyah, Aron Nimzowitsch'in mimarı olduğu Nimzo-Hint savunmasını tercih ediyor.

4.a3 ♙xc3+ 5.bxc3 b6

Nimzo-Hint Savunmasında Siyahın ana amacı merkezdeki beyaz kareler üzerine baskı kurmaktır. Bu nedenle Siyahın beyaz renkli fili kanattan oyuna girmektedir.

6.f3



Beyaz da konuya uygun bir karşılık vererek merkezde e4 ile söz sahibi olmak istiyor. Beyaz f3 hazırlık hamlesi ile gelişiminin gecikmesine razı

"Satranca eğitimci, yönetici, sporcu ve yazar olarak verdiği emeklerle örnek alınacak bir değer olan Hayri Özbilen benim gözümde "Layemut"tur!"

oluyor.

6...d6?!

Açılışa dair ilk tartışılması gereken hamle bu! Siyahın gelişim planında d6 hamlesinin yeri var ama Siyahlar bu hamle için erken davranıyor. Siyah bu konum için daha çok tercih edilen ♘c6 seçeneğini kullanmalıydı.

6...♘c6 7.e4 ♙a6 ile Siyah enerjik bir şekilde gözünü c4 zayıf piyonuna dikerdi ve gelişimde geri kalmış Beyaz için bu tatsız olurdu. 8.♙d3 ♘a5 9.♙e2 (9.♙a4 kötü olurdu çünkü 9...0-0 10.♘e2 d5 sonrası d3'teki fil açmazda kalırdı.) 9...c5 Beyazın merkezi baskı altında!

7.e4 ♘bd7

♘c6 halen gerekliydi!

8.♙d3 c5 9.♘e2 ♙b7 10.0-0 0-0 11.♘g3

Beyaz hem merkezi ele geçirdi hem de f piyonun ilerlemesi üzerine kurulu etkili bir şahkanadı atağı başlatacak. Siyah f3'lü sisteme karşı sakin bir şekilde gelişimine devam ederek oyun ortasında zor konumda kalan taraf oluyor.

11...cxd4?!

Yine erken gelen bir piyon hamlesi. Beyaz böylece c-dikeyinden gelebilecek muhtemel baskıya daha rahat karşılık verebilecek.

11...♖c8 ile c-dikeyindeki gerilimi devam ettirmek daha doğru bir sıralama olurdu.

12.cxd4 e5?

d5 ve f5 karesini zayıflatan, bunun yanı sıra d6 piyonunu geri kalmış piyona dönüştüren bu piyon hamlesi ile siyah üçüncü kez hatalı piyon hamlesi yapmış oldu.

13.♟f5!

Beyaz, atının beş kaplan gücüne erişeceği güçlü f5 karesini kaçırır mı, hemen kullanıyor!

13...♞c7 14.♟b2

Siyah konumsal açıdan çok zor konumda kaldı.

14...♞fe8 15.♞d2 ♟f8

Nispeten güzel bir manevra keşfetti Siyah. Siyah at e6 karesinde karşı oyun kurmak için şans doğurabilir.

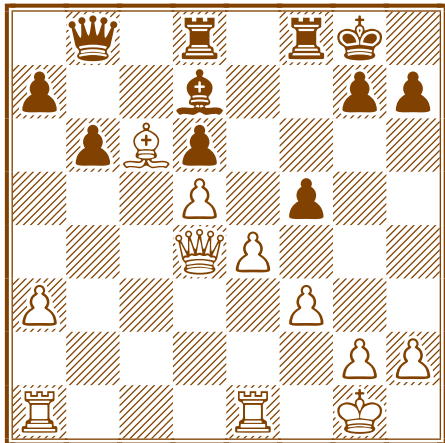
16.♞fd1 ♞ad8 17.♟f1

Beyaz güçlü merkezi sayesinde elde ettiği alan üstünlüğünü hemen bozmak istemediği için taşlarının yerini acele etmeden daha işlevsel konuma getiriyor. Zaten zor konumda olan ve karşı oyun şansı körelen rakibe karşı etkili bir strateji!

17...♟c8 18.♟e3

Tembel taş ile çalışkan tas değişimine asla izin vermemeliyiz, harika!

18...♟e6 19.♟d5 ♟xd5 20.cxd5 ♟xd4 21.♟xd4 exd4 22.♞dc1 ♞b8 23.♟b5 ♞f8 24.♞xd4 f5 25.♞e1 ♟d7 26.♟c6



Bu maç aynı zamanda alan üstünlüğünün ne kadar etkili olduğuna ve kontrollü uygulanmasına güzel bir örnek.

”

Beyaz piyonunu d5'e taşıyarak alan üstünlüğünü daha da büyüttü. Bu sayede taşları için ♟c6 gibi güçlü noktalar bulabiliyor.

26...♟xc6?

Bu güçlenen konum da rakibi hataya sürüklüyor!

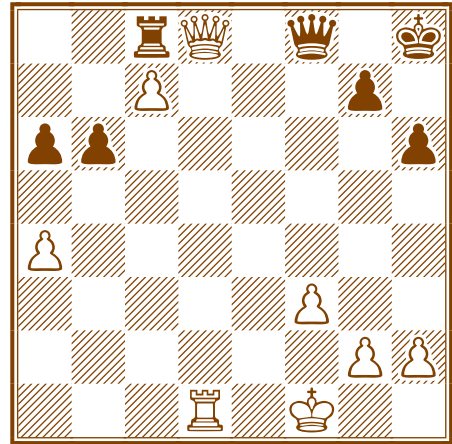
27.dxc6

c-dikeyinde oluşan geçer piyonun gücü bir yana, d6'daki zayıf piyona saldırı şansının doğması başka bir yana!

27...♞c7 28.♞ac1 fxe4 29.♞xe4 ♞fe8 30.♞d5+ ♞f7?

ve Siyah direncini kaybediyor. ♟h8'le konumu tutmaya çalışmalıydı.

31.♞xe8+ ♞xe8 32.♞xd6 ♞f8 33.♞d7 a6 34.c7 ♞c8 35.♟f1 h6 36.a4 ♟h8 37.♞d1 ♟h7 38.♞d3+ ♟h8 39.♞d8



ve şık bir bitiriş! Siyahın oyun boyunca yaptığı yanlış piyon hamlelerine cevap olarak bu mücadelenin c geçer piyonun gazabıyla sona ermesi çok öğretici! Bu maç aynı zamanda alan üstünlüğünün ne kadar etkili olduğuna ve kontrollü uygulanmasına güzel bir örnek. Beyaz son tur elde ettiği bu galibiyet ile yarışmada gümüş madalyanın sahibi oluyor. Tebrikler. 1-0

2018 DÜNYA ŞAMPİYONASI

ŞAMPİYON BİR KEZ DAHA UNVANINI KORUDU



Magnus Carlsen



Fabiano Caruana



FM Tarık Selbes

Sporcu
tarikselbes@gmail.com

9-28 Kasım tarihleri arasında Londra'da daha önce bir sanat ve tasarım okuluna ev sahipliği yapması nedeniyle "The College" olarak bilinen Viktoryen tarzda bir mekânda oynanan Carlsen-Caruana Dünya Şampiyonluğu Unvan Maçı, 1990 Kasparov-Karpov Unvan Maçı'ndan bu yana ilk defa ELO listesinin en tepesindeki iki oyuncuyu karşı karşıya getirecek olması nedeniyle satranç kamuyunda üst düzey ve çekişmeli bir mücadele yönünde büyük bir beklenti yaratmış durumdaydı. Maç da esasen bu beklentileri haklı çıkardı ve ağır zaman kontrolünde oynanan 12 partinin hiçbirinde birbirine

üstünlük sağlayamayan oyuncular, ancak eşitlik bozma safhasında hızlı zaman kontrolündeki partilere geçildiğinde dengeyi bozabildiler. Caruana'nın hızlı zaman kontrolündeki oyunlarda daha önceki görece kötü performansı ve şampiyonun hızlı satranç ve yıldırımında diğer bütün oyunculardan açık bir farkla önde olması elbette Carlsen'i maç öncesi eşitlik bozma için açık favori yapıyordu ve nitekim maç da bu kanıyı doğruladı: Norveçli yıldız hızlı zaman kontrolündeki dört partilik mini maçın ilk üç partisini kazanarak hızlı satrançta kolay kolay bileğinin bükülmeyeceğini gösterdi!

2016'da Sergey Karyakin karşısında yine eşitlik bozma safhasında unvanını koruyan şampiyonun ağır partilerde rakiplerine üstünlük sağlayamaması maçtan sonra eleştiri konusu oldu. Hızlı Satranç ve Yıldırımın ayrı ayrı dünya şampiyonalarının düzenlendiği bir dönemde şampiyonluğun hızlı zaman kontrollerinde belirlenmesi unvanın meşruiyetini en azından bazı satrançseverlerin gözünde tartışmalı kılıyor gibi görünüyor. Ancak satranç tarihinde çoğunlukla maçın berabere bitmesi durumunda unvanın şampiyonda kaldığını hatırlarsak bu tartışmaların -elbette Carlsen kazandığı müddetçe- meşruiyet anlamında biraz yersiz olduğunu söyleyebiliriz. Öte yandan son yıllarda satranç kamuoyunda giderek artan -zaten henüz kanıtlanmasa da hemen hemen kesin olarak doğru oynandığında berabere olan bir oyunun ruhuna ters olarak görüldüğü- beraberliklere düşmanlığın da bu eleştirilerde payı var. Elbette kısa beraberlikler kimse hoşuna gitmiyor ancak Londra'daki gibi mücadeleci beraberliklere hiçbir satrançseverin itirazı olmamalı!

Londra'da dördüncü defa unvan maçı oynayan Magnus Carlsen'in karşısında unvan maçı tecrübesi olmayan aday Fabiano Caruana'nın maça nasıl başlayacağı önemliydi. Amerikalı satranççı ilk oyunda beyaz taşlara sahip olmasına karşın rakibinin hazırlığına doğru bir yanıt veremeyince kendini kötü ve hatta kayıp bir konumda buldu. Üstünlüğünü giderek artıran Carlsen galibiyete uzanacak gibi görünüyordu ancak şampiyon-kendisi için çok da karakteristik olmayan bir şekilde- net bir kazanç göremeyip bocalamaya başlayınca Caruana rakibinin kendisine tanıdığı kurtuluş fırsatını değerlendirerek çok değerli bir yarım puanı kurtarmış oldu! Böylece aday için kabus gibi başlayan ilk oyun, kayıp bir konumdan oyunu kurtarmayı başarması nedeniyle oldukça morallendirici ve cesaret verici bir şekilde noktalandı. Bu oyun, maçın şampiyon için kolay geçmeyeceğinin bir göstergesiydi. Carlsen'in bütün maç boyunca kazanca en çok yaklaştığı bu oyuna dilerseniz bir göz atalım:

Fabiano Caruana - Magnus Carlsen *Dünya Şampiyonluğu Maçı (1)*

1.e4 c5

Carlsen'den unvan maçı için cesur bir tercih! Son

zamanlarda analiz motorlarının iyice güçlenmesiyle unvan maçı düzeyinde seyrek rastlanan bir açılış haline geldiğini söyleyebiliriz Sicilya Savunması'nın.

2.♟f3 ♟c6 3.♟b5

Rossolimo Varyantı son zamanlarda ana varyant haline geldi. Beyazın yapısal bir üstünlükle oynamaya çalıştığı ve çok fazla analiz edilmiş Sveshnikov Varyantı'ndan kaçındığı bu hamle ilginç bir stratejik mücadeleye yol açıyor.

3...g6

3...e6 hatırlanılacağı üzere Anand-Gelfand 2012 Unvan Maçı'nda İsraili satranççı tarafından tercih edilmişti.

4.♟xc6

Beyaz filini bir an önce değiştirerek piyon yapısını belirliyor.

4...dxc6 5.d3 ♟g7 6.h3 ♟f6 7.♟c3 ♟d7

7...b6 Daha önce Carlsen'in rakibine karşı seçimi idi 8.♟e3 e5 9.0-0 0-0 10.a3 ♟e7 11.♟b1 ♟h5 12.b4 f5 13.bxc5 f4 0-1 (39) Caruana-Carlsen Wijk aan Zee 2015; 7...0-0 8.♟e3 b6 9.♟d2 e5 10.♟h6 ♟d6 11.♟xg7 ♟xg7 12.a4 ♟e8 Anand-Carlsen Saint Louis 2018

8.♟e3 e5 9.0-0 b6

Carlsen'den az rastlanan bir hamle.

9...♟e7 bu konumdaki ana tercih 10.♟d2 h6 11.♟h2 ♟f8 12.♟e2 ♟e6 13.a3 ♟d4 14.b4 ♟e6 15.bxc5 ♟xc5 16.♟xd4 exd4 17.♟b4 İki atın iki file karşı ilginç mücadelesi Svidler -Kasparov Moskova 2004 partisinde beraberlikle sonuçlandı.

10.♟h2

Caruana f4 sürüşünü gerçekleştirmek istiyor. c2-d3-e4 piyon zinciri elbette buna işaret etse de göreceğimiz gibi bu sürüş Siyaha da şanslar tanıyor.

10.a3 Konumdaki diğer piyon sürüşü fikri b4'ü gerçekleştirmek fikriyle 10...♟f8 (10...♟e7 ile b4'ü engellemek belki de daha iyi) 11.b4

10...♟f8 11.f4 exf4 12.♟xf4 ♟e6 13.♟f2 h6!

Carlsen'den harika bir hamle. Ardında yatan fikri birazdan göreceğiz

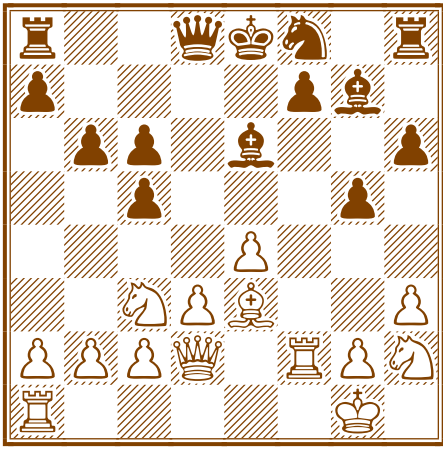
14.♟d2?!

Caruana, Siyahın fikrini yeterince iyi değerlendiremiyor.

14.♖f3 çok daha iyi olurdu. Eğer şimdi 14...g5?! oynanırsa 15.d4 mümkün

14...g5!

Siyah at g6'dan oyuna girecek ve bir anda ♖c3, ♕e3, ♖d2 yanlış konumlanmış hale geliyor. Elbette böyle bir hamle oynarken Beyazın zayıflayan f5-h5 karelerinden yarar sağlayamayacağından emin olmak gerekiyor.



15.♖af1

15.♖e2 sonrasında ♖g3 fikriyle. Fikir olarak doğru ancak yeterli kompensasyon olup olmadığı derin bir analize muhtaç. Yine de oyunda oluşacak konumlara göre Beyaz için oynaması çok daha eğlenceli görünüyor. 15...♕xb2 (15...♖d6 daha güvenli gibi 16.c3 ♖g6 17.d4 0-0) 16.♖af1 ♕e5 17.♖f3 ♕c7 18.d4 ilginç bir piyon fedası olurdu 18...cxd4 19.♖exd4

15...♖d6

Hem uzun roku hazırlıyor hem de önemli çaprazı ele geçiriyor.

16.♖g4

Burada Beyaz için hamle düşünürken benim de aklımdan ilk geçen hamle buydu ancak uzun roka karşı kanattan bir piyon sürüşü yapmak daha doğru görünüyor. Atın g4'ten gideceği iyi bir yer yok ve göreceğimiz gibi h5'te de oyun dışı kalacak.

16.a4 0-0-0 17.a5 ♖b7 sonrası elbette Siyahın önemli bir problemi yok ama yine de bu piyonu a5'e kadar sürmek Beyaz için yararlı.

Hafif taşlar arasındaki fark, şah güvenliği, konumu Siyah için daha iyi kılan unsurlar. Bu konumda tehlikeli görünse de kalite fedası doğru olurdu zira d1'deki at açılacak e3 veya f2 karesinden g4'e gelecek.

16...0-0-0 17.♖f6 ♖d7 18.♖h5

18.♖xd7 ♖xd7 ve sonrasında ♕e5 ile Beyazın karşı oyununun olmadığı ve Siyahın yavaş yavaş tehlikeli bir atak hazırlayacağı bir konuma ulaşırdık.

18...♕e5±

Fil h5'teki atı tamamen domine ediyor.

19.g4!

Konumu kapalı tutmaya çalışmak Beyazın tek şansı.

19...f6!

h5'i almadan blokajı kaldırmak zor görünüyor. Carlsen'den doğru tercih.

20.b3 ♕f7 21.♖d1

21.♖g7?? ♕xc3 22.♖xc3 ♖g3+-+ Carlsen'in bu şekilde oynamasını sağlayan taktik fikir

21...♖f8

Harika bir fikir. Siyah basitçe atını daha iyi bir kareye getiriyor ve piyonla ilgilenmiyor.

21...♖dg8!? ilginç görünüyor

22.♖xf6 ♖e6 23.♖h5

23.♖d7 bilgisayarın tercihi 23...♕f4 24.♖f6 ♕g3 25.♖f3 ♕g6 ve oyun Siyahın inisiyatifinde devam ediyor

23...♕xh5 24.gxh5 ♖f4 25.♕xf4 gxf4

Hafif taşlar arasındaki fark, şah güvenliği konumu Siyah için daha iyi kılan unsurlar. Bu konumda tehlikeli görünse de kalite fedası doğru olurdu zira d1'deki at açılacak e3 veya f2 karesinden g4'e gelecek. Caruana materyal olarak dengeyi bozmak istemiyor ama bazen bu çok daha riskli bir yaklaşım olabiliyor.

26.♖g2?!

26.♖xf4! ve bilgisayar eşit veriyor 26...♙xf4
27.♗xf4 ♖hg8+ 28.♙h2=

26...♖hg8 27.♗e2

27.♖g4 çok daha iyi beraberlik şansları veriyor.
27...♖xg4+ 28.hxg4 ♖g8 29.♗g2 ♗d4+ 30.♙h1 ve
Beyaz her şeyi tutuyor gibi. Gerçi Siyah vezirka-
nadında oynamayı deneyebilir. 30...a5 31.a4 b5

**27...♖xg2+ 28.♗xg2 ♗e6 29.♙f2 ♖g8 30.♙g4
♗e8**

h-piyonunun kendisinden ziyade h6 piyonunun
h5'e gelerek atı kovabilecek olması daha önemli

31.♗f3 ♗xh5 32.♙f2

Şah g-hattından kaçıyor

32...♙c7

Kritik bir an.

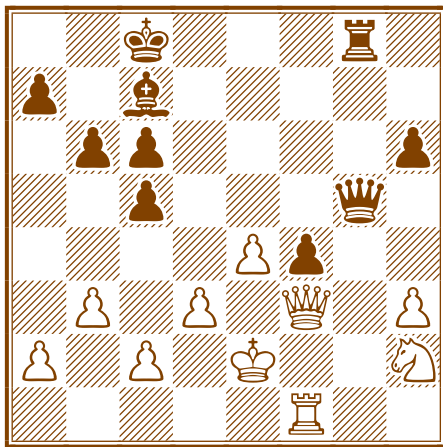
33.♙e2?

33.♖g1 Oyunu izlerken bu hamleyi bekliyordum
ama çok güzel bir şekilde Siyah kazanıyor: 33...
c4!! 34.bxc4 ♗a5 h5, ♗xa2, ♗d2 birçok tehditle;
33.e5! en iyi şans 33...♙b7 34.♙f6 ♗h4+ 35.♙e2
♖g3 36.♗xf4 ♗xf4 37.♖xf4 ♙xe5 38.♖f5 ♙xf6
39.♖xf6 ♖xh3 40.♖f7+ ♙b8 41.♙d2 ve bu oyun-
sonu berabere

33...♗g5!-+

Basitçe h5 ve sonrasında ağır taşlarla içeri dalma
tehdidiyle. Artık oyun Siyah için kazanç

34.♙h2



34...h5?!

Oyunun en anlaşılabilir anı denebilir 34...♗e5 Bir-
çok amatörün oynayacağı bir hamle olurdu. Si-

yah vezir c3 veya b2'ye girerken siyah kale de g3'e
gelecek ve oyunun bitmesi an meselesi 35.♙g4
♗c3 36.♙d1 h5

35.♖f2 ♗g1 36.♙f1 h4?

36...♗g7! ile zayıf siyah kareler c3 veya b2'ye gel-
me fikri halen çok iyiydi. 37.♗xh5 (37.♙d2 b5)
37...♗c3 38.♙d1 ♖g1-+

37.♙d2?

37.e5! çok ilginç bir olanak 37...♖g5 38.♙d2 ve e5
nasıl alınırsa alınsın Beyazın yeterli karşı oyunu
mevcut 38...♖xe5 (38...♙xe5 39.♗xc6+) 39.♖g2

37...♙b7 38.c3 ♙e5

e-piyonunu bloke eden ve fili oyuna sokan man-
tıklı bir hamle

38...♖g3! ise hemen kazanıyordu 39.♙xg3 hxg3
40.♖e2 (40.♖g2 ♗b1-+) 40...♙e5-+

39.♙c2 ♗g7?

Yine kaçan bir fırsat daha

39...b5! ve sonrasında b4 ile file d4 karesini açma
fikri kazanç gibi görünüyor.

40.♙h2 ♙xc3?

40...♗g1! ile önceki konuma geri dönmek gereki-
yordu 41.♙f1 b5

41.♗xf4

Artık Siyahın üstünlüğü çok azaldı ve oyunso-
nunda rakibinden iyi oynayarak kazanmaya ça-
lışacak fakat Caruana'nın da göstereceği gibi bu
final beraberliğe çok yakın.

**41...♙d4 42.♗f7+ ♙a6 43.♗xg7 ♖xg7 44.♖e2
♖g3 45.♙g4**

Bir dizi hemen hemen zorunlu hamleden sonra
e-piyonu ilerlemeye hazır

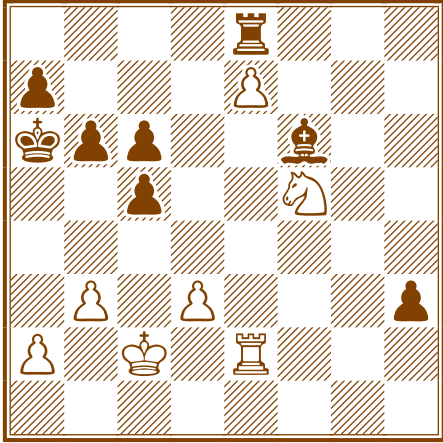
45...♖xh3

45...♙b7 46.e5 ♙c7 47.e6 ♙d8 48.♙h6 ♖f3
49.♖e4=

46.e5

e ve h piyonlarının değişileceği belli oldu ki bu da
tam olarak Beyazın beraberlik için ihtiyacı olan
şey

**46...♖f3 47.e6 ♖f8 48.e7 ♖e8 49.♙h6 h3 50.♙f5
♙f6**



51.a3!

Güzel, teknik bir hamle.

51.♖h2 ♕xe7 52.♘xe7 ♖xe7 53.♖xh3 ♖e2+ 54.♔b1 sonrası Beyaz şah ikinci yataydan kesilmiş olurdu ve bu durumda Beyazın işi oldukça güçleşirdi.

51...b5 52.b4!

Siyahın duble piyonu ortadan kalkıyor ancak b4 piyonu siyah piyonları tek başına durduruyor ve a5 veya c5 sürüşleri bir piyonun daha değişilmesine neden olacak. Bu da elbette savunan tarafın işine gelen bir unsur.

52...cxb4 53.axb4 ♕xe7 54.♘xe7 h2 55.♖xh2 ♖xe7

Bu final berabere ancak teorik bir konum değil ve Siyah uzun süre rakibine işkence edebilir. Carlsen'in sevdiği tarzda bir oyunsonu.

56.♖h6 ♔b6 57.♔c3 ♖d7 58.♖g6 ♔c7 59.♖h6 ♖d6

♔b6 ve tercihen c5 yahut a5 sürüşü sonrası Siyah kazanç şanslarını biraz artıracak. Caruana bunu elinden geldiğince önlemeye çalışıyor.

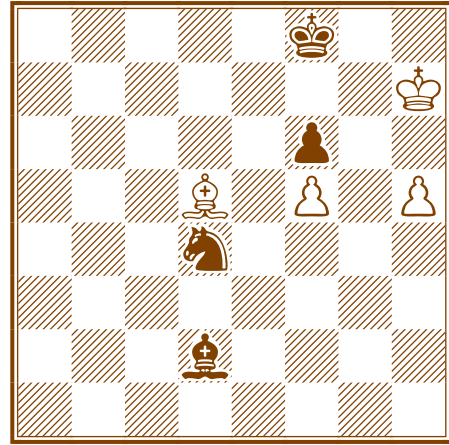
60.♖h8! ♖g6 61.♖a8! ♔b7 62.♖h8 ♖g5 63.♖h7+ ♔b6 64.♖h6 ♖g1 65.♔c2 ♖f1 66.♖g6 ♖h1 67.♖f6 ♖h8 68.♔c3 ♖a8 69.d4! Çok doğru bir hamle daha. b4–d4 piyonları ve c2'de beyaz şah ile altıncı yataydaki kale formasyonu en kolay berabere formasyonu gibi. Oyun 115. hamleye kadar oynandıysa da Carlsen rakibinin savunmasını aşmayı başaramadı. Oldukça dramatik bir başlangıç!

1/2–1/2

İlk partiden sonra altıncı partiye kadar tahta başındaki büyük mücadeleye rağmen oyunculardan gerçekçi bir kazanç şansı elde edebilen bir taraf olmadı. Her iki tarafın da siyah taşlarla hazırlığı kusursuz görünüyordu ve adeta beyaz taşlar maçıta bir dezavantaj haline gelmişti! Beşinci partiden sonraki basın toplantısında bir soru üzerine satranç tarihindeki favori oyuncusu olarak 3-4 yıl önceki kendisini gösteren Magnus Carlsen oyunundan memnuniyetsiz görünüyordu.

Altıncı parti şampiyonun kaygılarını artıracaktı zira ilk defa eşit bir oyunsonunda kendisinden daha iyi oynayabilen bir rakiple karşılaştığını bu oyunla birlikte anlamış olmalı. Partinin tamamı çok iyi bir mücadeleye sahne olsa da biz Caruana'nın oldukça ince bir kazancı kaçırdığı konuma bir göz atalım. Amerikalı satranççının hakkını vermek lazım, etütvari kazanç fikrini tahta başında bulmak insanüstü bir zihinsel çaba gerektiriyordu ve pratik olarak imkansızdı:

Carlsen-Caruana (6. Parti)



♔g6, ♕d5, f5, h5/b♔f8, ♘d4, ♕d2, f6

67.♔g6?

Bu finalde Carlsen'in tek hatası! Şahı h7'de tutmak gerekiyordu. Siyah şah eğer h8'e girebilirse oyun Siyah için kazanç olacak.

67.♕c4=

67...♕g5 68.♕c4 ♘f3

68...♕h4!! bu hamle kazanıyordu zira Beyaz zugzwangta. 69.♕d5 ♘e2 70.♕f3 ♘g1! Atı hapse-

den bu paradoksal hamle kazanıyor! Bunu görmek kuşkusuz olanaksız. 71.♙g4 atı hapsediyor ama h8'e şahını sokan Siyah kazanıyor: 71...♜g8 72.♜h6 ♙g3 73.♜g6 ♙e5 74.♜h6 ♙f4+ 75.♜g6 ♙g5 Şimdi Beyaz piyonunu sürmek zorunda. 76.h6 ♜h8 77.h7 ♙h4 78.♜h5 ♙e1 79.♜g6 ♙c3 80.♜h6 ♙d2+ 81.♜g6 ♙g5 g5'te ikinci zugzwang! Siyahın atı serbest kalacak ve önce h-piyonunu sonrasında oyunu kazanacak. Gerçekten çok zor varyantlar ve her iki oyuncuyu da bunları görmedikleri için ayıplamamak lazım!

69.♜h7

Şimdi oyun yine berabere! Bundan sonra başka hata olmuyor ve oyun 80. hamlede berabere sonuçlanıyor.

1/2-1/2

Yedinci partide de beyaz taşlarla bir şey elde edemeyen Carlsen karşısında özgüveni artan Caruana sekizinci partide ilk defa beyaz taşlarla bir şey elde etmeyi başardı ve tehlikeli bir inisiyatif elde etti. Adayın bütün maçta kazanca en çok yaklaştığı partinin bu oyun olduğunu söyleyebiliriz:

Fabiano Caruana-Magnus Carlsen

Dünya Şampiyonluğu Maçı (8)

1.e4 c5 2.♟f3 ♟c6 3.d4!

Caruana nihayet Açık Sicilya'da şansını denemeye karar veriyor!

3.♙b5 Rossolimo Varyantı'nda oynanan partiler hatırlanacağı üzere Carlsen için sorunsuz geçmişti

3...cxd4 4.♟xd4 ♟f6 5.♟c3 e5

Beklendiği gibi Carlsen Sveshnikov (Lasker-Pelikan) Varyantı'nı oynuyor.

6.♟db5 d6 7.♟d5

Caruana yan bir varyantı seçiyor. Genellikle ana varyanta göre daha sakın ve pozisyonel oyunlara yol açan bir hamle.

7.♙g5 ana hamle 7...a6 8.♟a3 b5 9.♟d5 çokça oynanan ana varyant Sveshnikov'a bizi götürürdü (9.♙xf6 gxf6 10.♟d5) ; 7.a4; 7.♟a3 benim de oynadığım yan varyantlardan biri

7...♟xd5 8.exd5 ♟b8

8...♟e7 9.c4 a6? 10.♙a4 ♙d7?? 11.♟xd6#

9.a4

Caruana Beyazın oldukça iyi bir skora sahip olduğu bir hamleyi seçiyor.

9.c4 ana hamle 9...a6 10.♟c3 ♙e7 Şimdi isterse-
niz klasik bir partiye göz atalım (10...♟d7 son-
rası güzel bir oyuna bakabiliriz. Gufeld Siyahın
planını harika bir şekilde çürütüyor. (Bu oyunu
Youtube'da Gufeld'in analiz ettiği videoyu izle-
menizi öneririm.) 11.♙e2 g6 12.0-0 ♙g7 13.♟e4
♙e7 14.♙a4 f5 15.♙g5 ♙f8 16.f4 h6 17.♙h4 exf4
18.♙xf4 ♙e5 19.♙af1 ♙g7 20.♙xf5 gxf5 21.♙xf5
h5 22.c5 ♙h6 23.♙g5 ♙g6 24.♟xd6+ ♙xd6
25.♙e4+ ♙e5 26.♙d3 ♙g7 27.c6 bxc6 28.dxc6
♟c5 29.♙xe5+ ♟e6 30.♙c4 ♙a7+ 31.♙e3 ♙h7
32.♙xe6+ ♙xe6 33.♙xe6+ ♙e7 34.♙g6+ 1-0
Gufeld-Ivanovic Soçi 1979 11.♙e2 0-0 12.0-0
f5 13.f4 ♙f6 14.♙c2 ♟d7 15.♜h1 g6 16.g3 ♙e8
17.♙d2 b6 18.♙ae1 ♙g7 19.b3 ♙a7 20.a4 ♙c7
21.♙d1 ♙b7 22.g4 e4 23.gxf5 gxf5 24.♙e3 ♟c5
25.♙g1 ♟d3 26.♙ef1 ♙h4 27.♙g3 ♜h8 28.♙xb6
♙f7 29.♙e3 ♙f6 30.♙g2 ♙g6 31.♙xg6 hxg6
32.♙xg6 ♙g8 33.♙g1 ♟xf4 34.♙g5 ♙xg5 35.♙xg5
♙xc3 36.♙xg8+ ♜xg8 37.♙xf4 ♙e5 38.♙xe5 dxe5
39.♜g2 ♜g7 40.♙c2 ♜g6 41.♜f2 ♜g5 42.♜e3
1-0 Tal-Tseshkovsky Riga 1979

9...♙e7

Siyah b5 atıyla şimdilik ilgilenmeden gelişimine devam ediyor.

9...a6 10.♟a3 ♙e7 11.♟c4 Atın c4'ü kullanabi-
lecek olması a4 hamlesinin arkasında yatan ana
fikir. a5 sürüşü sonrası Beyaz vezir kanadında iyi
bir üstünlüğe sahip olacak

10.♙e2 0-0 11.0-0 ♟d7 12.♙d2

İlk defa Oparin'in 2017 Moskova Fındıkkıran
Turnuvası'nda Gelfand'a karşı oynadığı bu hamle
a5 sürüşü sonrası Na3-c4 manevrasını olanaklı
kılıyor ve bu açıdan son derece mantıklı.

12.a5 a6 13.♟c3 (13.♟a3? ♙xa5)

12...f5 13.a5 a6 14.♟a3 e4

Oldukça tipik bir şekilde Siyah atına e5 karesini
açıyor. Atları tahtadan çıkarırsak filini f6'ya ko-
yacak Siyahın hiçbir sorunu olmadığı gibi Siyah
üstünlük iddiasında da bulunabilecek. Ancak
hamle sırası Beyazda ve Caruana böylece atını
önce gelen taraf oluyor.

15.♟c4 ♟e5 16.♟b6

16. ♖xe5 dxe5 ilginç bir piyon yapısına yol açardı. Burada esas soru hangi tarafın piyon çokluğunu daha önce harekete geçireceği. Beyazın c4-b4-c5-d6 oynadığı zaman zarfında Siyah f4-Bd6 sonrasında f3 gibi tehditlerde bulunabileceği için bu yapıya girmek riskli görünüyor. 17.c4 f4

16... ♖b8 17.f4

Beyaz elbette Siyahın f4-f3 sürerek tehlikeli bir atak başlatmasını engellemeli.

17... exf3 18. ♕xf3 g5?!

Sveshnikov oynayan oyuncu elbette böyle bir hamleyi fazla düşünmeden oynayabilmeli zira Siyahın oyun planı bunun üzerine kurulu! Ancak bu pozisyonda belki de daha temkinli oynamak lazımdı.

Bilgisayar 18... ♕f6 hamlesini daha iyi buluyor. 19.c3 ♖d7 20. ♕e3 (20. ♖c4 ♖e5=) 20... ♕e5 21. ♖c4 ♕xh2+ 22. ♖xh2 ♖h4+ 23. ♖g1 ♖xc4

19.c4 f4 20. ♕c3 ♕f5 21.c5!

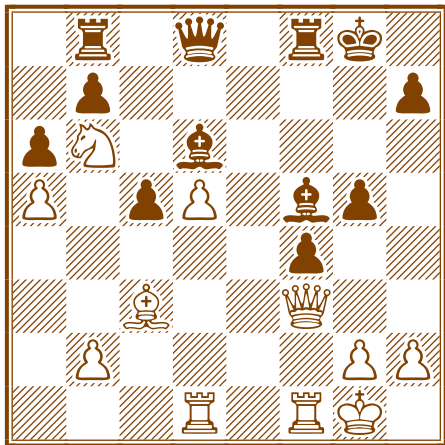
Siyah atın durumundan yararlanan tematik bir ilerleyiş!

21... ♖xf3+

Carlsen piyon fedasını kabul ediyor.

21... ♕f6 22.c6! ♖c7 23. ♖c1± c-piyonu hayatta kalıyor ve siyah taşları felce uğratiyor!

22. ♖xf3 dxc5 23. ♖ad1 ♕d6



Piyon karşılığı Beyazın ne elde ettiğine bakalım. c3'te ölümcül bir etkiye sahip siyah fil, e5 atının tahtadan kalkmasıyla zayıflığı hissedilir hale gelen bir şahkanadına karşı atak imkanları ve geçer d-piyonunun blokajına bağlanmış d6 fili. Bura-

da Caruana maç boyu ele geçirdiği en net fırsatı harcıyor.

24.h3?

Caruana g4 sürüşünü engelliyor ama fazla yumuşak bir hamle.

24. ♖h5 ♕g6 sonrası belki de Caruana bu vezir sortisinin anlamsız olacağını düşündü ancak Beyaz vezir h3 ve h6 karelerinden tehditler yaratmayı başarıyor. 25. ♖h3 ♖f7 26. ♖c4± Beyazın elindeki açık hat ve çaprazlar ona oldukça tehlikeli bir inisiyatif veriyor. Bu konumu savunmak Carlsen için bile olanaksız olabilir!

24... ♖e8!

Carlsen Qh5'i engelliyor ve vezirini şahkanadındaki atağına destek verebileceği çok daha iyi bir kare olan g6 karesine getirmek istiyor.

25. ♖c4 ♖g6

g4 tehdidiyle

26. ♖xd6 ♖xd6

Ters renkli filler ve ağır taşlar tahtada kaldı. e-hattında kalelerin değişilecek gibi görünmesi ve Beyazın şahkanadı zayıflıklarından yararlanacağı bir varyantın olmaması Carlsen'in beraberliğe oldukça yakın olduğu anlamına geliyor.

27.h4

Tek şans. Diğer mantıklı hamleler de bir şey getirmiyor.

27. ♖h5 ♖g6 28. ♖xg6+ hxg6 29.d6 ♖bd8 30. ♖fe1 ♖d7; 27. ♖fe1 ♖be8

27... gxf4 28. ♖xf4 ♖xf4 29. ♖xf4 h5!

Bu tarz finallerde hafif taşları korunaklı karelerde çıpalamak önemlidir ve Carlsen de bu dakik hamleyle filini g4'e yerleştiriyor.

30. ♖e1

30. ♖xh4? ♕g4 ve h4 kalesi oyun dışı.

30... ♕g4 31. ♖f6!

Bu hamleyle Caruana filini f6'ya geliyor ve h4 piyonunu alacağı gibi d-piyonunun vezire çıkacağı kare olan d8 karesinin de kontrolünü sağlayacak. Ancak maalesef bu kazanca yeterli değil!

31... ♖xf6 32. ♕xf6 ♖f7

Bu tempo sayesinde Siyah kalesini e8'e geliyor ve

eğer kaleler değişilirse oyun elbette berabere.

33. ♔xh4 ♖e8 34. ♖f1+

Caruana hemen berabereye razı olmak istemiyor.

34... ♕g8 35. ♖f6

b6 karesi beyaz kale için ideal: b2 piyonunu koruyacağı gibi aynı zamanda da b7 piyonunu isteyecek

35... ♖e2!

Carlsen kalesini aktifleştiriyor.

36. ♖g6+

36. ♖b6 ♕c8 37. d6 ♖d2

36... ♕f8 37. d6 ♖d2 38. ♖g5

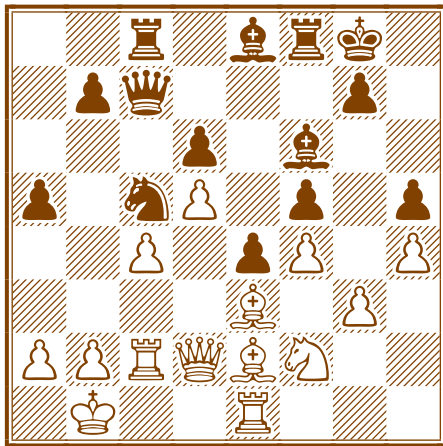
Bu hamleyle birlikte Caruana beraberlik teklif etti ve Carlsen de elbette kabul etti.

38. ♖g5 ♖xd6 39. ♖xc5= d-piyonunun tahtadan kalkmasıyla artık tamamen eşit bir konum var.

½-½

12. ve son partiye kadar dakik oyunlar sergileyen ve beraberliklere imza atan oyuncular Caruana'nın beyaz taşlara olduğu son partide dengeyi bozmaya kararlı gibi görünüyordular. Sveshnikov'a karşı oldukça hazırlıklı gelen Carlsen rakibini şaşırtmayı başardı ve büyük bir üstünlük elde etti:

Caruana – Carlsen (12. Parti)



wKb1, Qd2, Nf2, Be2, e3, Rc2, e1, Pa2, b2, c4, - d5, f4, g3, h4/bKg8, Qc7, Nc5, Be8, f6, Rc8, f8, Pa5, - b7, d6, e4, f5, g7, h5



Caruana, rakibiyle teknik konumlar da dahil olmak üzere hemen hemen bütün konumlarda başa baş oynayabileceğini kanıtladı.

29...a4?!

Carlsen Nb3 gibi taktik olanaklar yaratmaya çalışırken kazanç kaçırıyor

29... ♔a4! Caruana'nın çekindiği bir olanaktı ve bilgisayar da Siyahın kazanca yakın olduğunu gösteriyor! 30. ♖cc1 (30. b3 ♔xb3 31. axb3 ♔xb3 32. ♖d1 a4 33. ♔h3 b5-+) 30...b5!! 31. cxb5 (31. b3 ♔xb3 32. axb3 bxc4-+ 33. bxa4 ♖b7+ 34. ♔a2 ♖b3#) 31... ♖b6 32. ♔d4 ♔xd4 33. ♖xd4 ♔xb5 34. ♔xh5 a4-+ ve sonrasında Rb8 ile b hattında çok kuvvetli bir baskı mevcut

30. ♖b4!

Kötü konumda az zamanı kalan Caruana en iyi savunmayı buluyor. Vezir b4-a3'ten Siyahın vezir kanadındaki sürüşlerini durduracak.

30...g6 31. ♖d1 ♖a8

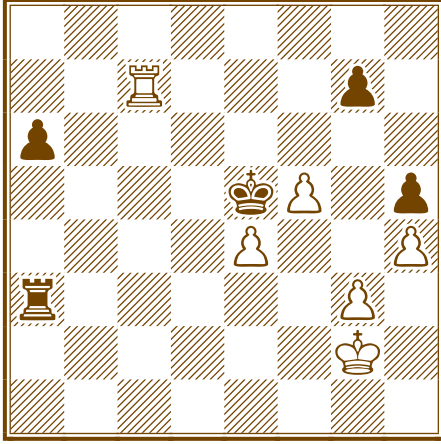
Carlsen burada beraberlik teklif ediyor! Siyahın daha iyi konumda olduğu belli ve burada şampiyonun oynamaması ilginç! Oyundan sonra Carlsen, amacının kontrollü oynamak olduğunu ve maçın eşitlik bozmaya taşınmasının kendisi için kötü olmadığını belirtti. Her ne kadar birçok oyuncu Carlsen'i bu seçiminden ötürü kınasa da eşitlik bozma partilerini gördükten sonra kim şampiyonu suçlayabilir?

31... ♖a8 32. ♖a3 ♔d7 33. ♔h3 ♖a6 34. ♔g5 ♖b6 Siyahın inisiyatifi devam ediyor.

½-½

Böylece şampiyon unvanını korumak için tıpkı iki sene önce New York'ta Karyakin'e karşı olduğu gibi eşitlik bozmada rakibine üstünlük sağlamak zorundaydı. 25 dk + 30 sn/hamle sisteminde dört partiden oluşan eşitlik bozmanın ilk safhasının kırılma anı, Caruana'nın kayıp bir konumdan inatçı savunmasının meyvesini almak için son bir dakik hamle yapmak durumunda olduğu aşağıdaki konumda gerçekleşti:

Carlsen – Caruana (Eşitlik Bozma 1. Parti)



wKg2,Rc7,Pe4,f5,g3,h4/bKe5,Ra3,Pa6,g7,h5

37...♙×e4?? Çok kötü ve hatta kayıp bir konumdan berabere bir finale oyunu taşıyan Caruana beraberliğe çok yaklaşmışken büyük bir hata yapıyor.

37...♖a2+! ile önce beyaz şahı kenara itmek gerekiyordu! 38.♙h3 ♙xe4 39.♖xg7 ♖f2 40.♖e7+ ♙d5 41.♖a7 (41.♖f7 ♙e5=) 41...♖xf5 42.♖xa6 ♙e4=

38.♖e7+!+- Carlsen fırsatı elbette kaçırmıyor ve piyonu almadan önce bu ara şahla h-piyonunu almayı ve böylece çift bağlı geçere sahip olmayı garantiliyor.

38.♖xg7 ♖a2+ 39.♙h3 ♖f2 40.♖e7+ ♙d5 41.♖a7 (41.♖f7 ♙e5=) **38...♙×f5** 38...♙d5 39.♖xg7 ♖a2+ 40.♙f3 39.♖xg7

Şimdi ♖xg5 ♖xh5 engellenemiyor. Bağlı geçerlerle oluşacak final kazanç.

39...♙f6 40.♖g5 a5 41.♖xh5 a4 42.♖a5 ♖a1 43.♙f3 a3 44.♖a6+ ♙g7 45.♙g2 ♖a2+

45...a2 46.h5 ♙h7 47.g4 ♙g7 48.♙h2! (48.g5? ♖b1 49.♖xa2 ♖b5) 48...♙h7 49.g5 ♖b1 50.♖xa2 ♖b5 51.♖g2

46.♙h3 ♖a1 47.h5 ♙h7 48.g4 ♙g7 49.♙h4 a2 50.♙g5 ♙f7 51.h6 ♖b1 52.♖a7+ ♙g8 53.♖xa2 ♖b5+ 54.♙g6 ♖b6+ 55.♙h5 1-0

Çok ağır bir darbe! Bu oyunu kurtarsaydı Caruana'nın özgüveni artacak ve kazanmak zorunda olmaması diğer partilerde de oyun kalitesini olumlu yönde etkileyecekti! Bu mağlubiyetten sonra kendisini kazanmak zorunda hisseden Fabiano Caruana ikinci partide oldukça agresif fa-

En iyi formunda olmayan bir Carlsen'in Caruana'ya karşı zorlanmasına karşın unvanını koruması, Norveçli satranççının olağanüstü kuvvetini gösteriyor şüphesiz.



kat şüpheli tercihlerde bulununca Carlsen dakik bir oyunla rakibini cezalandırdı ve durumu 2-0 yaptı. Bu ümitsiz durumda siyah taşlarla kazanca oynamak durumunda olan rakibi karşısında berabere için oynayan Carlsen bunda da başarılı oldu ve beraberlik mağlubiyet anlamına geldiği için oyunu devam ettirmek adına yanlış oynayan rakibini üçüncü oyunda da yenerek dördüncü ve son partiye gerek kalmadan unvanını korumuş oldu!

En iyi formunda olmayan bir Carlsen'in formda bir Caruana'ya karşı zorlanmasına karşın unvanını koruması Norveçli satranççının olağanüstü kuvvetini gösteriyor şüphesiz. Öte yandan Fabiano Caruana da rakibiyle teknik konumlar da dahil olmak üzere hemen bütün konumlarda başa baş oynayabileceğini kanıtladı ve önümüzdeki yıllarda Carlsen'in en önemli rakibi olmaya aday! Fischer'den beri ilk defa -FIDE Dünya Şampiyonluğu için Karpov ile oynayan Kamsky'yi saymazsak- şampiyonluk unvanı için bir Amerikalının mücadelesine ABD basınının karşılaşmaya büyük bir ilgi göstermesine yol açtı ve satrancın Amerika'da popülerleşmesi adına büyük bir iş başardığını söyleyebiliriz genç oyuncunun.

Böylece Magnus Carlsen 2020'ye kadar unvanını elinde bulundurmaya hak kazanırken Caruana da Adaylar Turnuvası'na katılım hakkı elde etmiş oldu. Bakalım Amerikalı yıldız Adaylar Turnuvası'ndan yine birinci çıkmayı başarabilecek mi yoksa başka bir isim mi göreceğiz? Kimbilir, belki de Londra yeni bir Kasparov – Karpov çekişmesinin işaret fişegidir?



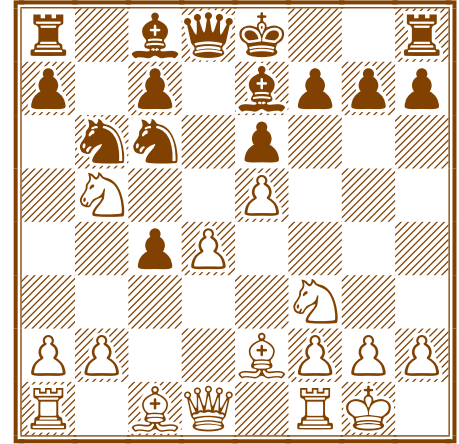
WIM Nilüfer Çınar Çorlulu

4. Kademe Antrenör

PUANLI SATRANÇ SATRANÇ GÜCÜNÜZÜ ÖLÇÜN

Değerli satrançseverler, Puanlı satranç, oyunculuk gücünüz hakkında fikir edinmeniz için yararlı olabilecek eğlenceli bir çalışmadır. Diyagramdaki konumdan başlayarak Beyazın hamlesini bulmaya çalışınız. Düşündüğünüz hamleyi ve aldığınız puanları not ediniz. Puanlarınızın toplamını değerlendirme tablosundan karşılaştırarak kuvvet derecesi puanınızı bulabilirsiniz. Oyunun sonuna kadar kendinize 90 dakikalık süre tanıyınız.

Bu sayımızda güzel bir saldırı oyununun hamlelerini bulmaya çalışacaksınız.



Ding Liren - Jan-Krzysztof Duda [D39]

Satranç Olimpiyatı Batum , 04.10.2018

1.d4 ♟f6 2.c4 e6 3.♟f3 d5 4.♟c3 dxc4 5.e4 b5 6.e5 ♟d5 7.♟xb5 ♟b6 8.♟e2 ♟c6 9.0-0 ♟e7

Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar
10. ♟d2	4	...0-0 Beyazın planı Vezirini şah kanadına aktarmak. Artı 3 puan.
11. ♟f4	3	...♟b8
12. ♟c3	2	...f5
13. ♟g3	3	...♟h8
14. ♟d1	2	...♟b4
15. b3	2	... cxb3
16. a×b3	1	... a6
17. ♟c4	3	...♟c2
18. ♟a2	2	...♟b4
19. ♟a1	1	...♟c2
20. ♟a2	1	...♟b4
21. ♟e2	2	... a5
22. d5	3	... exd5
23. e6	4	...♟d6
24. ♟h3	3	...♟f6
25. ♟b5	4	... dxc4

Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar
26. ♟×d6	3	... cxd6
27. e7	5	...♟e8
28. ♟g5	3	...♟g6
29. ♟×d6	5	... f4
30. ♟h4	3	...♟b1 [30.♟xg6 ♟xh3 31.♟f7+ ♟g8 32.♟h6+ ♟h8 =] Varyantı için 5 puan
31. ♟e1	2	...♟f5 [31.♟xf4 ♟d7 32.♟f6 ♟g8 33.♟xb6 ♟xb6 34.♟f7+ ♟h8 35.♟f8+] Varyantı için 6 puan
32. ♟d8	3	...♟g6
33. ♟×b8	3	...♟×b8
34. ♟×f4	2	...♟g8
35. ♟f7+	3	...♟×f7
36. ♟×f7	1	...♟d7
37. e8♟	3	...♟f6
38. ♟g5	4	1-0

Değerlendirme Tablosu Aldığınız puanların toplamına göre yaklaşık rating puanınız:

80 ve daha fazla ise 2500 ve üstü, 70-79 arası 2400-2499, 60-69 arası 2300-2399, 50-59 arası 2200-2299, 40-49 arası 2000-2199, 30-39 arası 1800-1999, 20-29 arası 1600-1799, 10-19 arası 1400-1599, 10'dan az ise 1399 ve aşağısı

43. SATRANÇ OLİMPİYATLARI'NA ÇİN DAMGASI!



Açıkta ilk üç • 1. Çin 2. ABD 3. Rusya



Fotoğraflar:
Chessbase India
Amruta Mokul



FM Tarik Selbes

Sporcu
tarikselbes@gmail.com

24 Eylül-5 Ekim 2018 tarihleri arasında Gürcistan'ın Batum kentinde düzenlenen 43. Satranç Olimpiyatları'nda hem Açık hem de Kadınlar kategorilerinde altın madalyanın sahibi Çin oldu! İlk büyükustasını 1990'da çıkaran, bir zamanlar en büyük başarısı Liu Wenzhe'nin 1978 Buenos Aires Olimpiyatı'nda Jan Hein Donner'e karşı kazandığı vezir fedalı minyatür olan Çin, yetmişli yıllarda başlayan atılımının meyvelerini 90'lı yılların ortasında hem erkekler hem kadınlarda kendini bir satranç devi olarak kabul ettirerek toplamaya başlamıştı. Nitekim Çin 1998, 2000, 2002, 2004 ve 2016'da kadınlar kategorisinde; 2014'te de açık kategoride şampiyon olmasının ardından 2018'de bu sefer iki kategoride birden şampiyon olmayı başararak en son 1986 Dubai'de Sovyetler Birliği'nin gerçekleştirmeyi başardığı bir çifte zafer elde etti. Özellikle ka-

dınlarda Hou Yifan ve Tan Zhongyi gibi yıldız isimlerden yoksun olmalarına karşın elde ettikleri şampiyonluk çok anlamlı zira bu kategoride en iyi üç oyuncusundan ikisinin oynamaması halinde değil şampiyonluk dereceye girebilecek başka bir ülke yok.

Açık kategoride Caruana, So, Nakamura, Shankland ve Robson'lu etkileyici kadrosuyla bir numaralı seri başı olan ABD son tur Çin ile berabere kalarak eş puanla ikinci olurken bronz madalya, kötü başlangıcına karşın sonradan durumu toparlamayı başaran Rusya'nın oldu. Şampiyonayı uzun süre lider götüren Polonya, ilk sekiz sırada yer alan tüm takımlarla oynamasına karşın ilk üçün bir puan gerisinde dördüncü sırayı elde edip tarihi bir başarıya imza attı. Duda, Wojtaszek, Piorun, Tomczak ve Dragun'lu kadrosuyla aralarında ABD, Rusya, Ukrayna ve Fransa gibi satranç devlerinin bulundu-

ğu rakiplerini dize getirmeyi başaran Polonya 10. turda Çin'e kaybetmese hak ettikleri bir birinciliğe uzanacaklardı. Yine de Lehlerin gönüllerin şampiyonu olduğu söylenilebilir.

Kadınlarda ise son tur Rusya-Çin maçının Kos-teniuk'un Wenjun'a berabere finali kaybetmesi neticesinde berabere sonuçlanmasının ardından birinci olan Çin ile aynı puanda turnuvayı bitiren Ukrayna gümüş madalyanın sahibi oldu. Onların bir puan arkasındaki ev sahibi Gürcistan-1 takımı ise bronz madalyayı kazanarak organizatörleri sevindirdi.

Son zamanlarda bizi elit şampiyonalarda başarı-lara alıştırmış millilerimiz için Batum'un pek iyi geçtiği söylenemez. Açık kategoride Michal Krasenkow kaptanlığında GM Mustafa Yılmaz, GM Dragan Solak, GM Emre Can, GM Muhammed Batuhan Daştan ve GM Vahap Şanal'dan oluşan kadromuzla 42. sırayı elde ettik. IM Ekaterina Atalık, WGM Kübra Öztürk, WGM Betül Cem-re Yıldız Kadioğlu, WFM Çağıl Irmak Arda ve WFM Duru Okuyaz'dan oluşan, ünlü büyükusta ve antrenör Adrian Mihaiçişin kaptanlığındaki kadın millilerimiz ise şampiyonayı 24. sırada noktaladı.

Oldukça iyi başladığımız Kadınlar kategorisinde Gürcistan-2 ve Peru mağlubiyetleri takımımızı zirvenin uzağına itti ancak yine de turnuvayı

başladığımız yerde bitirmeyi başardık. Açık kategoride ise 22. seri başı olan takımımızın 42. bitirmesi elbette umduğumuz bir sonuç değildi. Ancak altıncı olduğumuz Bakü 2016 nasıl bir anlamda bir anomali ise bu sonucun da ters yönde bir anomali olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Olimpiyat'ta iyi bir derece elde etmek eşlendirme şansı gibi birçok faktörden geçer ve hem oyuncularımızın ekstra performanslar gösterememeleri hem de eşlendirme şansının bu sefer pek yanı-mızda olmaması böyle bir sonuca yol açtı. Fakat genç takımlara sahibiz ve oyuncularımızın gelişimlerine devam ederek önümüzdeki şampiyonalarda daha iyi neticeler elde edeceklerini düşünüyorum. Umarız arkadan gelen yetenekli gençlerin de katılımıyla Hantı-Mansiysk 2020'de sansasyonel başarılar elde edebiliriz.

Şimdi isterseniz Olimpiyat'tan bazı ilginç oyun-lara göz atalım.

Lev Aronian - Mustafa Yılmaz

43. Satranç Olimpiyatı Ermenistan - Türkiye Maçı

1.c4 e6 2.g3 d5 3.♟g2 ♜f6 4.♜f3 d4

Bu hamleyle oyun tersten bir Benoni formasyo-nuna dönüşüyor.

5.0-0 c5 6.d3 ♜c6 7.e3 ♟d6 8.a3 a5 9.♜bd2

Pek rastlanmayan bir hamle ve diğer seçenek



Kadınlar'da ilk üç • 1. Çin 2. Ukrayna 3. Gürcistan

exd4 daha doğru gözüküyor açıkçası zira şimdi bu at d2'de iyi durmuyor ve siyah renkli fili de tamamen öldürüyor. b4 sürüşünün mümkün olmaması ve e4'e atın şimdilik gelememesi de bu hamlenin neden o kadar iyi olmadığını gösteren faktörler.

9.exd4 cxd4 10.♔g5 Svidler -Georgiadis Cebelitarık Ustalar 2015 (3) 1-0

9...0-0 10.e4?!

Yine ilginç bir seçim. Sanırım Aronian taş değişimlerinden ve eşit konumlardan kaçmaya çalışıyor. Tahtada artık tersten bir Şah-Hint pozisyonu mevcut.

10.exd4 cxd4 11.♔g5=

10...e5 11.h3

Beyazın planı belli: f4 oynamak. Bunun için de Ag4 gibi cevaplara karşılık olarak g4 karesini kontrol etmek gerekiyor. Ancak GM Yılmaz'ın hemen vezir-fil bataryası oluşturarak göstereceği gibi Beyaz elverişli bir şekilde bunu gerçekleştirebilmek için piyon feda etmek zorunda. Bu da bu tersten Şah-Hint pozisyonunun Siyah için daha rahat olduğu anlamına geliyor.

11...♔d7 12.♔h2 ♖c8 13.f4!

Tek şans!

13.g4 f4'ten vazgeçmek anlamına gelirdi ki artık bu hamle oynansa bile siyah kareler zayıflayacak ve Siyah özellikle atı için harika e5 karesini elde edecek.

13...♔xh3

13...exf4 14.gxf4 ♔xh3 15.e5 ve bu pozisyonda ne olduğunu kavramak güç. Bilgisayar Siyahı beğense de hiçbir oyuncu bu varyanta girmek istemez.

14.f5°

Beyaz piyon karşılığı kötü filini değiştiriyor, açık bir hat ve saldırgan bir piyon yapısı elde ediyor. Ancak Mustafa Yılmaz'ın da doğru oyunuyla kanıtlayacağı gibi Siyahın korkması gereken bir durum yok.

14...♔xg2 15.♔xg2 ♖e8

15...♔d7 16.f6! ♔xf6 17.♖xf6 gxf6 18.♖h5,

16.g4

16.♔g4!? ♔e7 (16...♔xg4 17.♖xg4 ve Beyazın

atağı akıcı bir şekilde geliyor. Siyahın iyi bir savunma formasyonu yakalaması lazım. ♔f8-♔b8-♖a6 gibi bir düzen belki olabilir.) 17.♔xf6+ ♔xf6 18.♖h5 h6 Oyundakine benzer bir yapı. Aronian taş değişimlerinden kaçınmak istiyor.

16...h6!

GM Yılmaz beyazın inisiyatifini biraz olsun yavaşlatıyor ve bu arada kafasında da şahı açılacak hatlardan uzakta merkeze taşıma fikri var.

17.♔df3 ♔f8 18.g5 hxg5 19.♔xg5 ♔b8!

Yine güzel bir savunma hamlesi! c6'da savunmaya yardım etmeyen at f6 atını savunmak için d7'ye gönderiliyor. GM Yılmaz'ın doğru bir şekilde gördüğü gibi f6 savunulabilirse siyah şah merkezde güvende olacak.

20.♖h1 ♔bd7 21.♔g4 ♔e7

21...♔xg4?? 22.♖h8#

22.♖e1

22.♖h7 ile g7 ve dolayısıyla f6'ya baskı yapma denemesi 22...♖h8 yüzünden fazla bir şey getirmiyor. 23.♖xg7 ♖f8 24.♔xf6 ♔xf6 25.♔xf6+ ♔xf6 26.♖g3 ♖h6

22...♖g8 23.♖g3 ♖c7

GM Yılmaz her şeyi ustaca savundu ve halen piyon önde.

24.♖ag1 ♖h8 25.♖h4 ♖b6!

Çok iyi bir hamle daha. Siyah Beyaza vezir-kadının varlığını hatırlatıyor. Giderek artan bir şekilde Beyazın kompansasyonunun yetersiz olduğu hissediliyor.

26.♖b1

26.♔d2!? ♖xb2?! (26...♖ag8 27.b3) 27.♖b1 ♖c3 28.♖xb7

26...♖b3!

♖c2 ve ♖xd3 gibi tehditler söz konusu

27.♔d2 ♖b6

27...♖c2 tehlikeli gibi durabilir ama Beyazın siyah vezirin konumundan faydalanma şansı ilk bakışta görünmüyor. Yine de bu hamle çok iyi bir analizi hak ediyor ve GM Yılmaz'ın bu noktada bu kadar riskli bir tercih yapmaması anlaşılır.

28.♔f3 ♖ag8?! 29.♖h3 ♖d8 30.♖h1 ♖xh4

31. ♖xh4

Beyaz nihayet vezirini h4'e koymayı başardı ancak yine de bir şey elde edebilmiş değil. Piyon geri olan ve riske girmek istemeyen Aronian bu hamleyle birlikte beraberlik teklif etti ve iki oyuncu beraberlikte anlaştı. Siyahın iki atı değişildikten sonra g piyonu duble olacak ve o konumu kazanması imkansızca yakın. GM Mustafa Yılmaz'dan Aronian'ın agresif seçimlerine karşı çok iyi bir savunma ve neticesinde dünyanın en özel oyuncularından birine karşı alınmış çok değerli bir yarım puan. Tebrikler!

½-½

Fabiano Caruana - Viswanathan Anand
43. Satranç Olimpiyatı ABD-Hindistan Maçı

1.d4 ♟f6 2.c4 e6 3.g3

Caruana Katalan'ı seçiyor.

3...d5 4.♙g2 dxc4

Bu hamleyle Açık Katalan'a giriyoruz.

4...c6 Kapalı Katalan konumlarına götürürdü

5.♖a4+ ♟bd7 6.♖xc4 a6 7.♙e3!?N

Caruana'dan bilindik bir konumda çok ilginç bir yenilik! Beyaz fil e3'te doğal bir karede değil ancak Siyahın c5 fikirlerini engellediği için Anand'ın şimdi tahta başında problemlerini çözmesi gerekiyor.

7.♖c2 burada otomatik olarak oynanıyordu. 7...c5 Giri - Anand Wijk aan Zee 2018 (6) ½-½

7...♙d6

Anand'dan doğal bir tepki. Taşını çıkan eski şampiyon, c5 sürüşü olmadığı için Beyazın merkezi-ne e5 ile saldırmayı planlıyor.

7...b5 ve sonrasında ♟b8 ile vezirin c4'teki konumundan faydalanmak da doğal bir tercih gibi duruyor.

8.♖c2 0-0 9.♟h3!?

Yine orijinal bir tercih! Caruana g2 filinin çaprazını açık tutarak Siyahın vezirkanadını baskı altına alıyor ve b5-♙b7 gibi doğal gelişim planlarını engelliyor.

9...e5 10.0-0 h6 11.dxe5 ♟xe5

Siyah c6 oynayıp c8-filini iyi bir yere çıkabilirse

rahat bir oyun elde edecek. Caruana bunu zorlaştırmak için elinden geleni yapıyor.

12.♟c3 ♖e7 13.♖ad1 ♖e8

13...c6 Kalenin yerinin e8 olup olmadığı henüz meçhul. O yüzden belki de bu hamle daha iyiydi.

14.♟f4

Caruana atını d5 karesine oturursa büyük bir üstünlük elde edecek. Elbette Anand'ın buna izin vermemesi lazım.

14...c6 15.♙d4 Caruana tuhaf konumlardaki taşlarını düzeltti ancak Siyahın c8-filinin gelişim problemi halen devam ediyor. Beyazın bir üstünlüğü olduğu aşikar. Anand şahkanadını zayıflatma pahasına radikal bir çözüme karar veriyor.

15...g5

Riskli, fakat c8-filini geliştirmek adına gerekli.

16.♟d3 ♟xd3

16...♙f5 daha iyiydi 17.e4 ♙h7 18.♟xe5 ♙xe5

17.♖xd3 ♙xf6 ve sonrasında ♟e4 tehdidi var

17...♙e5 18.♖d2 ♙f5 19.e4 ♙g6 20.f4

20.♙xe5 ♖xe5 21.h3 ve sonrasında f4 bilgisayarın tercihi

20...gxf4?

Oyunu kaybeden hata

20...♙xd4+ 21.♖xd4 ♖ad8 22.e5 ♖c5 23.♖d1 ♟h5 24.♖f2 ♖xd4 25.♖xd4 gxf4 26.gxf4 ♟h8²

21.♙xe5!

Caruana doğru bir hesap yapıyor ve e4 piyonunu Siyahın alamayacağını görüyor.

21...♖xe5 22.gxf4 ♖c5+ 23.♟h1 ♟xe4

f5, e5 sürüşleri nedeniyle Anand bu hamleyi denemek zorunda.

24.♟xe4 ♖xe4 25.♖g3!

♙xe4 ve f5 çifte tehdidiyle.

25...♖d4 26.♖e3

f5 tehdidi ve sonrasında taş kaybının engellenemediğini gören Anand terk ediyor.

26.♖e3 ♟h7 27.f5 ♙xf5 28.♖xf5 ♖xf5 29.♖xd4

1-0

Ian Nepomniachtchi - Etienne Bacrot
43. Satranç Olimpiyatı Rusya-Fransa Maçı

1.♟f3 d5 2.e3

Teoriden kaçmak adına son zamanlarda sıkça gördüğümüz iddiasız bir hamle.

2...♞f6 3.c4 e6 4.♞c3 ♟e7 5.b3 0-0 6.♟b2 c5 7.cxd5 ♞xd5

7...exd5 8.d4 Beyazın piyon yapısı daha iyi

8.h4N

Yenilik ancak yeni bir fikir değil. Bir sonraki hamlede Karyakin bunu Anand'a karşı oynamış ve adaylık yolunda önemli bir oyun kazanmıştı.

8.♞c2 ♞c6 9.h4 Karyakin-Anand Adaylar Turnuvası 2016 (4) 1-0

8...b6 9.♞b1

♞b4'ten kaçınarak ki şimdi Fd3 oynanabilir bir hamle.

9...h6?!

Şahkanadındaki piyon durumu, özellikle de rakibin atağı söz konusuysen ancak kesinlikle gerekiyorsa bozulmalı. ♞g5 gibi hamlelere f5 sürüşü olduğu için burada gelişime devam etmek daha doğru olurdu.

9...♞c6! ve şimdi eğer 10.♞g5 oynanırsa (10.♟d3 f5) 10...f5

10.g4!

Rus satranççı vakit kaybetmeden hücumuna başlıyor.

10...♟b7 11.♞h3!

f3 atını koruyan ve siyah filin çaprazından çıkan güzel bir hamle daha.

11...♞d7 12.g5 h5 13.♟d3

13.g6!? f5 14.♞d1 Bilgisayarın gösterdiği güzel bir fikir. g5 karesi ve h5 zayıf.

13...♞b4?!

Bacrot belki beyaz renkli filleri kırışmaya zorlamak istedi ancak göreceğimiz gibi bundan yarar sağlayacak taraf Beyaz.

13...♞xc3 14.♟xc3 ♞c7 ile gelişimi tamamlamak ve atları kesmek gerekiyordu. Beyaz filler korkutucu duruyor ancak henüz bariz bir tehlike gö-

rünmüyor.

14.♟h7+!

Şahı diğer filin çaprazına gitmek zorunda bırakan güzel bir incelik ki göreceğimiz gibi bu h5 piyonun savunulamaması adına önemli

14...♞h8 15.♟e4 ♞d5

♞xc3 ve sonrasında ♟xe4 kırabilirse Siyah Beyazın hücum gücünü önemli oranda azaltmış olacak. Elbette Rus satranççının buna izin vermek gibi bir düşüncesi yok

15...♟xe4 16.♞xe4 ♞g3 tehdidiyle

16.♞e2!

Nepomniachtchi atını kırışmadan kaçarak g3'e aktarmanın yolunu buluyor!

16...f5?

Bacrot'dan kötü konumda bir şeyler yapmaya çalışmak adına anlaşılır aktif bir savunma denemesi ancak şahkanadının bu derece zayıflatılması oyunda da göreceğimiz gibi ölümcül!

16...♟d6 sevimsiz görünse de kesinlikle gereklidir 17.♞g3 ♟xg3 18.♞xg3± Beyazın büyük bir üstünlüğü var ama henüz her şey bitmiş değil.

17.gxf6 ♞7xf6 18.♞g5!

Bxd5 sonrasında Bxf6 veya Nf4 tehditlerden sadece birkaçı.

18...♞xe4 19.♞xe4 ♟xg5 20.hxg5

Siyah iki taşı kesmeyi başardı ancak bunu h-hattını açarak yapabildi ki bu hattın açılması oyunu bitiriyor.

20...♞f4

Son bir umutsuz deneme

20...♞xg5 21.♞g3 ♞f5 22.♞xf5 exf5 23.♞xg7 Beyaz taş kazanıyor

21.♞xb7 ♞d3+ 22.♞f1 ♞xb2 23.♞xh5+ ♞g8 24.g6

Tehdit oldukça bilindik bir mat teması: Rh8 ve sonrasında ♞h1-♞h7 mat!

24.g6 sonrası örnek bir varyant: 24...♞f5 25.♞h7 ♞f8 26.♞h8+ ♞xh8 27.♞h1+ ♞g8 28.♞h7#

1-0



Çin takımları, ödül töreninde zaferin coşkusunu yaşarken.”



2018 DÜNYA HIZLI VE YILDIRIM ŞAMPİYONASI NEFES KESTİ! HIZLI'DA DUBOV, WENJUN; YILDIRIM'DA CARLSEN, LAGNO ŞAMPİYON!



Dünyanın hızlısı Dubov ve Wenjun!

Rusya'nın Saint Petersburg şehrinin ev sahipliği yaptığı Kral

Selman Dünya Hızlı ve Yıldırım Şampiyonası sadece oynayanlar için değil, aynı zamanda partileri canlı takip eden satrançseverler için de gerçek bir satranç şöleni havasında geçti. Her sene olduğu gibi Yıldırım ve Hızlı Satranç kategorilerinde beklentilerin en yüksek olduğu sporcu tahmin edildiği üzere Dünya Satranç Şampiyonu Magnus Carlsen'di ancak beklentilerin aksine Carlsen, Hızlı Satranç Şampiyonasına oldukça istikrarsız bir başlangıç yaptı. İlerleyen turlarda durumu toparlayan Norveçli sporcu, her ne kadar dereceye giremese de hızlı kategoriyi 2. ile eş, 10.5 puanda tamamlaya-

rak, averajla 5. sırayı elde etti. Açık kategoride en büyük sürprize Rus yetenek GM Daniil Dubov imza attı. Magnus Carlsen'in Dünya Şampiyonası hazırlık takımında da yer almasıyla bütün dikkatleri üzerine çeken genç yetenek Dubov, bu sene Hızlı kategoriyi tek başına lider tamamlayarak aynı zamanda neden Carlsen'in takımına alındığı sorusuna belki de en güzel cevabı vermiş oldu. Hızlı satranç kadınlar kategorisinde en büyük favorilerden GM Ju Wenjun muhteşem bir performans sergileyerek bu kategoriyi 12 turda 10 puan ile namağlup tamamlamayı başardı ve açık ara puan farkı ile şampiyon oldu. 3 gün süren Hızlı Satranç Şampiyonası sonunda final sıralamaları şu şekilde oluştu:



FM Deniz Arman

Sporcu

denizarman1985@hotmail.com

Açık Kategori Final Sıralaması - 15 Tur

Sıra	Unvan	İsim	Fed	Rtg	Puan
1	GM	Dubov Daniil	Rus	2723	11
2	GM	Mamedyarov Shakhriyar	Aze	2786	10.5
3	GM	Nakamura Hikaru	Usa	2844	10.5
4	GM	Artemiev Vladislav	Rus	2812	10.5
5	GM	Carlsen Magnus	Nor	2903	10.5
6	GM	Firouzja Alireza	İr	2412	10
7	GM	Yu Yangyi	Chn	2758	10
8	GM	Giri Anish	Ned	2739	10
9	GM	Karjakin Sergey	Rus	2774	10
10	GM	Petrosian Tigran L.	Arm	2676	10

Kadınlar Kategorisi Final Sıralaması - 12 Tur

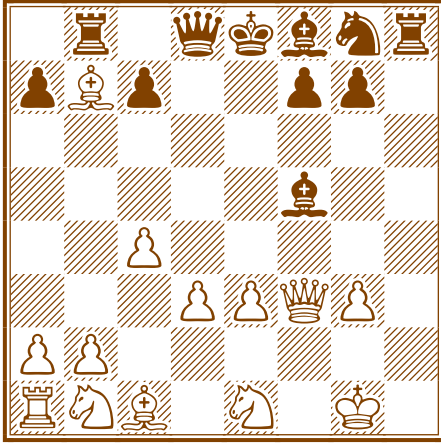
Sıra	Unvan	İsim	Fed	Rtg	Puan
1	GM	Ju Wenjun	Chn	2584	10
2	IM	Khademalsharieh Sarasadat	İr	2402	9
3	GM	Goryachkina Aleksandra	Rus	2477	9
4	GM	Muzychuk Anna	Ukr	2595	8.5
5	GM	Tan Zhongyi	Chn	2442	8.5
6	IM	Abdumalik Zhansaya	Kaz	2444	8.5
7	GM	Lagno Kateryna	Rus	2539	8.5
8	GM	Lei Tingjie	Chn	2545	8.5
9	IM	Bodnaruk Anastasia	Rus	2442	8.5
10	IM	Saduakassova Dinara	Kaz	2381	8

Milli Sporcularımızın bu zorlu şampiyonada elde ettiği sonuçlardan ayrıca bahsetmemiz gerekirse öncelikle Açık Kategoride 15 tur sonunda GM Mustafa Yılmaz ve GM Vahap Şanal 7`şer puan aldılar. Kadınlar Kategorisinde Ülkemizi temsil eden IM Ekaterina Atalık şampiyonayı 12 turda 6 puan ile tamamladı.

Dilerseniz şimdi siz değerli Mavikale okurları ile birlikte bu kategoriden turnuvaya damgasını vuran partileri inceleyelim. İlk paylaşacağım pozisyon 2. turda GM Timur Gareyev ile GM Aleksander Morozevich arasında oynanan muhteşem partiden.

Timur Gareyev – Aleksander Morozevich, Hızlı, 2.Tur**15. ♖f3**

hamlesinden sonra oluşan konum diyagramda görülmektedir. GM Aleksander Morozevich ağır partilerde görmeye alışık olduğumuz harika bir şahkanadı saldırısı ile bu güzel partiyi kazanmayı başarıyor.



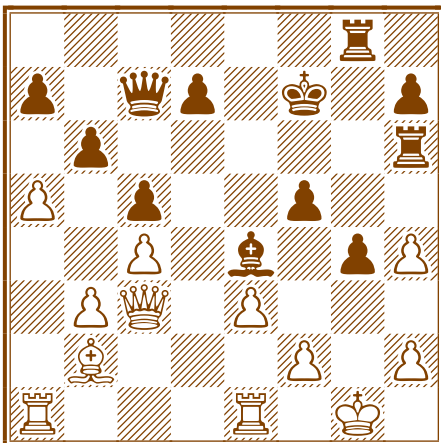
15...♖xb7!

Rakibin en önemli savunma taşı olan beyaz filini ortadan kaldırıyor! Bu hamle aynı zamanda mükemmel bir saldırı planının da başlangıcı oluyor! 15. ♖xf5 ♜e7 Siyahlar için oldukça faydalı tempo bir gelişim hamlesi

16. ♖f2 ♖b6! 17. ♜c3 ♖bh6 18. ♖g2 ♖h1!+ 19. ♖xh1 ♖xh1+ 20. ♜xh1 ♜f5 21. ♜e2 ♜xg3!+ 0-1.

Peter Svidler– Dmitry Andreikin Hızlı, 10. Tur

Şampiyonanın 10. turunda GM Dmitry Andreikin ile GM Peter Svidler partisinde oluşan konum satrançseverler tarafından pek çok forum ve oyun platformunda paylaşımlara sebep oldu.



Diyagramda görüldüğü üzere Siyahlar bütün taşları başarı ile etkinleştirdi ve Büyükusta Svidler'in tamamen dikkatinden kaçan ve adeta şok etkisi yaratan bu harika hamle ile parti hemen son buluyor

25...♖xh2!!

ve Beyaz terk eder.

0-1

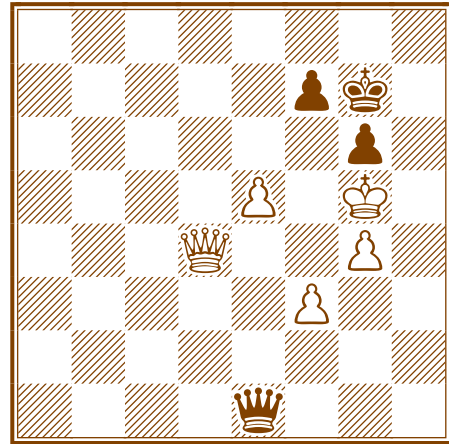
Beyazların bu fedayı kabul etmekten başka şansı yoktur. Svidler bu noktada partiyi terk etti ancak dilerseniz bu güzel kombinezonun nasıl işlediğine birlikte göz atalım.

26. ♜xh2 ♖xh4 (26. Kg1 Rh1#) 27. ♜g3 ♖h3+ 28. ♜f4 ♖f3+ 29. ♜e5 ♖g6! ve 30..♖e6

mata çare yok!

Diğer ilginç bir pozisyon ise Hızlı Satranç 4. turunda Matlakov ile Karjakin arasında oynandı.

Maxim Matlakov– Sergey Karjakin Hızlı, 4. Tur



Diyagramda gördüğümüz pozisyonda Siyahlar çok akılcı bir tercih ile

85.e6+ ♜h7

ve hemen sonrasında Beyazların dikkatsiz

86.exf7?

Hamlesinden sonra

86...♖e5+! 87. ♖xe5

ve GM Karjakin teknik kayıp olan vezir oyunso-nunu harika bir pat teması ile savunmayı başardı.

Maçtan hemen sonra canlı yayında yapılan analizlerde de işaret edildiği üzere 86.exf7 yerine 86. ♖e4 teknik olarak Beyazlara kazandırması gereken konumdaki kilit hamledir çünkü vezirlerin kesilmesi durumunda 87. ♖xe4 fxe4 88. fxe6 ♜f6! Ve Beyazlara kazanç olan piyon finaline dönüşür. Aksi takdirde beyaz vezir e6 piyonunun vezire terfi etmesine destek olur.



Yıldırım'da Carlsen ve Lagno zirveye yerleşti!

2018 Dünya Yıldırım Şampiyonası

Yıldırım Kategorisinde ise favori Magnus Carlsen liderlik koltuğunu devraldı ve 21 partide 17,5 puan gibi inanılması oldukça güç bir skor ile şampiyonluğu kimseye bırakmadı. Diğer yandan 21 maçta 17 puan alarak Carlsen'in sadece yarım puan gerisinde kalan GM Jan-Krzysztof Duda müthiş performansından dolayı satrançseverler tarafından büyük takdir topladı.

Açık Kategori Final Sıralaması - 21 Tur					
Sıra	Unvan	İsim	Fed	Rtg	Puan
1	GM	Carlsen Magnus	Nor	2939	17
2	GM	Duda Jan-Krzysztof	Pol	2694	16.5
3	GM	Nakamura Hikaru	Usa	2889	14.5
4	GM	Aronian Levon	Arm	2858	14
5	GM	Svidler Peter	Rus	2770	14
6	GM	Nepomniachtchi Ian	Rus	2846	14
7	GM	Karjakin Sergey	Rus	2759	14
8	GM	Andreikin Dmitry	Rus	2777	13.5
9	GM	Artemiev Vladislav	Rus	2825	13.5
10	GM	Giri Anish	Ned	2751	13.5

Kadınlar Kategorisi Final Sıralaması - 17 Tur

Sıra	Unvan	İsim	Fed	Rtg	Puan
1	GM	Lagno Kateryna	Rus	2560	13.5
2	IM	Khademalsharieh Sarasadat	Iri	2377	13
3	GM	Lei Tingjie	Chn	2458	12.5
4	GM	Gunina Valentina	Rus	2489	12
5	GM	Tan Zhongyi	Chn	2494	11.5
6	GM	Goryachkina Aleksandra	Rus	2422	11.5
7	GM	Ushenina Anna	Ukr	2419	11.5
8	WCM	Garifullina Leya	Rus	2120	11
9	GM	Ju Wenjun	Chn	2558	11
10	WGM	Mamedjarova Zeinab	Aze	2271	11

Kadınlarda GM Kateryna Lagno 13,5 puan alarak Yıldırım'da oldukça başarılı olduğunu bir kez daha kanıtladı. Diğer yandan GM Ju Wenjun Yıldırım'da istediği performansı sergileyemedi ancak bu zorlu kategoriyi ilk 10'da bitirdi. İranlı sporcu Khademaslharieh Sarasadat hem Hızlı'da hem de Yıldırım'da 2. sırayı elde ederek kadınlarda en başarılı performansı sergileyen sporculardan birisi oldu. Diğer bir yandan Açık Kategoride İranlı genç yetenek Alireza Firouzja hem Hızlı satrançta hem de Yıldırım'da sergilediği performans ile bütün dikkatleri üzerine çekmeyi başardı. İranlı sporcu GM Peter Svidler, GM Dmitry Andreikin ve GM Baadur Jobava gibi pek çok ünlü büyükustayı yenerek ne kadar büyük bir yetenek olduğunu ve ileride de dünya şampiyonluğu için en büyük adaylardan biri olabileceğinin sinyallerini verdi. Yıldırım kategorisinde milli sporcularımızın elde ettiği sonuçlar ise şu şekilde: GM Mustafa Yılmaz 21 turda 10,5 puan, GM Vahap Şanal 10 puan ve kadınlar kategorisinde GM Ekaterina Atalık 17 turda 7,5 puan elde etti. Sporcularımızı bu zorlu şampiyonadaki mücadelelerinden dolayı tebrik ederiz ve şimdi dilerseniz nefes kesen Yıldırım partilerinden seçmelere hep birlikte göz atalım.

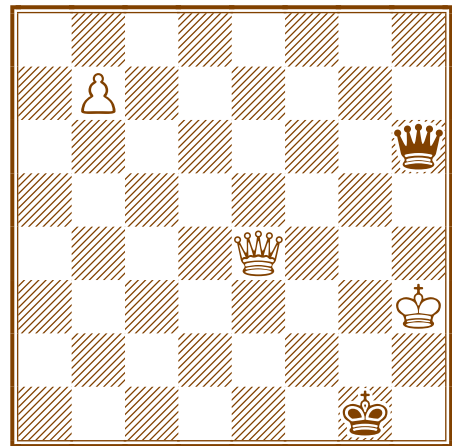
Yıldırım müsabakalarının 2. turunda Grigorianis ile Carlsen arasındaki mücadelenin oyunsonu görülmeye değer adeta bir etüd fikri ile sonuçlandı. Diyagramda gösterilen konumda Carlsen

Magnus Carlsen etkisi"nin sırrı belki de her zaman rakibi en zorlayıcı hamleleri bulma yetisidir.

Sergey Grigorianis - Magnus Carlsen,
Yıldırım, 2. Tur

66...♔h6+

hamlesinden sonra Beyazlar



67.♔g3! oynayarak şahı saklanma fikri ile partiyi rahatlıkla kazanabilirdi ancak son saniyelerde çok doğal görünen

67.♔h4?

hamlesinden hemen sonra Beyaz bütün kazanç şanslarını yitirdi.

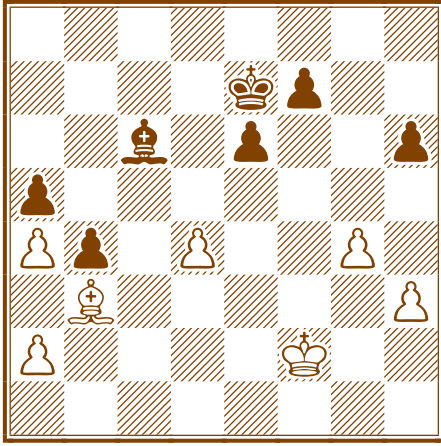
67...♔e3+! 68.♖g3+ ♔h8+!

Muhteşem bir hamle!

69.♖xe3

ve pat ile Magnus Carlsen bu oyunsonunu muhteşem bir teknikle savunmayı başardı. ♖xe3 yerine 69.b8-♖ çıkmayı deneseydi şu şekilde bir devam yolu karşımıza çıkıyor. 69... ♔e6+! 70. ♔h4 ♖h6+ 71. ♔g4 ♖g7+ 72. ♔f5 ♖g4!+ 73. ♔f6 ♖xg3 ve yine berabere olur çünkü vezir alındığında halen pat teması mevcut!

Shakriyar Mamedyarov - Magnus Carlsen,
Yıldırım, 19. Tur



2018 AVRUPA HIZLI VE YILDIRIM ŞAMPİYONASI: VAHAP ŞANAL AVRUPA ÜÇÜNCÜSÜ



GM Vahap Şanal



Mert Özateş

Sporcu
ozatesmert@gmail.com

2018 Avrupa Hızlı ve Yıldırım Şampiyonaları 6-9 Aralık tarihlerinde Makedonya'nın Üsküp kentinde düzenlendi. 6-7 Aralık tarihlerinde 3'+2" zaman kontrolünde 22 tur üzerinden oynanan Avrupa Yıldırım Şampiyonası'nı Vladislav Artemiev en yakın rakibi Ivan Cheparinov'un 1.5 puan önünde 18.5 puanla kazanırken, David Navara da 16.5 puanla 3.lüğü elde etti. 8-9 Aralık tarihlerinde 15'+10" zaman kontrolünde 13 tur üzerinden oynanan Avrupa Hızlı Satranç Şampiyonası'nda ise temsilcimiz Vahap Şanal'ın büyük başarısıyla gururlandık. 13 maçta topladığı 10.5 puanla birinciyle eş puanlı 3. sırada yer alan temsilcimiz, 53. sırada başladığı turnuvada ülkemize bronz madalyayı getirmeyi başardı.

Eşleşen oyuncuların birbirleriyle siyah ve beyaz renklerle karşılaştıkları Avrupa Yıldırım Şampiyonası'nda ilk turlarda seribaşı oyuncular genel olarak maçlarından galibiyetle ayrılırken ilk turların belki de en büyük sürprizi dünyanın zirvesindeki oyuncularından David Navara'yı 3.turda beyaz taşlarla oynadığı oyunda mağlup eden temsilcimiz Bahadır Özen'den geldi. Oynortasında şık bir hamle dizisiyle kalite kazanan sporcumuz oyunun devamında da eşite yakın gözükken oyunsonunu iyi bir teknikle kazanarak önemli bir galibiyete imza attı. 9. tura tam puanlı giren iki İspanyol Salgado Lopez ve Santos Ruiz arasındaki oyunun berabere sonuçlanmasıyla tam puanlı oyuncu kalmazken, yarım puan geriden gelen Artemiev 10.turdaki galibiyetiyle aynı tur vatandaşına karşı kazanarak 9.5 puana ulaşan Salgado Lopez'i yakalıyor, 11.turda da İspanyol

rakibinin merkezde kalan şahını ustaca cezalandırarak liderlik koltuğunu bir daha bırakmamak üzere ele geçiriyordu. Turnuvaya görece yavaş bir başlangıç yapan temsilcimiz Vahap Şanal ise turlar ilerledikçe açılırken, önce 11-12. turlarda 2658 ELO puanlı GM Viktor Laznicka'yı, sonra da Zoran Jovanovic'i iki maçta da mağlup etmeyi başararak 4.masaya kadar yükseldi. 4.masada da güçlü rakibi GM Ivan Saric'e karşı da 2'de 2 yapan temsilcimiz bir anda zirveyi paylaşan oyuncular-dan biri durumuna gelirken, 17 ve 18. turlarda turnuvanın en formda isimlerinden, Türkiye Süper Ligi'nden de tanıdığımız Ivan Cheparinov'a rakip oldu. Özellikle de beyazlarla oynadığı maçta kale+ikişer piyonun olduğu bir finali şanssız biçimde kaybeden temsilcimiz, 19 ve 20. turlarda David Navara'ya karşı oynadığı 2 maçtan aldığı yarım puanla son tura 13.5 puanla girdi. Son 2 turda da 2654 ELO'lu Fransız büyükusta Maxime Lagarde'ye karşı 1 puan alan Şanal, turnuvayı 14.5 puan ve +38 ELO ile 23. sırada tamamladı. Turnuvadaki diğer temsilcilerimiz FM Bahadır Özen ve IM Cem Kaan Gökerkan da başarılı bir turnuva geçirerek turnuvayı sırasıyla 13.5 ve 13 puanda noktaladılar.

8-9 Aralık tarihlerinde 13 tur üzerinden oynanan Avrupa Hızlı Satranç Şampiyonası'nda ise satrançseverler sürpriz sonuçlar görmek için fazla beklemeye ihtiyaç duymadı. Turnuvanın favorilerinden 2713 ELO puanlı Çek GM David Navara ilk turda karşılaştığı 2107 ELO'lu Piotur Snihur'a karşı analiz motorlarının 7 hamlede mat gösterdiği konumda 19... Kh6?? hamlesiyle kayıp konuma düştü ve oyunun kalanında hata yapmayan Polonyalı oyuncu turnuvanın ilk büyük sürprizine imza attı. 2. tur ise birinci seribaşı Vladislav Artemiev ve 6. Seribaşı Ivan Cheparinov'un sırasıyla 2320 ve 2315 ELO puanlı oyunculara mağlup oluşuna sahne olurken, hızlı zaman kontrolünün her türlü sonuca açık olduğunun da bir çeşit göstergesiydi. Turnuvaya 3/3 ile başlayan temsilcimiz GM Vahap Şanal 4.turda 2632 ELO'lu Avusturyalı GM Markus Ragger ile karşılaştı. Beyaz taşlarla İspanyol Açılışı'nın Değişme Varyantı'na giren Şanal, kalite kazandığı oyunda oyunsonunda uzun süre kayıp konumda olmasına karşın oldukça iyi bir direnç gösterdi ve rakibinin beraberlik için gereken tek hamleyi

bulması gereken konumda yaptığı hatayla karşılaşmadan galip ayrılmayı başardı. Bu galibiyetle 2.masaya yükselen temsilcimiz 5. Ve 6. turlarda sırasıyla Nikola Djukic ve turnuvanın seribaşı Vladislav Artemiev'e mağlup olmaktan kurtulamazken, Artemiev'in temsilcimiz karşısında yaptığı uzun vadeli taş fedasının ardından gerçekleştirdiği atağın oldukça dikkat çekici olduğunu belirtmek yanlış olmayacaktır. (Genç Rus yıldızın geçtiğimiz günlerde oynanan Dünya Yıldırım Şampiyonası'nda dünya şampiyonu Magnus Carlsen'e karşı da benzer şekilde uzun vadeli bir taş fedası yaptığını ve ardından oyunun beraberlikle sonuçlandığını not edelim). Turnuvaya 6/6 gibi mükemmel bir başlangıç yapan David Guijarro Anton'un 7.turda Rauf Mamedov'un şah kanadı atağına karşı duramamasıyla liderlik Azeri oyuncunun eline geçerken, başarılı bir turnuva geçiren FM Bahadır Özen Nikola Djukic'e karşı aldığı beraberlikle 5.5 puana ulaşıyor ve Vahap Şanal da FM Verners Putka'ya karşı kazanarak yeni bir galibiyet serisine başlıyordu. 8. ve 9. turlarda reyting favorisi olduğu rakiplerine karşı kazanan temsilcimiz 10. turda tanıdık bir isim olan 2651 ELO'lu Rus büyükusta Anton Demchenko'yu uzun süre baskı altında oynadığı oyunun son kısmında şık bir vezir fedasıyla mağlup ederken 11.turda da Sırp rakibi GM Milos Perunovic'i rakip şahın açıkta kalışını oldukça iyi değerlendirerek mağlup etti ve son 2 tura liderin yarım puan gerisinde şampiyonluk iddiasıyla girdi. 12. turda turnuvanın lideri Ivan Popov'la berabere kalan büyükustamız son turda da yıldırım turnuvasında iki kez mağlup ettiği Viktor Laznicka'ya bir kez daha şans tanımadı ve 10.5 puana ulaşarak turnuvayı şampiyon Valerij Popov ve Andrey Esipenko ile eş puanda 3. sırada tamamladı. Turnuvada yarışan diğer temsilcilerimizden Bahadır Özen turnuvayı 13 maçta 9 puan ve 122 ELO kazancı, IM Cem Kaan Gökerkan da 8 puan ve 87 ELO kazancıyla noktalayarak oldukça başarılı bir turnuva geçirirken, Ergin Şahin ve Necaattin Şentürk de sırasıyla 7 ve 5.5 puanla Avrupa Hızlı Satranç Şampiyonası'nı tamamladılar. Başta Vahap Şanal olmak üzere tüm temsilcilerimizi tebrik ediyor, yeni yılda da ülkemizi gururlandıracak sonuçların devam etmesini ümit ediyoruz.

2018 DÜNYA KADINLAR SATRANÇ ŞAMPİYONASI

ŞAMPİYON JU WENJUN



Zirvedeki isimler Ju Wenjun ve Kateryna Lagno!

Dünya Kadınlar Satranç Şampiyonası ödül töreni: Zirvedeki isimler Ju Wenjun ve Kateryna Lagno

2018 Dünya Kadınlar Satranç Şampiyonası 3-23 Kasım 2018 tarihleri arasında Rusya'nın Hanti-Mansiysk şehrinde düzenlendi. Şampiyonaya 64 sporcu katıldı. Oyunlar klasik zaman kontrolünde (90 dakika + 30 saniye, 40. hamleden sonra 30 dakika ekleme) iki partiden oluşan mini maçlar üzerinden eleme usulü oynandı.

Şampiyonaya ülkemizden IM Ekateryna Atalık katıldı. Atalık'ın ilk turdaki rakibi Peru'dan Cori Tello Deysi Estella'ydı. Atalık - Cori Tello maçının ilk iki partisi beraberlik ile sonuçlandı. Eşitlik bozmada rapid maçlarda Cori Tello Deysi'yi

iki defa yenen Atalık, toplamda 3-1 kazanarak ikinci tura geçmeye hak kazandı.

Atalık'ın ikinci turdaki rakibi Ukrayna'dan Mariya Muzychuk idi. Mariya'yı ilk partide yenen Atalık çok büyük bir avantaj elde etti. At fil matına kalan ilk partinin oyun sonunda Atalık, kusursuz oynayarak rakibini yendi. İkinci partiyi Mariya kazanınca eşitlik bozma oynandı. Rapid maçlarda 1.5-0.5 öne geçen taraf Mariya Muzychuk oldu. Atalık 2.5-1.5 kaybederek şampiyonaya veda etmek durumunda kaldı.

Şampiyonada ilk turlarda sürpriz isimlerin erkenden elendiğini söyleyebiliriz. Paehtz, Girya, Javakhishvili, Danielian gibi güçlü sporcular ilk turda elenirken Koneru, Goryachkina, Tan Zhongyi, Socko, Dzag-



WGM Betül Cemre Yıldız Kadioğlu

Sporcu

betulcemreyildiz@gmail.com

nidze, Batsiashvili de ikinci turda şampiyonadan ayrılmak zorunda kalan sporcular oldu.

Yarı finale kalan sporcular, şampiyonanın başlangıç listesinde ilk yedide yer alan iddialı isimlerinden oluşuyor. Bu sporcular: Ju Wenjun, Kateryna Lagno, Mariya Muzychuk ve Alexandra Kosteniuk.

Yarı Finalde Ju Wenjun Alexandra Kosteniuk'u, Lagno Kateryna da Mariya Muzychuk'u eleyerek finale ismini yazdıran sporcular oldu.

Finalistlerden Ju Wenjun ilk turda Avusturalya'dan Hardegen Kathryn, ikinci turda Amerika Birleşik Devletleri'nden Irina Krush, üçüncü turda Çinli Zhai Mo, dördüncü turda şampiyonada sürpriz sonuçlar alan Özbekistan'dan Tokhirjonova Gulrukhbegim ve yarı finalde Rusya'dan Kosteniuk Alexandra'yı yendi.

Diğer finalist Lagno Kateryna ise Macaristan'ın en güçlü kadın sporcularından Hoang Thanh Trang, Rusya'dan Pogonina Natalija, Çinli Lei Tingjie 'yi yenerek yarı finalde de Muzychuk Mariya'ya galibiyet kazanarak finale kaldı.

Ju Wenjun hiç eşitlik bozma maçı oynamadan finale geldi. Çinli sporcu için bu durum avantaj sayılabilirdi. Çünkü, rakibi Lagno Kateryna daha

yorucu bir süreç geçirmiş ve eşitlik bozma maçlarına kalmıştı.

Ju Wenjun ve Lagno Kateryna arasında heyecan verici maçlar oynandı. Ju Wenjun final maçlarına formsuz ve kötü başlamış olsa da eşitlik bozma maçlarında rakibinin hatalarını değerlendirerek şampiyon olan taraf oldu.

Ju Wenjun ve Kateryna Lagno final oynadılar!

Şimdi 2018 Dünya Satranç Şampiyonu Ju Wenjun'un maçlarını analiz edelim:

1. parti: Final maçının ilk partisi beraberlikle sonuçlandı. Çok keskin bir açılışın sonunda üstünlük için karşılıklı olarak fırsatlar ele geçirilmesine rağmen, her iki taraf da bunları değerlendiremedi ve oyun beraberlik ile sonuçlandı.

Ju Wenjun, final maçlarına formsuz başlasa da eşitlik bozmada rakibinin hatalarını değerlendirerek şampiyon olan taraf oldu.



Ju Wenjun



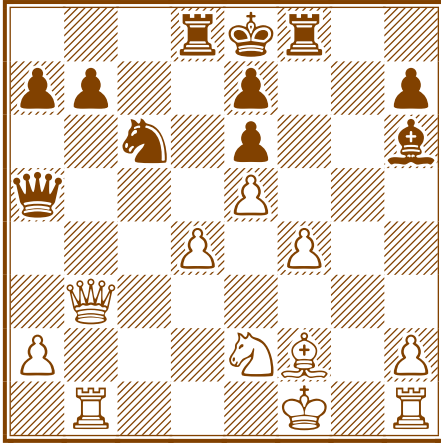
Kateryna Lagno

Ju Wenjun (2568) - Kateryna Lagno (2556) [E61]

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 ♙g7 4.g3 c6 5.e4 d5
6.cxd5 cxd5 7.e5 ♘e4 8.♗ge2 ♘c6 9.♙g2 ♙g4
10.f3 ♘xc3 11.♘xc3 ♘ 11.bxc3 ♙d7 12.♖b3
♙c8 13.h4 h5 14.0-0 0-0 15.f4 e6 16.f5 exf5
17.♖xd5 ♙e6 ½-½ (44) Skomorokhin,R
(2436)-Kotenko,P (2396) Izhevsk, 2010

11...♙e6 12.f4 ♖b6 13.♙xd5 ♖d8 14.♙xe6
fxe6 15.♙e3 ♖xb2 16.♗e2 ♙h6 17.♙f2 g5

17...0-0 daha iyi bir seçenek olabilirdi 18.0-0 g5÷
18.♖b1 ♖a3 19.♖b3 ♖a5+ 20.♗f1 gxf4
21.gxf4 ♖f8



22.♖f3?

22.♖xe6 ♙xf4 23.♖xb7 ♖a4 24.♗g2 ♙xe5 maç
sırasında bulması çok zor olan bir analiz.

22...♖xa2?

22...♙xf4! 23.♖xb7 (23.♗xf4 ♖xd4+) 23...
♖c8+

23.♗g2

23.♖xb7∞

23...♖d5?

23...♖g8+ 24.♗h3 ♖c2 25.♗g3 ♗xd4 26.♙xd4
♖xd4 27.♖hc1 ♖g6+

24.♖xd5 ♖xd5 25.♖xb7 ♙xf4 26.♖c7 ♗d8
27.♖xa7 ♖d7 28.♖a8 ♖b7 29.♖ha1 ♙h6
30.♖1a2 ♗f7 31.♖c2 ♗g6 32.♖a3 ♗g7 33.♖g3+
♗f7 34.♖f3+ ♗e8 35.♖h3 ♖g8+ 36.♖g3

½-½

2. parti: İkinci partide kazanarak öne geçen taraf

Kateryna Lagno oldu. Ters renkli filler ile oynanan oyunun sonunda Lagno'nun daha iyi bir piyon yapısına sahip olması ve üstünlüğünü yavaş yavaş arttırarak rakibini hataya zorlaması izleyenlere nefes kesici bir oyun sundu.

Kateryna Lagno (2556) - Ju Wenjun (2568) [A05]

1.♗f3 ♗f6 2.g3 d5 3.♙g2 c5 4.0-0 ♗c6 5.d4 e6
6.c4 dxc4 7.dxc5 ♖xd1 8.♖xd1 ♙xc5 9.♗fd2
♗a5 10.♗a3 ♙xa3 11.bxa3 0-0 12.♗e4 e5
13.♙d2 ♗xe4 14.♙xe4 ♗c6 15.♙c3 ♙e6
16.♙xc6 bxc6 17.♙xe5

Ters renk filler bilindiği üzere çoğu zaman eşit bir oyun demektir. Ancak oyunun devamında çok ufak bir avantajı kazanca çevirmek için beyazların rakibini nasıl zorladığını göreceğiz.

17...♖fd8 18.♙c3 f6 19.f3 ♗f7 20.♗f2 ♖xd1
21.♖xd1 ♖b8 22.g4 c5 23.h4 h6 24.a4 ♗e7
25.a5 ♖b7 26.♖g1

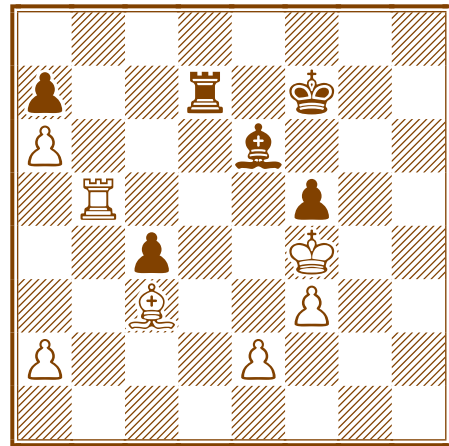
g5 sürme fikriyle. Beyazların g7 veya f6 karesinde yeni bir zayıflık yaratma umudu var.

26...♖d7 27.g5 h×g5 28.h×g5 ♗f7 29.gxf6 gxf6
30.♖h1 ♗g7 31.♖b1 ♗f7 32.♖b5 ♖c7 33.♖b8
♖e7 34.♖h8 ♗g6 35.♖f8 ♖f7 36.♖g8+ ♗h7

36...♖g7 37.♖e8 ♙f5 38.e4 ♙d7 39.♖a8 ♙b5
40.♖c8

37.♖d8 ♗g6 38.♖d6 ♖e7 39.♖c6 ♗f7 40.♖xc5±
Beyazların ilk piyon kazancı.

40...♖d7 41.♖c6 f5 42.♗e3 ♖e7 43.♗f4 ♖d7
44.♖c5 ♖d8 45.♖b5 ♖d7 46.a6!



a7 zayıf piyonu sabitlenir ve b7 karesi beyaz kale

için hazır hale getirilir.

46...♔g6 47.♕e5!+- ♖e7 48.♞b7! ♖e8 49.♞xa7

İkinci piyon da kazanılır.

49...♕f7+ 50.♔d4 ♞xe2 51.a4 ♞e6 52.♔c5 ♕e8
53.♞g7+ ♕h6 54.a7 ♞a6 55.♞e7 ♞c6+ 56.♔b4
♞c8 57.♞b7 ♞a8 58.♞b8 ♕c6 59.♞b6

1-0

3. parti: Lagno, üçüncü partide kayıp konuma düşmesine rağmen Ju Wenjun'un defalarca fırsatları değerlendirememesi sonucunda siyahlarla berabere yapmayı başardı.

Ju Wenjun (2568) - Kateryna Lagno (2556) [E70]

1.d4 ♖f6 2.c4 g6 3.♗c3 ♕g7 4.e4 d6 5.♕d3
0-0 6.♗ge2 c5 7.d5 e6 8.♕g5 h6 9.♕h4 e×d5
10.♗×d5 g5 11.♕g3 ♗×d5 12.c×d5 ♕×b2 13.h4
g4 14.♞b1 ♕g7 15.0-0 ♖e8 16.♗f4 c4 17.♕×c4
♞×e4 18.♕d3

18.♞c2 daha güçlü bir hamle. 18...♞e8 19.♗h5
♗d7 20.♕b5 a6 21.♞b4 a×b5 22.♞×g4+-

18...♞e5 19.f3! h5 20.♕e2 ♞d7 21.♞b4

21.f×g4! h×g4 22.♗e6!! f×e6 23.♕×e5 d×e5
24.♕×g4 ♞e7 25.♞c1 ♕d7 26.♞c7+-

21...♗a6 22.♞e4 ♞e4 23.f×e4 ♗c5 24.e5 d×e5
25.♗×h5 ♗e4 26.♕e1

26.d6! ♞×d6 27.♞×d6 ♗×d6 28.♗×g7 ♕×g7
29.♕×e5+

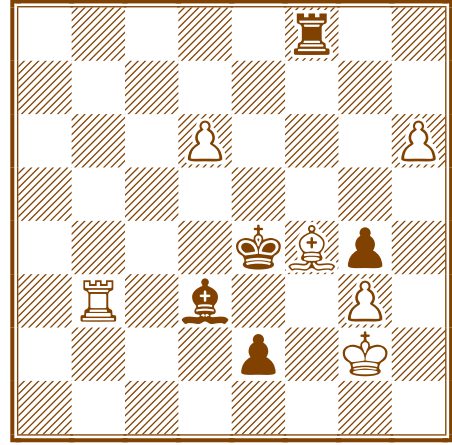
26...f5 27.♗×g7

27.♞c2! Fxg4 veya Fd3 tehdidi ile. 27...♗d6
28.♕×g4 f×g4 29.♞g6 ♞e7 30.♕b4+-

27...♞×g7 28.♕d3 ♕d7 29.♕×e4 f×e4 30.♕g3
♞f8 31.♞e1 ♕b5 32.♞b3 ♕d3 33.d6+ ♞f7
34.♞c3 ♞e6 35.♞×e5?

35.♞c7 ♞f7 36.♞d8+ ♕h7 37.♞c1 ♕c4
38.♞g5±

35...♞×e5 36.♕×e5 ♕f7 37.g3 ♕e6 38.♕f4 b5
39.h5 a5 40.h6 b4 41.♞c1 a4 42.♞c7 b3 43.a×b3
a×b3 44.♞e7+ ♕d5 45.♞b7 e3 46.♞×b3 ♕e4
47.♕g2 e2



48.♞b4+?

Ju Wenjun'un kazancı kaçırdığı son fırsat.

48.♞b7 e1♗+ 49.♕f2 ♗f3 50.♞e7+ ♕f5
51.h7+-

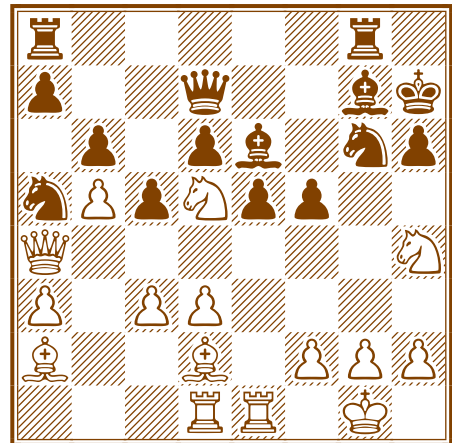
48...♕d5 49.♕f2 ♞e8 50.♕d2 ♞f8+ 51.♕f4
♞e8 52.♕d2 ♞f8+ 53.♞f4 ♞×f4+ 54.♕×f4 ♕e6
55.♕e1 ♕d7 56.♕e5 ♕e6 57.♕d2 ♕d7 58.♕c3
e1♞+ 59.♕×e1 ♕×d6 60.♕d2 ♕h7 61.♕e3
♕e6 62.♕f4 ♕f7 63.♕×g4 ♕c2 64.♕f4 ♕b1
65.g4 ♕c2 66.g5 ♕b1 67.♕e5 ♕c2 68.♕d6
♕b1

½-½

4. parti: Son partide kazanmak zorunda olan Ju Wenjun, rakibinin 19. ve 28. hamlelerdeki büyük hataları sayesinde kazanarak durumu eşitledi. Şampiyonluk, eşitlik bozma maçlarına kaldı.

Kateryna Lagno (2556) - Ju Wenjun (2568) [B31]

1.e4 c5 2.♗f3 ♗c6 3.♕b5 g6 4.0-0 ♕g7 5.♞e1
e5 6.a3 ♗ge7 7.♗c3 0-0 8.♕c4 d6 9.d3 h6
10.♗d5 ♕h7 11.c3 f5 12.e×f5 g×f5 13.b4 ♗g6
14.b5 ♗a5 15.♕a2 ♕e6 16.♞a4 b6 17.♕d2
♞g8 18.♞ad1 ♞d7 19.♗h4??



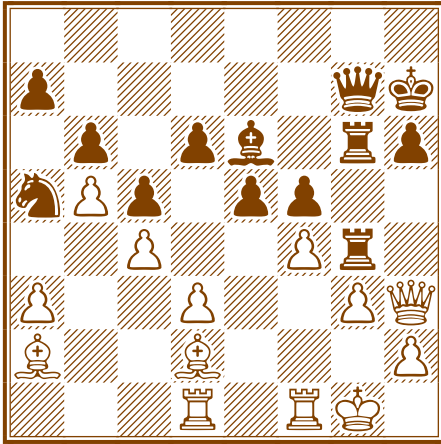
19...♙h8

19...c4!! ♖a4 ile ♜h4 arasındaki bağlantıyı kesmek için. 20.♜xg6 ♙xd5 21.dxc4 ♙e6 22.♜h4 ♙f6 23.♜f3 ♖b7 24.♙h1 ♖xg2 25.♙xg2 ♖g8+ 26.♙f1 ♖xf3--

20.♜xg6 ♖xg6 21.♖h4 ♖ag8 22.g3 ♖f7 23.c4 ♙f6?

23...f4+

24.♜xf6+ ♖xf6 25.f4 ♖g4 26.♖h3 ♖fg6 27.♖f1 ♖g7



28.♙h1??

28.♖h5 ♙c8 29.♖f2 exf4 30.♙xf4 ♖xf4 31.♖xf4 ♖xg3+ 32.hxg3 ♖xg3+ 33.♙h1 ♙b7+ 34.♖e4 fxe4 35.♖f7+ ♙h8=

28...♙c8! 29.♖h5 ♙b7+ 30.♙g1 ♖xg3+ 31.hxg3 ♖xg3+ 32.♙f2 ♖g2+

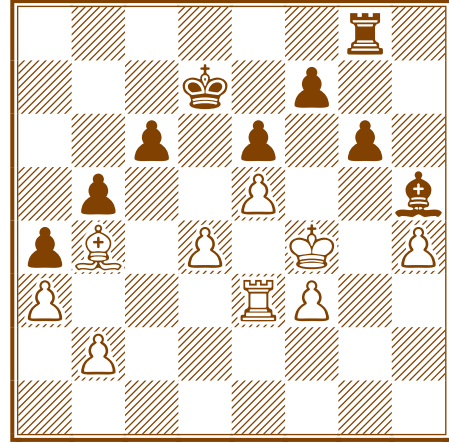
0-1

5. parti: Eşitlik bozma maçlarında iki parti 25 dakika ve 10 saniye ekleme olarak oynandı. Eşitlik bozmanın ilk partisinde yine ters renkli fil ve kalerin olduğu bir oyunsonu karşımıza çıktı.

Ju Wenjun (2568) - Kateryna Lagno (2556) [D20]

1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.e4 ♜f6 4.e5 ♜d5 5.♙xc4 ♜b6 6.♙d3 ♜c6 7.♜e2 ♙g4 8.f3 ♙h5 9.♜bc3 e6 10.♙e3 ♙g6 11.♙b5 ♙e7 12.♙xc6+ bxc6 13.♜f4 ♙f5 14.♖e2 0-0 15.0-0 h6 16.♖ac1 ♖d7 17.♖fd1 a5 18.♜e4 ♜d5 19.♜c5 ♙xc5 20.♖xc5 ♜xf4 21.♙xf4 ♖fb8 22.♖d2 ♖b5 23.♖xb5 cxb5 24.♖c1 a4 25.a3 c6 26.♖c5 ♖c8 27.h3 ♙g6 28.♙e3 ♙f5 29.♖c1 ♙d3 30.♖c3

♙g6 31.♙f2 ♙f5 32.h4 h5 33.♖d2 ♖d5 34.♖c5 ♖b3 35.♖c3 ♖xc3 36.♖xc3 ♙f8 37.♙g3 ♙e8 38.♙f4 ♙d7 39.g4 ♙g6 40.♖c1 ♖b8 41.♖g1 ♖h8 42.♙f2 ♖g8 43.♙e1 ♖h8 44.♖g2 ♖g8 45.gxh5 ♙xh5 46.♖g5 g6 47.♙b4 ♖h8 48.♙c5 ♙e8 49.♖g3 ♖h7 50.♖g1 ♙d7 51.♙b4 ♖h8 52.♖e1 ♖g8 53.♖e3



53...g5+!

En basit yol ile beraberliği sağlıyor. Siyah kale h hattını ele geçirir ve eğer kaleler değişilirse oyun elbette beraberlik ile sonuçlanacak.

54.hxg5 ♙g6 55.♖e1 ♖h8 56.♙g3 ♙f5 57.♙d2 ♖h3+ 58.♙g2 ♖h4 59.♙e3 ♖h8 60.♖c1 ♙h3+ 61.♙g3 ♙f5 62.♙f2 ♖h3+ 63.♙g2 ♖h5 64.♙e3 ♙h3+ 65.♙g3 ♙f5 66.♙g2 ♙h3+ 67.♙g3 ♙f5 68.♙g2

½-½

6. parti: Sakin bir partinin sonucunda bir kez daha ters renkli fillerle oyunsonu ve sonuç yine beraberlik oldu.

Kateryna Lagno (2556) - Ju Wenjun (2568) [A07]

1.♜f3 d5 2.g3 ♜f6 3.♙g2 c5 4.0-0 ♜c6 5.d4 e6 6.c4 dxc4 7.dxc5 ♖xd1 8.♖xd1 ♙xc5 9.♜bd2 c3 10.bxc3 0-0 11.♜b3 ♙e7 12.c4 ♙d7 13.♙b2 ♖fd8 14.♜fd4 ♖ac8 15.♜b5 b6 16.♜d6 ♙xd6 17.♖xd6 ♙e8 18.♖d3 ♜b4 19.♖xd8 ♖xd8 20.♙c3 a5 21.♜d2 ♙c6 22.a3 ♙xg2 23.axb4 axb4 24.♙xb4 ♙b7 25.f3 ♖a8 26.♖xa8+ ♙xa8 27.♙f2 ♜d7 28.♙e3 f6 29.♜e4 ♙f7 30.♜d6+ ♙e7 31.♜c8+ ♙d8 32.♜xb6 ♜xb6 33.♙a5 ♙c7 34.c5 ♙c6 35.♙xb6 ♙d7 36.g4 e5 37.f4 exf4+ 38.♙xf4 ♙e6 39.h4 g6 40.g5 f5 41.♙c7 ♙b7

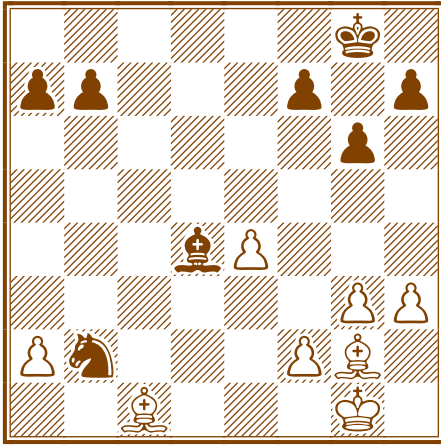
42.♔d6 ♕c6 43.♖g3 ♗b7 44.h5 ♕a6 45.hxg6
h×g6 46.♖f3 ♗b7+ 47.♖e3 ♕c6 48.♖d4 ♗b7
49.♖c3 ♕c6 50.♖b4 ♖d7 51.♖a5 ♕d5

½-½

7. parti: Eşitliğin bozulmaması sebebi ile iki parti 10 dakika ve 10 saniye ekleme sistemi ile oynandı. İlk partide yine ters renkli fillere kalma fırsatı varken beraberlik istemeyen Lagno, piyon geri kaldıktan sonra eşitliği kurtaramadı. Ju Wenjun siyahlarla kazanarak öne geçen sporcu oldu.

Kateryna Lagno (2556) - Ju Wenjun (2568) [A07]

1.♖f3 d5 2.g3 ♖f6 3.♔g2 c5 4.0-0 ♖c6 5.d3 g6
6.♗c3 ♔g7 7.e4 d×e4 8.d×e4 ♔g4 9.♔e3 ♗d7
10.h3 ♔×f3 11.♔×f3 0-0 12.♔g2 ♗b6 13.♔×c5
♗c4 14.♗d5 ♗×b2 15.♗×e7+ ♗×e7 16.♖×d8
♗f×d8 17.♔×e7 ♗d2 18.♖ac1 ♗c8 19.♔g5
♗d×c2 20.♖×c2 ♗×c2 21.♖c1 ♗×c1+ 22.♔×c1
♔d4



23.♔f1?

23.Bxb2 Bxb2= ile tekrar ters renkli fillere girek beraberlikte anlaşılabilirlerdi. Ancak Lagno çift fil ile rakibini zorlamayı tercih etti.

23...♗d1

Ama Lagno 'nun bu hamleyi atladığını düşünüyorum. Şimdi Ju bir piyon öne geçiyor.

24.♔g2 ♗×f2 25.♔f3 ♗d1 26.♔c4 ♗c3
27.♔d2 ♗a4 28.♔d5 b6 29.♔f4 ♗c3 30.♔b3
♔g7 31.e5 a5 32.e6 f×e6 33.♔×e6 b5 34.♔c7
♔f6 35.♔d7 a4

35...♔e7! 36.♔c6 a4 37.♔a5 ♗×a2 38.♔×b5
a3= maçıdaki gibi Siyahlar kazanır.

36.♔a5??

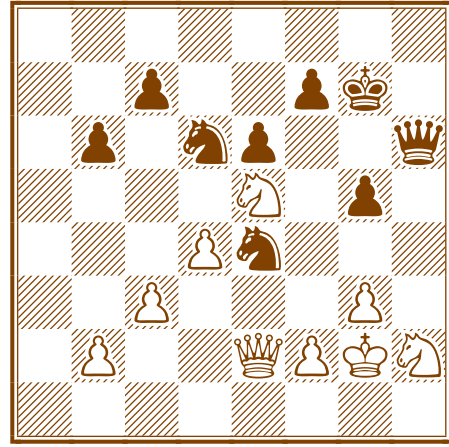
36.♔d6! ♗×a2 37.♔×b5 ♗c3 38.♔c6=

36...♗×a2--+ 37.♔×b5 a3 38.♔e4 ♗b2 39.♔c4
♗c1 40.♔d2 a2 41.♔×a2 ♗×a2 42.♔d3 ♔c1
43.♔a5 ♔a3 44.♔c2 ♗b4 45.♔d8+ ♔e7
46.♔a5 ♗b4+ 47.♔d2 ♔d6 48.g4 ♗c6 49.♔b6
♔e5

0-1

8. parti: Açılıştan Ju Wenjun avantajlı çıksa da bu avantajını değerlendiremedi. Her iki tarafın da vezir ve iki atının olduğu eşit bir oyunsonuna girdiler. Ancak Lagno 34.♖g6?? hamlesini yaparak vezirini kaybetti ve 5-3 kazanarak 2018 Dünya Kadınlar Satranç Şampiyonu olan sporcu Ju Wenjun oldu.

Ju Wenjun (2568) - Kateryna Lagno (2556) [A41]



34...♖g6?? 35.♗×g6

1-0

Üç haftalık bu zorlu şampiyonada on sekiz maç oynayarak dokuz galibiyet, sekiz beraberlik ve bir mağlubiyet alarak şampiyon olan Ju Wenjun, Hanti Mansysk için "Benim uğurlu şehrim!" diyor. Çinli sporcunun kazandığı 2015-2016 Grand-prix Turnuvası yine bu şehirde yapılmıştı. Hou Yifan'ın son zamanlarda çok sık oynamadığı gerçeği göz önüne alındığında 2018 Dünya Kadınlar Satranç Şampiyonu olan Ju Wenjun'un dünyadaki en güçlü aktif kadın sporcu olduğu söylenebilir.



2018 DÜNYA YAŞ GRUPLARI YUNANİSTAN'DA SONA ERDİ



Dünya Yaş Grupları'nda ülkemizi temsil eden sporcularımız, antrenörleri ve velileri ile birlikte.



FM Yasin Emrah Yağız

FIDE Antrenörü

yasinemrah@gmail.com

2018 Dünya U14-U16-U18 Yaş Grupları Satranç Şampiyonası 20-30 Ekim 2018 tarihleri arasında Yunanistan'ın Halkidiki şehrinde gerçekleşti. 79 ülkeden toplam 635 sporcunun yarıştığı turnuvada ülkemizden 14 yaş genel kategoride FM Enes Tanrıverdi ve FM Ekin Barış Özenir, kızlar kategorisinde WFM Sila Çağlar; 16 yaş genel kategoride FM Kayra Kamer, kızlar kategorisinde Ezgi Akti; 18 yaş genel kategoride FM Tuna Özateş ve kızlar kategorisinde ise Didem Nuray Yurdakul mücadele etti. 8 GM, 2 WGM, 29 IM ve 17 WIM olmak üzere toplam 242 unvanlı sporcunun yarıştığı şampiyonada sporcularımızın aldıkları sonuçlar şu şekilde oldu;

Başlangıç Sıra	Unvan	Sporcu	Rating	Puan	Final Sıra	Kategori
56	FM	Tuna Özateş	2225	5,5	48	Open 18
44	FM	Kayra Kamer	2290	7	21	Open 16
11	FM	Enes Tanrıverdi	2317	6	52	Open 14
21	FM	Ekin Barış Özenir	2293	5,5	61	Open 14
75		Didem Nuray Yurdakul	1604	4	70	Girls 18
73		Ezgi Akti	1643	4,5	65	Girls 16
3	WFM	Sıla Çağlar	2184	7	18	Girls 14

Zorlu maçların oynandığı şampiyonada FM unvanı ile ilk turnuvasına çıkan 16 yaş kategorisindeki sporcumuz FM Kayra Kamer gösterdiği performans ile uluslararası usta (IM) normu almayı başardı. Sporcumuzun IM unvanı için iki norm daha alması ve Elo puanını 2400'e ulaştırması gerekiyor. Sporcumuza ilk IM normunu getiren maçı sizler için inceledim.

FM Yovann Gatineau - FM Kayra Kamer



FM Kayra Kamer

1.d4 ♘f6 2.♙f4

Fransız FM Yovann son zamanlarda özellikle genç satrançseverler arasında trend olan Londra Sistemini tercih ediyor. Bu sistemde Beyaz rok hamlesini geciktirerek siyah şaha karşı hızlı bir saldırı planlar. Kontrol ettiği e5 karesini de atı için önemli bir üs noktası olarak kullanır. Siyahın açılıшта dikkatli oynaması gerekmektedir.

2...g6

FM Kayra, Londra Sisteminin panzehiri olarak bilinen Şah-Hint dizilimini uyguluyor. Şah-Hint Savunması d6'lı piyon yapısını kuracağından

Beyazların atı ile yerleşmeyi planladığı e5 karesi kullanıma kapalı olacak.

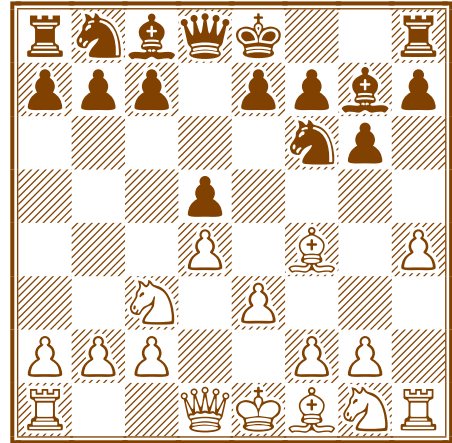
3.♘c3

Beyazın cevabı hazır! Beyaz c piyonunu ilerletmeyerek mücadeleyi e4'lü sisteme çevirmek istiyor.

3...d5

e piyonunun ilerlemesine izin vermeyerek.

4.e3 ♕g7 5.h4



Başta belirttiğim gibi Beyazların kafasında erken saldırı amacı yatıyor. Fakat genel prensiplere göre girişime geçmeden önce gelişim tamamlanmalıydı.

5...a6

Olası ♘b5 hamlesi ile c7 piyonuna gelecek olan saldırıyı engellemek için.

6.h5

Beyaz, yanlış olmakla beraber siyah şaha saldırı olanaklarını çoğaltmak için kalite fedası ile risk alıyor. Tabi ki bu hamlenin psikolojik etkilerini de göz önünde bulundurmak gerekli. Siyahın, rakibin küçümser tavırla sürdürdüğü bu mücadelede sinirlerine hakim olarak dikkatli cevaplar vermesi gerekiyor.

6...♘h5! 7.♞xh5 gxh5 8.♞xh5 ♔e6!

Gerekli bir hamle.

8...e6 d5 piyonuna gelen saldırıyı görünen bu hamle ile karşılamak iyi olmazdı. Çünkü; 9.♞h2 çok dikkat çekmeyen bu olanak ile beyazlar c7 piyonunu da alarak kalite kaybını dengelemiş olurdu.

9.♘f3 ♘d7

Rakibin ♘g5 olanağından rahatsızlık duyan Siyah d5 piyonundan vazgeçiyor. Bu karar sonrası Beyazın saldırı olanakları büyük oranda azalacak. Agresif modda oynayan rakibin beklentilerini artık karşılamayacak olan konum belki de işlerin Siyahın lehine dönmesini sağlayacak.

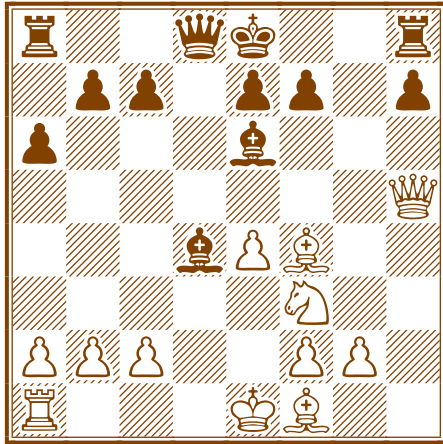
10.♘d5 ♘f6 11.♘xf6+ ♔xf6

Siyah doğru prensibi izliyor: Taş değişimleri savunma olanaklarını kolaylaştırır.

12.e4?

Beyaz ♔d3 ile daha kontrollü devam edebilirdi. Fakat agresif moddan çıkamayan Beyaz artık keskin sirke misali kendi küpüne zarar vermeye başlıyor.

12...♔xd4!



13.c3

13.♞d1 ile fili açmaza almak işe yaramazdı çünkü; 13...♔xf2+ 14.♔e2 ♔c4+ 15.♔xf2 ♞xd1 16.♔xc4 ♞xc2+ 17.♔e2 0-0-0 18.♞xf7 ♞xe4 sonrası siyahın kazanca oynayacağı bir konuma ulaşıldı.

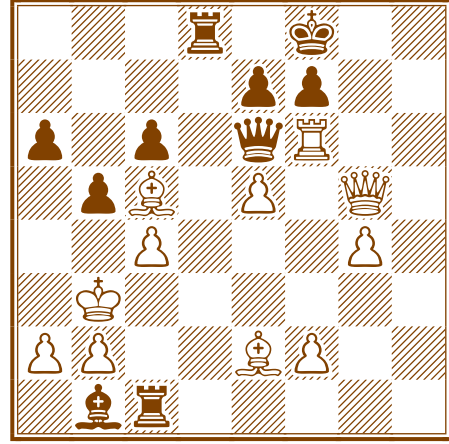
13...♔f6 14.♞d1 ♞c8 15.♞h6

e5 hamlesi ile f6 filini sıkıştırmak amaçlı!

15...♞g8 16.e5 ♔g7 17.♞xh7 ♔f8 18.♘g5 ♞h8 19.♞e4 c6 20.♔e3 ♔d5 21.♞f4 ♔h6 22.c4 ♔xg5 23.♞xg5 ♔e4 24.♔c5 ♞e6 25.♞d4 ♔g6 26.♔e2 ♔f5 27.g4 ♔b1 28.♞f4

Tahtadaki taşların azalması beyazın saldırı olanaklarını büyük oranda eritti. Artık Beyaz rakibin karşı şans arayışlarına izin vererek büyük risk almaya başlıyor.

28...♞h1+ 29.♔d2 ♞d8+ 30.♔c3 ♞c1+ 31.♔b3 b5 32.♞f6??



Karşı oyunun büyüyen gücü Beyaza hata yaptırıyor.

32...♞xc4!!

Beyazın kaçırdığı ama siyahın yakaladığı müthiş olanak!

33.a3

Vezir fedasını kabul etmek matla sonuçlanırdı.

33.♞xe6 ♔c2+ 34.♔a3 ♞a4#

33...a5

Tehdit a4 ile mat etmek.

34.♔xe7+ ♞xe7 35.♔xc4 bxc4+ 36.♔c3

36.♔xc4 ♔a2+ 37.b3 ♞xa3 38.♞h6+ ♔e7 39.♞xf7+ ♔xf7 40.♞f6+ ♔e8 41.♞e6+ ♞e7 ile Beyazın sürekli şah çekme çabası başarısız olurdu.

36...♞d3+ 37.♔xc4 ♞h3

Taş önde kalan Siyah ♞h6 olanağını engelleyerek panik havadan kurtuluyor ve ipleri artık eline alıyor.

38.f3 ♔a2+ 39.♔d4 c5+ 40.♔e3 ♔d5

Açılıştan itibaren keskin bir oyun tarzı yürüten Beyaz tüm ümitleri tükenenince burada terk ediyor. FM Kayra zorlu savunma testini başarıyla geçerek IM normunu hak ettiğini gösterdi!

0-1



WFM Sıla Çağlar



FM Ekin Barış Özener



Ezgi Akti



Didem Nuray Yurdakul



FM Enes Tanrıverdi



FM Tuna Özateş

2018 16 YAŞ ALTI OLİMPİYATI'NA ASYA DAMGASI!



2018 Dünya 16 Yaş Altı Olimpiyatı'nda ilk üç:

1. **Özbekistan**
2. **Hindistan**
3. **Çin**



FM Tarık Selbes

Sporcu
tarikselbes@gmail.com

Dünya satrancının ağırlık merkezi 19. yüzyıl sonu 20. yüzyıl başlarında Orta Avrupa iken İkinci Dünya Savaşı sonrasında Rusya satrançta bir süper güç halini almıştı. 21. yüzyılda ise öyle görünüyor ki oyunun icadından beri ilk defa Asya yeniden satrancın hâkimi olacak! Hindistan ve Çin'in büyük atılımı herkesin malumu, ancak eski Sovyet cumhuriyetleri Özbekistan, Kazakistan gibi ülkeler de hem Sovyet geleneğinden nasiplenerek hem de yakın coğrafyalarındaki bu atılımdan istifade etme şansı bularak son zamanlarda önemli genç yetenekler çıkarıyorlar. Nitekim 25 Kasım – 2 Aralık 2018 tarihleri arasında Konya'da düzenlenen ve 39 ülkeden genç satranççıların yarıştığı Dünya 16 Yaş Altı Satranç Olim-

piyatı'nın sonuçları da Asya'daki atılımı doğrular nitelikte: Son derece heyecanlı geçen şampiyonada altın madalya Özbekistan'a giderken gümüş madalya Hindistan'ın, bronz madalya ise Çin'in oldu! İran'ın beşinciliğini de es geçmeyelim elbette, Firouzja ve Maghsoodloo gibi yeteneklerle komşumuzun yakın gelecekte satrançta söz sahibi bir ülke haline geleceği muhakkak!

Beş takımla katıldığımız şampiyonada birçok oyuncumuzun oynama şansı bulması önemliydi kuşkusuz. Bu yüzden uluslararası şampiyonaların ülkemizde düzenlenmesi, satrancın gelişimi açısından son derece yararlı. Umarız gelecekte de ülkemiz bu tarz organizasyonlara ev sahipliği yapmaya devam eder.



2018 Dünya 16 Yaş Altı Satranç Olimpiyatı Şampiyonu Özbekistan

Oyuncularımızın aldıkları neticelere kısaca baktarsak, en büyük bireysel başarımız Türkiye-Kızlar takımından Çisel Anaçoğlu'ndan geldi. Çisel beşinci masada 7/7 yaparak masa birincisi -ve ayrıca kızlar arası birinci- olurken 114 ELO kazanmayı da başardı! Tebrikler genç oyuncumuza! Diğer birçok oyuncumuz da şampiyonayı hatırı sayılır ELO kazançlarıyla kapattılar ki bu oyuncularımız arasından Defne Sade ve Esmâ Doğan Duran'ın birer oyununu yazının sonunda ayrıca inceleyeceğiz. Takım bazında baktığımızda ise Türkiye – Beyaz 12. ve Türkiye – Kızlar 17. dereceleri alarak en iyi sonuçları elde eden takımlarımız oldular.

Şampiyonanın genel seyrindeki en kritik anlardan biri altıncı turdu kuşkusuz. Bu turda Hindistan'ı 3-1

geçmeyi başaran Özbekistan böylece şampiyonayı ikinci bitiren rakibine üstünlük sağlamış oldu. Bu maçtan seçtiğimiz bir oyuna göz atarak lafı fazla uzatmadan tahta başına geçelim isterseniz.

Gupta Sankalp – Javokhir Sindarov
16 Yaş Altı Satranç Olimpiyatı (6)
Hindistan-Özbekistan Maçı

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♙b5 a6 4.♙a4 d6

Modern Steinitz veya Ertelenmiş Steinitz Savunması. Normal Steinitz Savunması 3. ♙b5 d6 ile karşılaştırıldığında b5 olanağının varlığı kanımca Siyahın işine gelen bir unsur.

5.0-0

5.d4 iyi bilinen bir numara yüzünden çok iyi de-



Olimpiyat ikincisi Hindistan

ğil 5...b5 6.♙b3 ♘xd4! 7.♘xd4 exd4 8.♚xd4? Bu doğal fakat yanlış hamle kaybediyor.

a) 8.c3 ile piyon feda ederek oynamak mümkün 8...dxc3 9.♘xc3° (9.♚d5 ♙e6 10.♚c6+ ♙d7 11.♚d5=) ;

b) 8.♙d5 ♙b8 9.♚xd4;

c) 8.a4 ♙b7;

8...c5 9.♚d5 ♙e6 10.♚c6+ ♙d7 11.♚d5 c4-+ ve fil düştü

5...♙d7 6.c3

6.d4 hamlesine karşı genç Özbek yıldız daha önce çok iyi sonuçlar elde edememişti. 6...exd4 7.♘xd4 b5 8.♘xc6 ♙xc6 9.♙b3 ♘f6 10.♘c3 ♙e7 11.f3 0-0 12.♙e3 ♙e8 13.♚d2 ♘d7 14.♘d5 ♙f8 15.♙ad1 ♘c5 16.♚c3 ♚c8 17.a3 ♙d7 (17...♙xd5 18.♙xd5 c6 19.♙a2²) 18.♚a5 c6? Sindarov'dan bir hesap hatası (18...♙a7± gerekliydi) 19.♘b6 ♘xb3 20.♚c3! (20.cxb3 ♚c7 21.♘xa8! ♚xa5 22.♙b6) 20...♚b7 21.♘xa8 ♘c5 22.♘b6 ♙e6 23.e5 ♚xb6 24.exd6 ♙c4 25.♙fe1 g6 26.b4 ♙g7 27.♙xc5 1-0 Adhiban-Sindarov Şarika, 2018

6...g6

6...♘f6 eğer 7.♙e1 varyantlarına girmek isteniyorsa daha doğru bir hamle sırası olabilir. 7...g6 8.d4 b5 9.♙b3 (9.♙c2 sonrası bu varyantta oynanmış en iyi partilerden birine beraber bakalım. Varyantın en büyük uzmanlarından, satrancın “daimi veliaht prens”i Keres, ilerlemiş

yaşında da parlak stiline yakışır bir şekilde oynuyor. 9...♙g7 10.dxe5 ♘xe5 11.♘xe5 dxe5 12.♙e3 ♘g4 13.♙c5 ♚h4 (13...♙f8 14.♙xf8 ♘xf8 15.h3 ♘f6 daha sağlam) 14.h3 ♙f8! 15.♙e3 (15.♙xf8 ♘xf2 16.♚d2 ♘h3+ ve oldukça karışık bir konumla.) 15...♘xe3 16.♙xe3 ♙d8 17.♘d2 ♙e6 18.b4 c5 19.♙d3 ♙xd3 20.♙xd3 cxb4 21.♘f3 ♚d8 22.♚d2 ♙c4 23.♙d1 ♚xd3 24.♚xd3 ♙xd3 25.♙xd3 f6 26.g4 bxc3 27.♙xc3 ♘d7 28.g5 ♙e7 29.gxf6 ♙xf6 30.♙d3+ ♘c6 31.♘f1 ♙e8 32.♘e2 ♙e6 33.♙d5 ♘b6 34.♘d2 h5 35.♘c2 ♘c7 36.♘e1 ♙d6 37.♙xd6 ♘xd6 38.♘d3 ♙e7 39.♘b4 a5 40.♘d5 ♙h4 41.f3 ♘c5 42.♘d3 a4 0-1 (42) Parma -Keres SSCB-Yugoslavya Maçı, Erivan 1971) 9...♙g7 Bu pozisyonu iki defa Siyah taşlarla oynadım ve 0,5/2 gibi kötü bir skor alsam da ikisinde de açık üstün kalmayı başarmıştım.; 6...g5?! Mamedyarov gibi yıldırımında denenebilecek bir hamle: 0-1 (39) Harikrishna – Mamedyarov Huaian, 2017

7.d4 ♙g7 8.d5

Beyaz oyunu beyaz renkli fillerin kırıışıldığı bir Şah-Hint formasyonuna sokmaya çalışıyor. Teoride bu tabii ki Beyazın işine gelen bir unsur, pratikte ise işler benim de Atalık'a karşı bir oyunumda gördüğüm gibi o kadar da kolay değil.

8.♙e1 ♘f6 üstteki varyanta dönüşürdü

8...♘ce7 9.♙xd7+ ♚xd7 10.c4 h6

Elbette 10...f5? 11.♘g5 değil

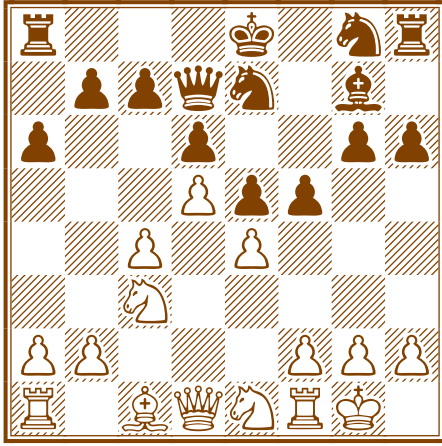
11.♘c3 f5 12.♘e1



Olimpiyat üçüncüsü Çin



Olimpiyatlarda Türkiye Kızlar takımımızda yarışan Çisel Anaçoğlu en iyi kız sporcu ve beşinci masa birinciliğini elde ederek çifte madalya kazandı.



İki taraf da normal Şah-Hint planlarını uyguluyor.

12...♞f6 13.f3 0-0 14.♞d3 b6

Sindarov c5 sürüşlerini önlemek ve vezirkanadını kapatmak istiyor ama a5 oynanmamış bir konumda bu hamle bir Şah-Hint oyuncusu olarak bana tuhaf geldi.

14...g5 15.exf5 ♔xf5 16.♞f2 b5 17.♔e2 c6 18.♞fe4 ♞xe4 19.♞xe4 bxc4 20.♞xd6 ♔g6 21.♞xc4 cxd5 22.♞xe5 ♔e6 Siyah konumu başarılı bir şekilde açtı ve artık hiçbir sorunu yok olmadığı gibi inisiyatifi de ele geçirmek üzere 0-1 (53) Gopal -Caruana Caleta 2017; 14...c5 ile vezirkanadını kapatma denemesi de özellikle bu varyantta çok sık rastlanan bir fikir.

15.♞b1 f4 16.b4 a5 17.a3 axb4 18.axb4 g5 19.c5 ♞g6

Bu konumda Beyazın problemi c1-fili, bu fi-

lin f2'de olması halinde çok ciddi bir üstünlüğe sahip olabilirdi; zira Şah-Hint ile karşılaştırıldığında beyaz renkli fillerin olmaması bu taş düzenine karşı Siyahın mat atağı yapması zorlaştığı için (örneğin g3 sonrası Fxh3'ten çekinmeden h3 oynama fırsatı olabilirdi) Sindarov'a zor anlar yaşatabilirdi.

20.♞h1

Oldukça doğal bir hamle ancak biraz yavaş. Beyazın vezirkanadındaki oyununu geliştirmeyi çalışması daha doğru olurdu gibi görünüyor. Ters kanatlarda atakların yapıldığı oyunlarda bazen savunma hamlelerinden ziyade hücum hamleleri savunmada daha faydalı olur, zira kanatta yapacağınız hücum rakibin atak için kullanmak isteyeceği taşları savunmaya bağlayarak rakibin oyununu da bozar.

20.c6 bilgisayarın tercihi. Nb5 - Bd2- Af2 - Qe2-R ve sonra hattı ele geçirip Ra7 vs. ile Beyaz vezirkanadında kuvvetli bir oyun elde edebilir ve filin f2'ye nihayetinde aktarılabilmesi halinde b6 veya d6'dan taş fedaları da gündeme gelebilirdi. Tabii bu sırada Siyah da şahkanadı atağını geliştirmeye çalışacaktı.

20...♞h7 21.♞d2 ♞f7 22.♔e2 g4 23.c6

Hintli oyuncu nihayet bu hamleyi oynuyor.

23...gxf3! 24.gxf3

Bu hamleden sonra Siyah vezir h-dikeyinde çok etkili oluyor, özellikle de f3 piyonunun zayıflığının buna katkıda bulunduğunu söylemek lazım.

24.♔xf3! yapısal olarak yanlış ve paradoksal bir hamle ama bilgisayarın tercihi g-hattını açma-

mak ve siyah vezirin etkinleşmemesine izin vermemek yönünde

24...♔h3 25.♔g2?!

Vezirin g-hattına gelmesi daha sonra tempo kaybına sebep olacak o yüzden iyi bir hamle olmamalı

25.♔e1 sonrası Siyah için beyaz vezirin f1 kale-sini korumaya bağlı olmasından faydalanmak mümkün değil gibi 25...♗h5? hamlesi de korkutucu olmazdı 26.♔g2±

25...♔h5 26.♔e1 ♔g8 27.♖a1 ♔f8 28.♔f2?

f2 karesinin boş olması ve filin çaprazının açılması elzemdi.

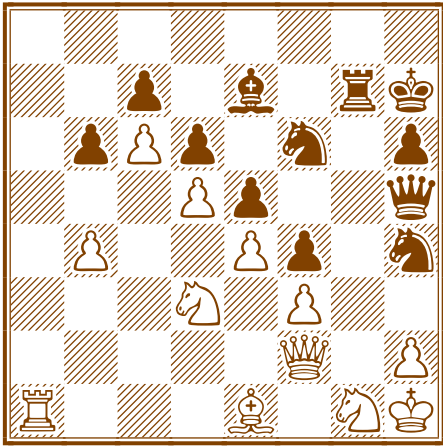
28.♔e2! ♗fg7 29.♗g1 ♔e7 30.♖a7 ♔d8 31.♖a8! Bir dizi dakik hamleyle Beyaz, Siyah eğer atağına Ah4 gibi hamlelerle devam etmek isterse azami oranda taş kesmeyi garantiliyor ve dengenin bozulmasına izin vermiyor.

28...♗fg7 29.♗e2 ♔e7 30.♗g1?

Son hata. Beyaz Siyahın 32. hamlede tamamen kazanç konumda olacağını gözden kaçırmış olmalı.

30.♖a7 oyuna devam edebilmenin tek yoluydu.

30...♗h4 31.♖xg7+ ♖xg7 32.♗g1



32...♗xe4!

Çok zor olmayan fakat iyi hesaplanmış bir hamle. 32...♖xg1+ 33.♔xg1 ♗xf3+ sonrasında Ag4 tehdidiyle kazanan bir başka varyantı.

33.♔f1

33.fxe4 ♔g6 Taş uyumunun ne olduğunu gösteren güzel bir konum! Beyaz taşlar o kadar kötü konumda ki e4 hiçbir şekilde korunamıyor!



Olimpiyat dördüncüsü Belarus

33...♖xg1+!

Sindarov kusursuz bir şekilde oyunu sonlandırıyor.

34.♔xg1 ♗xf3+ 35.♔g2 ♗eg5 36.h4

36.♔f2 ♗hx2 37.♔g2 ♗h3+ Hemen mat olmak için Beyaz vezirini vermek zorunda.

36...♗hx4+ 37.♔hx4 ♔g4+ 38.♔h1 ♔hx4+ 39.♔g1 e4 40.♗e1 ♔f6

Oldukça anlamlı bir final! Coup de grace Şah-Hint'te çoğu zaman olduğu gibi Gufeld filinden geliyor.

40...♔f6 Eğer ♔d4+ hamlesini önlemek için 41.♖d1 oynanırsa en basiti 41...♔g4+ var.

0-1

Defne Sade - Artiom Siniauski

16 Yaş Altı Satranç Olimpiyatı (1)

Türkiye Kızlar – Belarus Maçı

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♗d2

Defne Sade, Fransız Savunmasına karşı Tarrasch Varyantını seçiyor

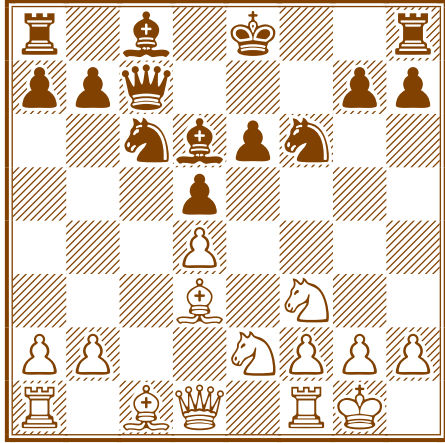
3...♗f6

Belaruslu oyuncu klasik tarzda oynuyor.

3...c5 kanımca Tarrasch Varyantı'na karşı kritik devamyolu.

4.e5 ♗fd7 5.♔d3 c5 6.c3 ♗c6 7.♗e2 cxd4 8.cxd4 f6 9.exf6 ♗xf6 10.♗f3 ♔d6 11.0-0 ♔c7

Birçok oyunda oynanan fazlasıyla teorik bir konuma erişildi.



12.♔d2!?

Defne Sadet'den fazla rastlanmayan ilginç bir tercih.

12.♔g5 ana hamle 12...0-0 13.♔h4 (13.♖c1 h6 14.♔d2 oyundakine benzer bir varyant olurdu.) ; 12.g3 0-0 13.♔f4 ile kuvvetli d6 filini hemen değiştirmeye çalışmak da bir başka önemli varyant.

12...0-0 13.♖c3

Biraz tutarsız bir hamle gibi görünüyor ilk bakışta.

13.♖c1 ve sonrasında b4 oynamak 12. Fd2 hamlesinin ruhuna daha uygun olurdu.

13...a6 14.♖c1 ♔d7 15.♖e1 ♖ae8

15...♖g4! Siyaha eşitlik sağlardı. Örneğin: 16.♔xh7+ ♖h8 17.g3 ♔e8! 18.♖xe6 ♖xf2 19.♖xf2 ♔h5 20.♖xd5 ♔xf3 21.♖xc7 ♔xd1+ 22.♖e1 ♔xc7 23.♖xd1 ♖xh7 24.d5 ♖d4 25.♖xc7 ♖xe6 26.dxe6 ♖ae8 27.♔c3 ♖xe6 28.♖xg7+ ♖h6 29.♖xb7 ♖f1+=

16.♖a4

16.♖e5 ♖xe5

a) 16...♖xd4 17.♖xd5 ♖d8 18.♖xd7 ♖xd7 (18...♖xd7 19.♖xf6+) 19.♖h5±;

b) 16...♖b8 17.♔f4;

17.♖xd5

16...♔c8

16...♖d8 17.♖c5 ♔c8 siyah taşlar için daha iyi bir yerleşim olabilirdi

17.♖e5!

Çok güzel! Oyuncumuz açmazdan hemen faydalanarak atını e5 karesine geliyor.

17...♖b8 18.♔c3

Sağlam bir tercih.

18.♔f4 biraz daha hesaplanması zor bir hamleydi 18...♖xd4 19.♔xh7+ ♖xh7 20.♖xd4 ♖e4 21.♔g3

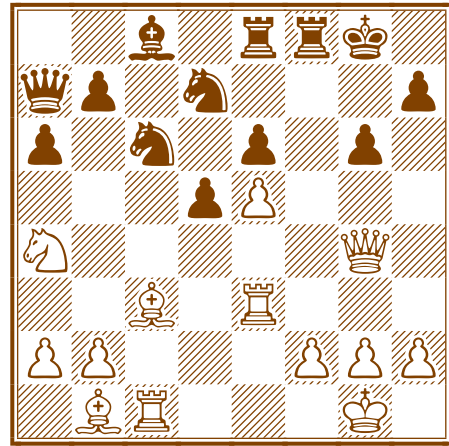
18...♖a7 19.♖e3!

a7'deki vezirin f2 ile bağlantısını kesmek için oldukça yararlı bu hamle aynı zamanda kaleyi atak için kullanma fikirlerini de içeriyor. Bilgisayar başka hamleler önerse de en pratik hamle.

19...g6 20.♔b1 ♔xe5!

Tam zamanında. Belaruslu oyuncu da üst düzey bir oyun sergiliyor, şu ana kadar oyuncular ELO seviyelerinin çok üzerinde oynadılar.

21.dxe5 ♖d7 22.♖g4



22...♖f5?

Siyah g6'dan feda karşısında haklı olarak endişeleniyor ve bir kalite fedası yapıyor ancak belki de fedaya izin vermeliydi.

22...d4 23.♔xg6 dxe3 24.♔xe8+ ♖h8 25.♔h5 ve olağanüstü karışık bir konum.

23.♔xf5 exf5 24.♖h4!

Oyuncumuz bu hamlelerde yine oldukça iyi bir oyun ortaya koyuyor ve Siyahın şahkanadındaki zayıflıkların altını çiziyor.

24...d4 25.♖h3 ♖f8 26.♔d2 ♔e6 27.♔h6 ♖d7 28.♔g5

28.♔f4 ile g-hattını kapatmamak biraz daha iyiydi 28...h5 29.♖g3

28...h5

Siniauski direnç göstermeye çalışıyor ancak nafile.

29.♔f6

Vezire giriş kareleri açan basit bir çözüm.

29...♞dxe5 30.♙xe5

30.♞g5! hemen kazanırdı.

30...♞xe5 31.♞f6?!

Defne Sade'nin bu güzel oyundaki belki de tek önemli hatası. Kazanç biraz zorlaşıyor.

31.♞c5! ♙f7 32.♞xd4 ve Beyaz net kalite fazla olduğu gibi Siyahın şahkanadı zayıflıkları da devam ediyor.

31...♙f7 32.♞c5 b6

32...♞xc5! güzel bir taktik olanaktı 33.♞xc5 ♞g4 34.♞xf7+ ♞xf7 35.♞f1 ♞d8 Siyahın beraberlik şanslarının olduğu bir final.

33.♞d3

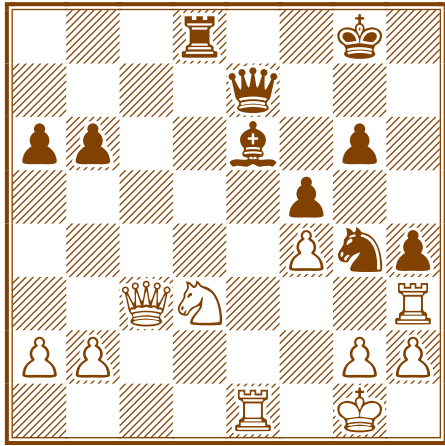
33.♞e6! ♙xe6 (33...♞xe6 34.♞c8+ ♞e8 35.♞xe8+- ♙xe8 36.♞xe5) 34.♞xe5 oyunu basitleştirirdi

33...♞g4 34.♞xd4 ♞e7 35.♞g3

Defne Sade'nin g4 atını bir an önce kovmak istemesi anlaşılır.

35.♞xb6 ile piyon almak da mümkündü. d3 atı ve onu koruyan h3'teki kale Siyaha geçit vermiyor.

35...♞d8 36.♞c3 h4 37.♞h3 ♞g5 38.f4! ♞e7 39.♞e1 ♙e6



40.♞e5!

Beyaz kontrolü tamamen sağlıyor.

40...b5 41.♞xg4

41.♞c6 ♞b7 42.♞xd8 ♞b6+ 43.♞he3 de kazanırdı ama oyundaki hamle de çok basit.

41...fxg4 42.♞he3 ♞a7 43.♞f6!

Artık her şey bitti!

43...♞e8 44.♞xg6+ ♞f8 45.♞h6+ ♞g8 46.♞h1 h3 47.♞g6+ ♞f8 48.♞xe6 h×g2+ 49.♞xg2

♞b7+ 50.♞e4 İyi bir rakip karşısında WCM Defne Sade'den güzel bir galibiyet!

1-0

Esmâ Doğa Duran - David Stevanic

16 Yaş Altı Satranç Olimpiyatı (9)

1.d4 ♞f6 2.c4 g6 3.♞c3 ♙g7 4.e4 d6 5.♞f3 0-0 6.♙e2 e5 7.0-0 ♞c6 8.d5 ♞e7

Şah-Hint'in Klasik Varyantının ana konumuna eriştik. Burada birçok devamı yolu mevcut. Esmâ Doğa Duran, 1996-1997 yıllarında Kramnik'in popülerleştirdiği Bayonet Atak (Süngü Hücümü) Varyantını seçiyor.

9.b4

Hızlı bir şekilde Beyaz c5'i hazırlıyor. Fazlasıyla mantıklı ancak 90'lı yıllara kadar Beyaz için çok iyi olmadığı düşünülen bir hamleydi. Kramnik'in Kasparov'un da aralarında olduğu üst düzey rakiplere karşı seri galibiyetler almasıyla bir anda Şah-Hint'e karşı bu hamle en popüler seçenek haline geldi! Öyle ki 90'lı yılların sonu, 2000'li yılların başında Şah-Hint'in şüpheli bir açılış olduğu ve Bayonet Atak ile neredeyse çürütüldüğü bile dillendirilmeye başlanmıştı. Tabii bunda varyantın en büyük uzmanı Kasparov'un Kramnik'e karşı aldığı mağlubiyetlerden sonra bu açılışı oynamayı bırakmasının da büyük rolü vardı. Ancak daha sonra Recebov gibi genç satranççılar varyantı Siyah için rehabilite etmeye başladılar ve nihayet birçok teorik mücadeleden sonra günümüzde Şah-Hint halen Siyah için oynanabilir olma özelliğini koruyor.

9...♞h5

9...a5 bir diğer varyant.

10.♞e1 f5

10...♞f4 11.♙f1 a5 eskiden çokça oynanıyordu ancak sonraları atın f4'e gelmesi yerine f5'in erken sürülmesinin daha önemli olduğu kanısına varıldı. Yine de bu varyant da halen oynanabilir olma özelliğini koruyor.

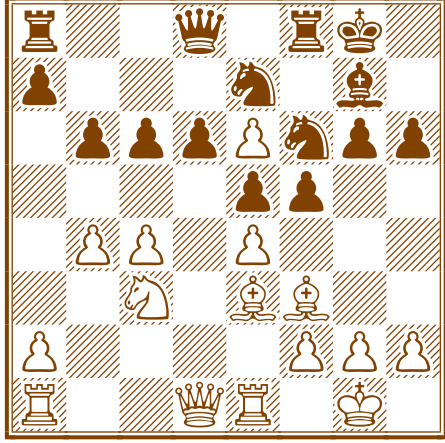
11.♞g5 ♞f6 12.♙f3 c6 13.♙e3

Kramnik'in oynadığı bu hamle daha sonra yerini diğer denemelere bıraktı.

13...h6 14.♞e6 ♙xe6 15.dxe6 b6

Stevanic ya teoriyi bilmiyor ya da bu çok iyi olduğu söylenemeyecek hamleyi yaparak rakibini şaşırtmak istiyor ama göreceğimiz gibi oyuncumuz iyi oynamaya devam ediyor.

15...fxe4 16. ♖xe4 ♗xe4 17. ♕xe4 d5 18.cxd5 cxd5 19. ♕c2 (19. ♕c5 dxe4 20. ♖xd8 ♖fxd8 21. ♕xe7 ♖e8 22. ♕c5 ♖xe6 23. ♖xe4 ♖d8 Beyazın çok hafif bir üstünlüğü olsa da berabere bir final.) 19...b6 20. ♖g4 e4 21. ♖ad1 ♖c7 22. ♕b3 ♖f5 Siyah taşların iyi konumları konumsal zayıflıklarını örtüyor.



16. ♖b3!

Kad1'i hazırlayan ve veziri zayıf e6 piyonu ile siyah şahın bulunduğu a2-g8 çaprazına yerleştiren bu konumdaki en mantıklı hamle

16... ♖c8?

Önemli bir hata.

16...f4 17. ♕c1 ♖c8 ve oyundakiyle karşılaştırıldığında beyaz kale d1'de değil.

17. ♖ad1!

Basit fakat etkili.

17...f4

Geç kalmış bir hamle

17...♖d8 18.c5 bxc5 19.bxc5 ♖b8 20. ♖c4±

18. ♕c1 g5

Siyah kötü konuma düştüğünü anlayınca konumu karıştırmaya ve atak başlatmaya çalışıyor ama görüleceği gibi bu nafile bir çaba.

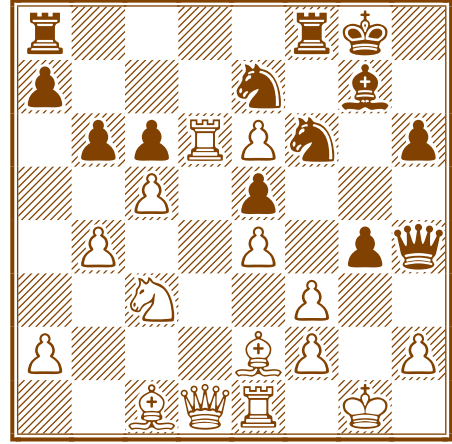
18... ♖xe6 19. ♖xd6! Belki de Siyah bu taktik olanağı gözden kaçırdı? 19... ♖xd6?? (19... ♖f7) 20.c5++-

19. ♖xd6 g4 20. ♕e2 ♖e8 21.c5 f3 22.gxf3 ♖h5 23. ♖d1!

Esmâ Doğa Duran savunmada çok dikkatli! Ne rakibin f3 piyonunu almasına izin veriyor ne de kendisi f4 alıyor. Bu alış piyonu kaybetmediği zaman gerçekleştirecek.

23... ♖h4

Ufak bir tuzak



24. ♕e3!

f2'yi koruyan sağlam bir hamle daha.

24.fxg4? ♗fd5÷

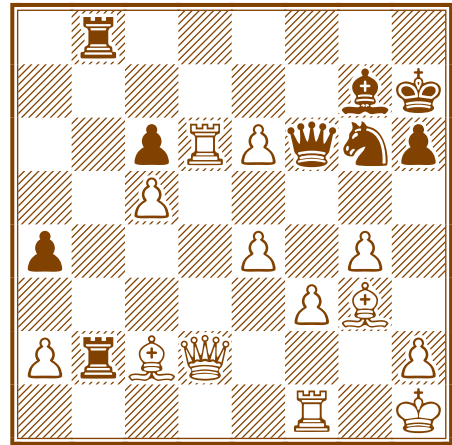
24... ♗h7 25.fxg4 bxc5 26.bxc5 ♗g5 27. ♖h1! ♗h3 28. ♖f1 ♗f4 29.f3

Oyuncumuz rakibine en ufak bir atak şansı bile tanımıyor. Genç satranççımızdan gerçekten etkileyici olgunlukta bir oyun.

29... ♖ab8 30. ♖e1 ♖f6 31. ♖d2 ♖h7 32. ♕c4 ♖b4 33. ♕b3 ♖fb8 34. ♗e2!

Materyal üstünseniz taşları değişsin!

34...a5 35. ♗xf4 exf4 36. ♕xf4 ♗g6 37. ♕g3 a4 38. ♕c2 ♖b2



39.e5! Artık galibiyet kesinleşti. Siyah burada da terk edebilirdi, biraz daha oynamayı tercih ettiyse de Esmâ Doğa Duran yine basit oynayarak galibiyete ulaşıyor.

39... ♖e7 40. ♖d3 ♖xc2 41. ♖xc2 a3 42.h4 ♖b2 43. ♖f5 ♖xa2 44.h5 ♖h8 45. ♖xg6 ♖f8 46. ♕h4 ♕xe5 47. ♖d8

Çok teknik bir galibiyet! 1-0



BÜYÜK USTA

AVERBAKH, TAL, TAIMANOV, KORCHNOI, KOTOV...

HEPSİ ORADAYDI AMA GERÇEK KAHRAMAN BİR BAŞKASIYDI!

Mavikale'nin bu sayısında, çocukluğundan itibaren satranç tutkusuyla yaşayan bir satranç ustasının yaşamına odaklanan bir filmi tanıtacağım: Büyük Usta

FİLMİN KÜNYESİ

Türkçe adı	Büyük Usta
Orijinal adı	Grossmeyster
İngilizce adı	Grandmaster
Yönetmen	Sergey Mikaelyan
Yapım yılı	1972
Yapımcı ülke	Sovyetler Birliği
Orijinal dil	Rusça
Süresi	93 dakika
Eserin yazarı	Leonid Zorin
Oyuncular	Andrey Myagkov, Larisa Malevannaya, Emmanuil Vitorgan, Lyudmila Kasatkina, Mikhail Kozakov, Yefim Kopelyan, Nikolay Volkov, Tamara Sovchi, Anatoliy Solonitsyn, Vladimir Tatosov, Anna Tveleneva, Petr She-lokhonov, Roman Filippov, Mark Taimanov, Viktor Korchnoi, Mikhail Tal, Alexander Kotov, Yuri Averbakh
IMDB Puanı	6.8



Prof. Dr. Ergin Çiftçi

Sporcu

erginciftci@gmail.com

Perde Moskova'da bir akşamüstüne açılır. Sokakta büyük bir satranç panosunda süren oyun meraklı bir kalabalık tarafından ilgiyle izlenmektedir. İzleyiciler arasında küçük bir çocuk ve babası dikkati çeker. Adeta büyülenmiş gibi hamlelere odaklanmışlardır. Başlayan yağmur bile onları oyunu takip etmekten geri bırakamaz, başlarına bir gazete sayfası örtüp çekişmeli maçı izlemeye devam ederler. Panoda gerçekten izlenmeye değer hamleler oynanmaktadır; Beyazlar parlak bir vezir fedası ile oyunu kazanır (Diyagram 1).



Büyük Usta filminin afişi

Maç bittikten sonra bile baba ve oğulun heyecanı yatışmamıştır. Nasıl da güzel hamleler yapmıştır Beyazlarla oynayan! Baba onun diğerlerinden çok farklı bir satranç ustası olduğunu anlatır coşkuyla, o kadar heyecanlıdır ki kendisine çarpacak kamyonu bile fark edemez. Sergey küçük yaşta babasız kalmıştır. Baş sağlığına gelen öğretmeni annesinden Sergey'in içine kapandığını, odasından çıkmadığını öğrenir. Gerçekten de Sergey'i odasında kendi kendisine satranç oynarken bulur. "Babam buna akıl oyunu derdi" diye açıklar Sergey, satranç babasından ona kalan yegâne yadigârdır sanki. Ailenin yaşayan tek erkeği olduğunun kendisine yinelenmesinden bıkmıştır, tek isteği vardır: Satranç oynamak! Öğretmenine de satranç oynamayı teklif eder. Öğretmen kabul edince küçük yumrukları içinde sakladığı taşları uzatarak renk seçmesini ister, kendisine beyaz taşlar çıkmıştır. Satranç takımı dizilir ve oyun başlar.

Zaman, Sergey'in hayatında önemli yer tutacak kızla tanıştığı ana kadar ileri sarar. Genç bir delikanlıdır artık. Kendi yaşlarında iki erkek çocuk sokakta yumruk yumruğa kavga ederken yine aynı yaşlarda biri kız diğeri erkek iki çocuk da oturmuş onları izlemektedir. Erkek olan Orlov yalnızca güzel kızla ilgileniyor gibi görünürken Elena adlı kız erkeklerin kavgasını izlemekten

Diyagram 1

wKg1,Qd2,Nf5,Bb2,g2,Rc1,Pe3/bKh8,Qg5,Nb3,Bh3,Rd8,Pa7,b6,-g7,h7

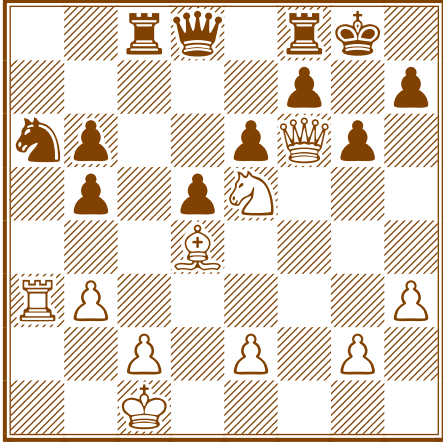
Meçhul Usta – Rakip
Beyaz hamlededir.

1. ♔xd8+!! ♔xd8 2. ♚c8!! 1-0 [2... ♔xc8 3. ♕xg7+ ♔g8 4. ♕d5+ ♔e6 5. ♕xe6#]

hoşlandığını söyler; özellikle de kendisi için yapıyorsa! Bunu çok saçma bulan Sergey çocukları ayırmaya çalışır, kavga ancak bu sırada yanlışlıkla yediği bir yumruğun dudağını kanatmasıyla durur. Sergey yürüyüp giderken Elena kendisini umursamayan bu genç erkeğin arkasından koşar, yetişir ve kanamaya müdahale etmek ister. Ne de olsa kendisi neden olmuştur bu yaranın açılmasına. Sergey buna sessizce izin verirken Elena aslında onu parktan tanıdığını itiraf eder. Sergey oranın satranç oynanan bir yer olduğunu açıklar. Elena, Sergey'in satranç oynamasından çok kendisini korumak için mücadele içinde görmek istemektedir.

Sonunda Sergey'i sözü edilen parkta görürüz. Satranç oynanan her masanın çevresine meraklı izleyiciler toplanmıştır. Sergey ile oynayan yaşlı adam, dışarıdan hamleler fısıldayan bu izleyicilerden rahatsız olmuştur, oyuna müdahale etmemelerini ister. Sergey rakibinin bu davranışını gereksiz bulmuştur; beraberlik teklif eder, ancak yaşlı adam bu teklifi nazikçe geri çevirir. Sergey bu sırada Elena'yı görür, kendisini izlemek için geldiğini belli eden kızın acelesi yok gibidir, Sergey'in oyununun bitmesini bekleyecektir. Gerçekten de kısa süre sonra Sergey oyunu güzel bir kombinezonla kazanır (Diyagram 2). Yenilgiyi kabul eden yaşlı adam hemen rövanş ister, Ser-

Diyagram 2



wKc1,Qf6,Ne5,Bd4,Ra3,Pb3,c2,e2,g2,h3/
bKg8,Qd8,Na6,Rc8,f8,Pb5,b6,d5,e6,f7,g6,h7

Sergey Hlebnikov – Yaşlı Adam

Beyaz hamlededir.

1. ♔h8+!! ♕xh8 2. ♖f7+ 1-0 [2... ♔g8
3. ♗h6#]

gey de kuvvetli hamleler yapmış olmanın verdiği coşkuyla kabul eder. Yeni oyuna başlayan Sergey, Elena'nın kendisini beklediğini hatırlayıp telaşlı gözlerle çevresini taradığında artık çok geçtir, ümidi tükenen kız parktan ayrılmıştır.

Aynı günün akşamı, özür dilemek isteyen Sergey, Elena'yı bulacağını bildiği yere, jimnastik salonuna gider. Elena dans ederken adeta bir melek gibidir. Onu uzun uzun izledikten sonra salonun dışında karşısına çıkar. Elena yaşlı adamın kabalığından rahatsız olmuştur. Sergey satranç tutku-

nu o yaşlı adamın her gün parka geldiğini anlatır, onda biraz kendi geleceğini görmüştür, yenilse bile hep oynama arzusuyla tutuşan! Elena, Sergey'e hayranlıkla bakar, tanıdığı hiç kimseye benzemeyen bu güzel ve tutkulu genç çocuğu sevmiştir. Sergey istediği için dans eder, hatta onu öper; Sergey'in ayakları yerden kesilmişti, bir daha hiç kavga etmeyeceklerdir, öyle değil mi? Elbette, ama Elena'nın bir şartı vardır: Sergey için satrançtan daha önemli olmak! Sergey afallamıştı; neden onu satrançla karşılaştırsındı? Elena, Sergey'in kalbinde satrançtan sonra daima ikinci sırada kalacağını görmüştür onun bakışlarında. Bu katlanabileceği bir durum değildir. Burardan gidecekleri de kesinleşmiştir zaten ve oranın neresi olduğunu söylemeyecektir Sergey'e. Elena gider, Sergey yeni bulduğu aşkını kaybetmiştir.

Aradan yine yıllar geçer. Yaz, sahil, tatil yapan yüzlerce insan... Genç bir kadın onların içinde güzelliğiyle varlığını duyurmaktadır. Kadınlı erkekli bir grup içindedir. Bugün nasıl eğleneceklerini tartışırken kadın satranç ustası Sergey'in katılacağı simültane gösterinin afişini görür. Satranç gösterisine katılacağını söyleyerek diğerlerinden kopmaya çalışsa da kendisine ilgisini açıkça gösteren bir genç adam peşine takılır. Gösterinin yapılacağı salona girerler, birbirine bitişik dizilmiş bütün masalar dolmuş, satrançseverler satranç ustasına karşı hamle yapacak olmanın heyecanı içindeler. Kadına eşlik eden adam küçük bir çocuğu kaldırarak masasını onun için boşaltır. Tam bu sırada artık genç bir erkek olan Sergey salonuna girer. En uzaktaki masadan başlayarak, beyaz taşlarla hamlelerini yaparak gelir, kimine piyon



Sergey (Andrey Myagkov) simultane sırasında tek kadın oyuncuya karşı hamle yapıyor.

sürer, kimine at çıkar... Maçlar ancak biraz ilerledikten sonra gösterinin tek kadın oyuncusunun yüzüne bakar, gözlerinin içine düşer, beti benzi atar, kadını tanımıştır sanki! Hamlesini yapar ve geçer, masalar tek tek boşalır, sonunda en uzun direnen oyuncunun, kadının masasına gelir. Bir sandalye alıp kadının karşısına geçer, hamlesini yapar. Aslında satrançtan pek de anlamadığı anlaşılan kadın zekice bir hamle yapar: Sergey'e beraberlik teklif eder, Sergey de tereddüt etmeden kabul eder. Gösterinin düzenleyicisi ustaya kafa tutan bu esrarengiz kadının adını öğrenmek istese de kadın söylemek istemez. Sergey onun adının Elena olduğunu söyler! İkili arasında bir tanışıklık olduğunu sezen diğer adam bu adı doğrular, onun bir tercüman olduğunu da ekler. Bu karşılaşma Sergey ve Elena'nın birbirini unutmadıklarının bir göstergesidir. Elena yıllar önceki isteğini hatırlatır; "Satrancı bırakacak mısınız?" Sergey'in yanıtı yine çok nettir: "Asla!"

Bir gün çocukluk arkadaşları Orlov da onlara katılır. Bir tenis sahasında Sergey'den körleme satranç oynaması istenir. Sergey iki masaya karşı arkasını dönerek körleme oynar. Tahtalardan biri devasa, diğeri ise aşırı küçüktür. Sergey iki tahtayı da aklında canlandırarak maçları kazanır.

Elena, düzenli olarak görüşmeye başladığı Sergey'in bu içine kapanık, satranç dışında hiçbir ilgi alanı olmayan, toplumdan kaçan halinden hoşlanmamaktadır, böyle davranmaya devam ederse asla bir şampiyon olamayacağını söyler. Sergey de böyle bir amacı olmadığını itiraf eder. Kazanmak için mücadele etmesi gerektiğini söyler Elena, kendisini kazanmak için bile... Sergey

kazanmak istediğini kabul eder ama neye mal olursa olsun kazanmak gibi bir amacı da yoktur. Bu içten hesaplaşma sonunda onları evliliğe götürür.

Sergey'i ilk evlilik yıllarında bir turnuvada görürüz. Üstün konumda bir varyantı hesaplamaya dalmış, kazandıran hamleyi bulmaya çalışırken maçı heyecanla izleyenlerin nefesini kesmiştir. Ancak Sergey öylesine derin hesaplamalara dalmıştır ki bayrağının düştüğünü fark etmez. Bu yenilgi Elena için çok daha büyük bir hayal kırıklığıdır. Sergey'in asla büyük bir oyuncu olmayacağını, kendisinin de onun mahkûm olduğu küçük dünyada kısıp kalacağını düşünmeye başlar. Kendisine ilgisini hiç kaybetmeyen Orlov da kafasını karıştırmıştır. Bu süreç Elena'nın Sergey'i terk etmesiyle sonuçlanır.

Elenadan yoksun geçen yıllarda Sergey'in giderek Sovyet takımında daha yukarılara tırmandığını görürüz. Moskova'da yapılan satranç olimpiyatında altın madalya kazanan Petrosyan, Smyslov, Tal, Korchnoi ve Karpov'un yanında Sergey'in de sahneye çıktığını görürüz. Artık Sovyet takımının devleri arasına girmiştir. Bu turnuva sırasında üstün konumdayken kazanç varyanta girmemiş, Viktor'un önceden verdiği tavsiyeye uyarak, takımının kazanması için gereken beraberliğe razı olmuştur. Bundan sonraki turnuvada gönlünden geçen hamleyi yapacağını söyler. Aynı durumu kendisinin de yaşadığı anlaşılan Mikhail Tal onu uyarır: Bir sonrakinde de benzer şartlar geçerli olacak, istediği fedaları bir türlü yapamayacak ve kendi oyununu oynayamayacaktır.



Derin bir analize dalan Sergey, zamanı unutuyor.



Tal, hayranları için imza verirken sürmekte olan maçı analiz ediyor.

Zaman içinde Sergey'i dünya şampiyonluğu için aday maçında görürüz. Batı dünyasından güçlü bir oyuncu ile oynayacak olan Sergey maçı kazanması halinde Dünya Şampiyonu Bobby Fischer'in karşısına çıkacaktır. Moskova'da yapılan maç ulusal ve uluslararası düzeyde büyük ilgi görür. İlk dört oyun beraberlikle sonuçlanmış, ilk galip gelenin maçı kazanacağı bir süreç başlamıştır. Siyahlarla oynayacak olan Sergey'in sekondantlığını yapan Viktor Korchnoi, iyi tanıdığı Sergey'in bu turda bir çılgınlık yapmasından, tehlikeli bir varyanta girip kaybetmesinden korkmaktadır. Sergey'e böyle bir çılgınlık yapmamasını söyler; bu turu beraberlikle sonlandırıp beyaz taşlarla oynayacağı oyuna saklamalıdır gücünü. Sergey söz verir böyle bir deneme yapmayacağına.

Maç büyük bir salonda, Viktor Korchnoi'un da dâhil olduğu seçkin bir seyirci kitlesi önünde oynanır. Dış meydana da içeride yapılan hamlelerin binlerce kişi tarafından rahatlıkla izlenebileceği büyük bir satranç panosu kurulmuştur. Mark Taimanov'un bulunduğu bir başka salonda da daha küçük bir satranç panosundan oyunun gidişi analiz edilecektir. Mihail Tal, basın odasında maçı gazetecilere yorumlayacaktır. Yaşlı adam dâhil satranç meraklısı vatandaşlar da maçı televizyon canlı yayınından takip edebilmektedir. Ana salon için bilet bulamayan Elena da maçı meydana izlemek zorunda kalmıştır.

Sabırsız kalabalığın yığıldığı meydan bir anda dalgalanır: "Hamle geldi!" Evet, Beyazlar d piyonunu çift sürerek başlatmıştır oyunu! Maç ilerlerken yorum yapılan en özgür mekânın dışarıdaki



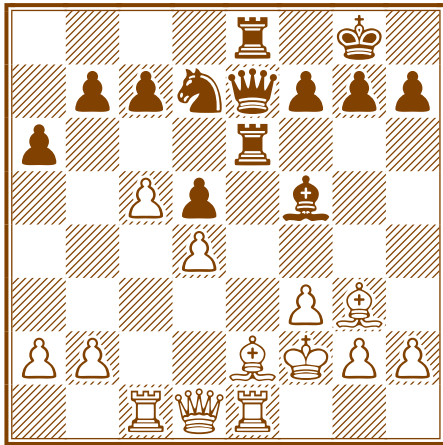
Küçük salonda maç izleniyor.

meydan olduğu anlaşılır. Kimine göre bu oyun da beraberlik kokmaktadır, diğerine göre ne beraberliği, Siyahın bir sütunda iki kale ve vezirden oluşan bir bataryası vardır, bir diğerine göreyse batarya olsa neye yarar, Sergey boştaki piyonunu korumak için zorunlu hamle yapacak ve hızla taş değişilecek, oyun yine beraberliğe gidecektir.

Hamledeki Sergey de benzer tereddütleri yaşamaktadır. Ancak derin hesaplama gücüne rağmen sonunu kestiremediği, kendisine hücum vadeden bir devamıyolu görmüştür. Piyon fedası gerektiren bu hamleden bir şey çıkmazsa oyunu kaybedeceği çok açıktır. Bu kararı vermek için o kadar uzun süre tereddüt yaşar ki zaman sıkışmasına girer. En sonunda kararını verir: “Özür dilerim Viktor, herkesten özür dilerim, bu hamle benden çok daha güçlü çıktı!” (Diyagram 3).

Sergey’in piyon fedası maçı sakın biçimde izleyen kalabalıklarda bir heyecan dalgası yaratır. Meydan hamleden çok memnundur: “Evet, işte böyle!” Basın odasında da Tal tahtayı çevirir: “Bu pozisyona Siyahların tarafından bakalım!” Gazeteciler fedalarıyla ünlü ustaya sorarlar “Siz olsanız piyonu feda eder miydiniz?” Tal kendinden emindir: “Kesinlikle!”

Diyagram 3



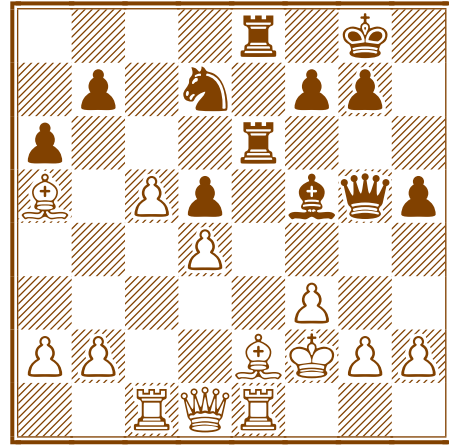
wKf2,Qd1,Be2,g3,Rc1,e1,Pa2,b2,c5,d4,f3,g2,h2/
bKg8,Qe7,Nd7,Bf5,Re6,e8,Pa6,b7,c7,d5,f7,g7,h7

İsveçli Usta – Sergey Hlebnikov

Siyah hamlededir.

20...♞g5! Sergey piyonunu korumak yerine hücumla geçiyor. 21.♞xc7 h5 22.♞a5 (Diyagram 4)

Diyagram 4



wKf2,Qd1,Ba5,e2,Rc1,e1,Pa2,b2,c5,d4,f3,g2,h2/bKg8,Qg5,Nd7,Bf5,-
Re6,e8,Pa6,b7,d5,f7,g7,h5

İsveçli Usta – Sergey Hlebnikov

Siyah hamlededir.

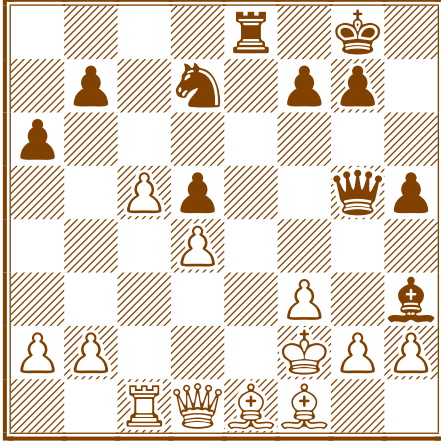
22...♞h3! 23.♞f1 [23.gxh3? ♞g6 24.♞h1 ♞g2+ 25.♞e1 ♞ge6 26.♞c2 ♞xh1+ 27.♞d2 ♞xe2+ 28.♞xe2 ♞xe2+ 29.♞xe2 ♞g2+ 30.♞d1 ♞xf3+-] ♞xe1 24.♞xe1 (Diyagram 5)

Küçük salondaki Taimanov ise fedayı beğenmemiştir, arkadaşlarından birine “Beyazlar e hattından savunma yaparsa Siyahın atağından geriye hiçbir şey kalmaz” yorumunu yaparken kendisine “Üstat, feda doğru muydu?” diye soran gence yanıtı ise çok daha soğukkanlıdır: “Bunu ancak yarın öğrenebileceğiz!” Bu arada Beyazlar piyonu almış, filini daha uygun bir çaprazdan savunmaya getirecek manevraya başlamıştır. Sergey’in hamlesi bu manevrayı gerçekleştirme fırsatı vermez (Diyagram 4). Taimanov önüne geldiği panoda konumu yorumlar: “Hayır, fili almak doğru olmaz; ♞g6, ♞e3+ ve ♞g1 hamleleriyle mattan kaçınılmaz!”

Kotov, televizyonda Sergey’in son hamlesi olan ♞e3+ ile atağın ne kadar tehlikeli olduğunu anlatır (Diyagram 5). “Beyaz şahını oynadı, Siyah da filini, hala mat tehdidi var; siyahın h4 sürmesi ile kesin mat olur. Ben Beyazın h4 sürerek şahını köşede korumaya alacağını düşünüyorum.”

Sergey piyon fedasına rağmen inisiyatif kazanmış, kaybettiği piyonu kazanıp sürekli şah çekerek oyunu beraberlikle sonlandırabileceği bir konum yakalamıştır. İçgüdüleri onu bundan daha fazlasını aramaya itmektedir. Sonunda

Diyagram 5



wKf2,Qd1,Be1,f1,Rc1,Pa2,b2,c5,d4,f3,g2,h2/bKg8,Qg5,Nd7,Bh3,-
Re8,Pa6,b7,d5,f7,g7,h5

İsveçli Usta – Sergey Hlebnikov

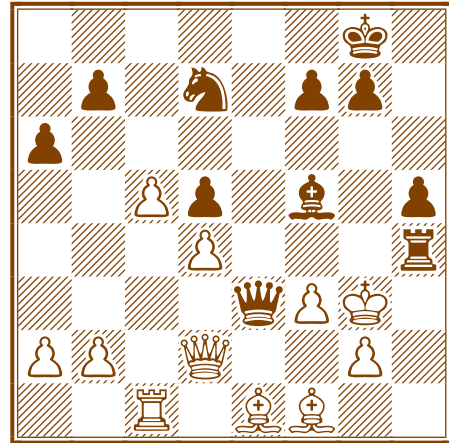
Siyah hamlededir.

24...♔e3+ 25.♕g3 ♔f5 26.h4? [26.♔d2 h4+
27.♕xh4 ♔e4+ 28.fxe4 g5+ 29.♕h5 ♔f6+
30.♕h6 ♔g4+=] 26...♔e4! 27.♔d2! ♔g4+
28.♕h2 ♔xh4+ 29.♕g3 (Diyagram 6)

ana salondaki seyircilerin bile yatıştırılması için hakemin devreye girmesi gereken bir uğultuyla karşıladığı hamlesini yapar: Kalesini de feda etmiştir! (Diyagram 6). Sergey'in bu hamlesi ustaların bile beklemediği bir hamledir. Viktor korktuğunun başına geldiğini hissetmişçesine fısıldar: "Ya dâhice bir hamle ya da bütünüyle aptalca!" Her mekânda analizler yapılır. Tal panoda beyaz şahın mat ağına düştüğü bir varyant gösterir, evet Beyaz mattan kurtulmuş, saldırgan siyah vezir birden hapsolmuştur: Tal yeni baştan bakar varyanta. Sergey'in bayrağı artık düşmek üzeredir, bir anlık tereddütten sonra vezirini de feda eder! (Diyagram 7). Amatöründen büyük ustasına herkes nefesini tutmuştur! Tam bu sırada, Beyaz vezir fedasını kabul etmenin zorunlu olduğunu ancak bir sonraki hamlede mat olacağını anlamıştır. Başını kaldırıp, yüzü tahtaya kilitlenmiş Sergey'e bakar, terk etmekten başka çare kalmayan bu konumda tek umudu Siyahın bayrağının düşmesidir. Bu şansını denemeye karar verir, Sergey'in vezirini kapar ve aynı hızla saatine basar. Sergey'in atı yerinden havalanır, beyaz şahı mat edeceği kareye düşer,

onu bırakan el saate basar: Evet, bayrak henüz düşmemiştir! "Mat, mat, mat..." nidaları salonları ve meydanları inletir. Sergey muhteşem bir kombinezonla maçı kazanmıştır. Coşku o kadar büyüktür ki başlangıçta ne Elena, ne de Viktor yaklaşamaz yanına. Kalabalığı yarararak ona ulaşan Viktor hem sevinçli hem de öfkeli: "Seni yine de affetmiyorum, bana söz vermiştin deney yapmamaya. Ya ♔g1 oynasaydı h4 sürmek yerine?" Sergey ise son derece rahattır, her hamleye bir cevap vardır kafasında. Viktor ve Sergey coşkulu kalabalıktan kopar gider, Elena onları merdiven başında, dünyanın kalanıyla bağlantılarını koparmış, heyecan içinde oyunu analiz ederken bulur. Artık kendisi de huzurludur; Sergey için satrançtan daha önemli bir şeyin olamayacağını anlamıştır. Ve artık onun kalbindeki ikinci sırayı seve seve kabullenecektir. Perde iner.

Diyagram 6



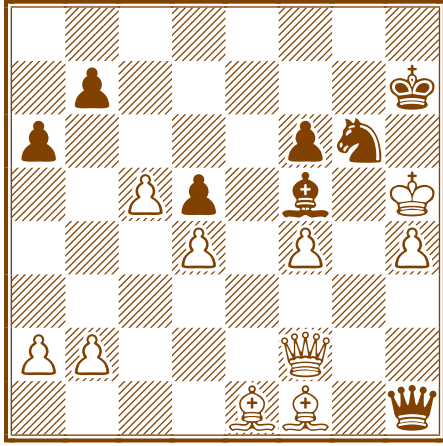
wKg3,Qd2,Be1,f1,Rc1,Pa2,b2,c5,d4,f3,g2/bKg8,Qe3,Nd7,Bf5,Rh4,-
Pa6,b7,d5,f7,g7,h5

İsveçli Usta – Sergey Hlebnikov

Siyah hamlededir.

29...♔g1!! Sergey zaman sıkışmasında olmasına rağmen kalesini feda ediyor. [29...♔xd2 30.♕xd2 ♔xd4 31.♕c3 ♔a4 32.a3 ♔xc5 33.♕b4] 30.♕xh4 f6!! [30...♔h2+ 31.♕g5 f6+ 32.♕xf5 ♔f7 Mihail Tal tarafından önerilen bu devam yolunda Siyah 33...g6 ile mat tehdit ediyor ancak beyazın 33.g3! hamlesi ile siyah vezir hapsolur ve siyah kaybederdi.] 31.♕g3 g5 32.f4 g4 33.♔c3! ♔f8!! 34.♔f2 h4+ 35.♕xh4 ♔g6+ 36.♕h5 ♔h1+ 37.♔h3 gxxh3 38.gxxh3 ♕h7! 39.h4 (Diyagram 7)

Diyagram 7



wKh5,Qf2,Be1,f1,Pa2,b2,c5,d4,f4,h4/bKh7,Qh1,Ng6,Bf5,Pa6,b7,d5,f6

İsveçli Usta – Sergey Hlebnikov

Siyah hamlededir.

39...♔g1!! 40.♔xg1 [40.♙g2 ♔xf2 41.♙xf2 ♜xf4#] 40...♜xf4#

Büyük Usta, Sovyet yazar Leonid Zorin'in senaryosuna dayanır. Kendisi de satranca düşkün olan yazarın Botvinnik hayranı olduğu, dönemin satranç çevrelerinde yer aldığı anlaşıyor. Yazara, öykü için, bir turnuva sırasında geçirdiği kalp krizi nedeniyle genç yaşta hayatını kaybeden Vladimir Simagin'in (1919-1968) ilham verdiği söylenir. Tal'in "Satrancın Don Kışot'u" olarak tanımladığı ve saygı duyduğu Simagin'in hayatından esinlenen bu filmde başrol oynamak istediği ileri sürülmüştür.



Sergey galibiyetle bitirdiği maçı Viktor Korchnoi ile analiz ediyor.

Film, uzun yıllar süren Sovyet egemenliğinden sonra, dünya şampiyonluğunu Bobby Fischer'in alıp götürmesinin hemen ardından çekilmiştir. Bu açıdan bakıldığında, filmin Sovyet satranç oyuncularına ve halkına moral vermeyi amaçlayan ideolojik bir yönü olduğu söylenebilir. Sergey Hlebnikov'a annesinin evinde "Fischer'i yenebilir misin?" sorusunun yöneltilmesi bu iddiayı destekleyen öğelerdendir. Dünya şampiyonluğuna giden adaylar maçında Sergey Hlebnikov'un karşısına çıkan rakibin Batılı görünüşü, tavırları, pipo içiyor oluşu gibi onun burjuva kökenli bir birey olduğunu düşündüren özelliklerine karşın maçı meydanda izleyenlerin sanki fabrikadan yeni çıkmış işçileri andırması da izleyiciye bu ideolojik gerilimi hissettirir.

Filmin açılış yazılarında Viktor Korchnoi, Mihail Tal, Mark Taimanov, Yuri Averbakh ve Aleksandr Kotov'un filmde oyuncu olarak yer alan büyük ustalar olduğu duyurulur. Bunun yanında, Skopje, Yugoslavya'da 1972 yılında yapılan 20. Satranç Olimpiyatı'nda Max Euwe tarafından altın madalya takılan Tigran Petrosyan, Vasily Smyslov, Viktor Korchnoi ve Anatoli Karpov gibi satranç oyuncularını belgesel görüntülerde boy gösterirken Sergey Hlebnikov da Sovyet takımında yer alan oyuncularından biriymiş gibi görünür.

Yuri Averbakh'ın satranç danışmanlığını yaptığı, Korchnoi, Tal, Taimanov ve Kotov gibi ustaların rol aldığı bir filmde elbette satranç sahnelerinin kusursuz olmasını bekliyoruz. Büyük Usta, izleyiciye gerçekten de mükemmel satranç diyagramları sunmakla kalmıyor, final maçında satrançsever izleyici için adeta bir satranç ziyafeti sunuyor. İzleyicinin yirmi hamleyi adım adım izleyebildiği sahneleriyle film, satranç sineması açısından benzeri olmayan bir başarıya imza atıyor. Hamlelerin onu gerçekleştiren kadar dünya şampiyonlarından sokaktaki satranç meraklılarına kadar her seviyeden oyuncunun gözünden izlenebilmesi de sürece ayrı bir heyecan katıyor. Özenle seçilmiş bu final maçı gerçek bir oyundan, 1948 yılında yapılan 16. Sovyet Şampiyonası'nda oynanan Alatortsev-Kholmov maçından alınmıştır. Yönetmen, filmdeki hamleleri gerçek maçtakinden farklı bir sayıdan başlatmış, böylece yaşanan zaman sıkışmasını izleyicinin de kalbini sıkıştıran bir öge olarak kullanmayı başarmıştır. Söz konusu maçta cesur bir atak başlatan Kholmov yine de muhteşem 29...♔g1! hamlesi-



1972 Satranç Olimpiyatı'nda altın madalya kazanan Sovyet takımı: (Soldan sağa) Mikhail Tal, Vasily Smyslov, Tigran Petrosyan, Viktor Korchnoi ve Anatoli Karpov.

ni bulamamış, ♔e7 oynayarak beraberliğe razı olmuştu. Filmde yer verilen final maçını ayrıntılı biçimde analiz eden Mihail Marin, ♔g1 devam-yolunun Viadas Mikenas tarafından keşfedilerek dönemin bülteninde ayrıntılı biçimde analiz edildiğini bildiriyor.

Filmde Viktor Korchnoi ile Mihail Tal, Sergey Hlebnikov'un takım arkadaşı olarak yardımcı erkek oyuncu rolünde bolca görünür. Sergey ve Viktor'un ülkeleri için kazanmak gibi kutsal bir amacı olduğunu izleyici iliklerine kadar hisseder. Viktor Korchnoi'un filmin çekiminden nispeten kısa süre sonra, 1974 yılında, Sergey Hlebnikov gibi geriden gelerek, deneyimli Sovyet ustaların önüne geçen genç Anatoli Karpov ile adaylar maçında karşılaşması, "yukarıdan" gelen baskılar nedeniyle maçı kaybettiğini ileri sürmesi ve satranç kariyerine özgürce devam edebilmek bahanesiyle 1976 yılında Batı'ya iltica etmesinin filmin yazgısını da olumsuz etkilediği söylenir. Bu olaydan sonra, film Sovyetler Birliği'nde gösterimden kaldırılmış, Sovyet oyuncular Viktor Korchnoi'un oynadığı turnuvaları boykot etmiştir. Anatoli Karpov'un 1978 ve 1981 maçlarında dünya şampiyonluğu tacını Viktor Korchnoi'ya karşı korumak zorunda kalışının film üzerindeki baskıyı daha da arttırmış olabileceği düşünülebilir. Büyük Usta, mücadelesini inatla sürdüren, ileri yaşına rağmen oyun gücünü koruyarak satranç tarihinde efsaneleşen Viktor Korchnoi'u iz-

lemek açısından da muhteşem bir fırsat sunuyor.

Asistanlarımın, büyük çaba harcayarak, benim için bir Türkçe altyazı oluşturması sayesinde izleyebildiğim film bir kez daha bitiyor. Beni en çok etkileyen elbette Sergey Hlebnikov'un henüz küçük yaşta yitirdiği babası oluyor. Satranç tutkusu ilk bakışta görülen bu genç adamın fabrikada çalışan zeki bir mühendis olabileceğini düşünüyorum. Oğluna karşı duyduğu sevgi öylesine güçlü ki çocuğun satranca olan düşkünlüğünü babasıyla arasındaki o bağı koparmak istemesine bağlıyorum. Nasırlı elleriyle alnındaki teri silerken görüyorum onu. Sanki kendisine çarpan kamyonun alnına bıraktığı kanla karışık yağın bile farkında değil, fabrikada bir makina-dan bulaştı sanıyor onu... Oğluyla birlikte izlediği son kombinezonun tadı hala damağında. Onu daha dün yağmur altında ıslanırken hatırlıyor. Oğlunun o meçhul ustayı aşacak kadar büyük bir oyuncu olduğunu anlatıyorum ona. Ve belleğime kazınan o eşsiz kombinezonunu gösteriyorum. Şaşkınlık, gurur, coşku... Hepsini bir arada yaşıyor ve neden sonra sevinçle çığlık atıyor: "Ne deha ama!"

Kaynaklar

<https://www.imdb.com/title/tt0382724> (Erişim tarihi: 10.03.2019)

Mihail Marin. A move that made it into the movies. Grossmeister. New In Chess 2012;1:42-49.



Prof. Dr. Ergin Çiftçi

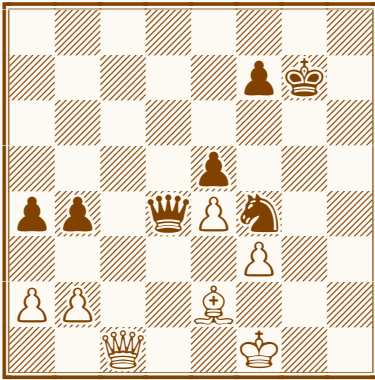
Sporcu

erginciftci@gmail.com

Kazancı Görmeye Hesaplama

Bu sayımızda, Büyük Usta filmine ilham veren Vladimir Simagin'ın oyunlarından seçtiğimiz diyagramlarla çıkıyoruz karşınıza. Bakalım siz de kazancı görebilecek misiniz?

Alexander Kazimirovich Tolush - Vladimir Simagin, Moskva 1952

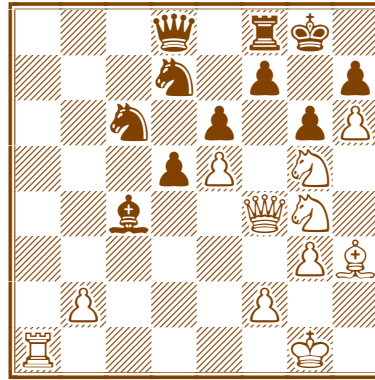


wKf1,Qc1,Be2,Pa2,b2,e4,f3/
bKg7,Qd4,Nf4,Pa4,b4,e5,f7

Siyah oynar ve kazanır.

♙1...♙g1+! 2.♙xg1 ♘xc1-+0-1
 ♘xc2+ 3.♙f2

Vladimir Simagin - Aleksander S Nikitin, Kislovodsk 1966

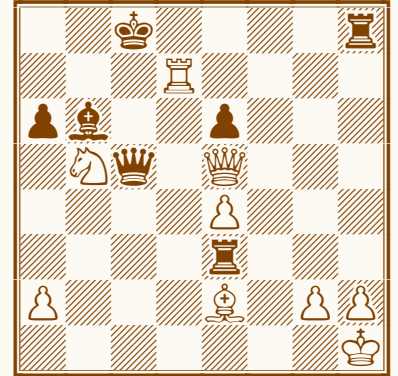


wKg1,Qf4,Ng4,g5,Bh3,Ra1,Pb2,e5,f2,g3,h6/bKg8,Q-
d8,Nc6,d7,Bc4,Rf8,Pd5,e6,f7,g6,h7

Beyaz oynar ve kazanır.

Cözüm: 1.a8!; c7 [1... ♖xa8 2. ♗f6+ ♗b4 4. ♗c7+- 1-0

Vladimir Simagin - Leonid Stein
Moskova 1961

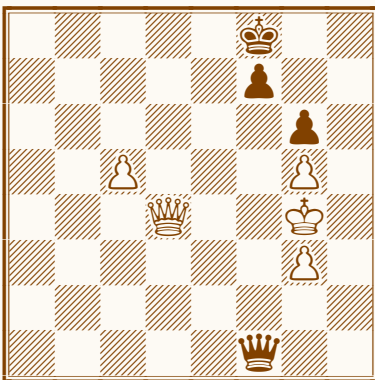


wKh1,Qe5,Nb5,Be2,Rd7,Pa2,e4,g2,h2/bKc8,Qc5,B-
b6,Re3,h8,Pa6,e6

Beyaz oynar ve kazanır.

Cözüm: 1. ♖c7+! ♗xc7 2. ♜xc7 ♗xh2+!
 3. ♗xh2 ♗xc2 4. ♖h8+ ♗xc7 5. ♗c3+
 ♖b7 6. ♗c4 ♖e1+ 7. ♗h2 ♗c7+ 8. ♗h3
 ♗h1+ 9. ♗g4 ♗h2 10. ♗f3+ - 1-0

Georgy Konstantinovich Borise - Vladimir Simagin, Moskva 1955

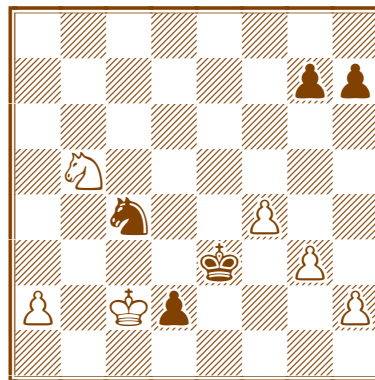


wKg4,Qd4,Pc5,g3,g5/bKf8,Qf1,Pf7,g6

Siyah oynar ve kazanır.

Cözum: 1..f5+!-0-1 [2..h4 ♖h1#; 2.gxf6 ♗f5+ 3.♞h4 ♗h5#]

Gedeon Barcza - Vladimir Simagin
Moskova 1949

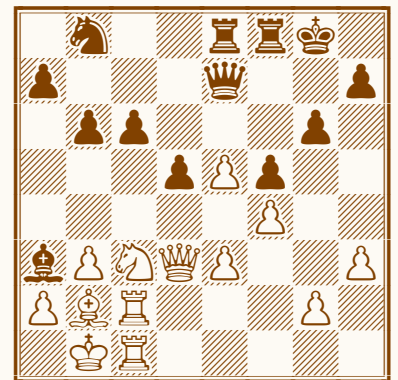


wKc2,Nb5,Pa2,f4,g3,h2/bKe3,Nc4,Pd2,g7,h7

Siyah oynar ve kazanır.

Çözüm: 1... ♖a3+! 2. ♕xa3 ♖e2 3. ♖c4 ♖1 ♙++-0-1

Vladimir Simagin - Boris Verlinsky
Moskova 1939



wKb1,Qd3,Nc3,Bb2,Rc1,c2,Pa2,b3,e3,e5,f4,g2,h3/
bKg8,Qe7,Nb8,Ba3,Re8,f8,Pa7,b6,c6,d5,f5,g6,h7

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$ 2. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$ 3. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$ 4. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$ 5. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$ 6. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$ 7. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$ 8. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$ 9. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$ 10. $\frac{1}{2}x^2 + 5x + 8$

ZAYIF KARELERİ ELE GEÇİRMEK-1

Zayıf kareler pozisyonel satrancın en önemli konusudur. Peki, zayıf kare nedir?

Zayıf kare en basit tabir ile rakibin alanında, taşlarımız tarafından kontrol altına alınabilen, rakibimizin de koruyamadığı karelere denir. Genellikle bir tarafın kendi piyonlarının koruyamadığı kareler zayıf olur. Bu sebeple piyon yapıları çok önemlidir. Piyon yapıları ile zayıf kareler arasında bir ilişki vardır. Hangi piyon yapısına karşı nasıl oynayacağımızı temel fikirlerle bilmemiz gerekir.

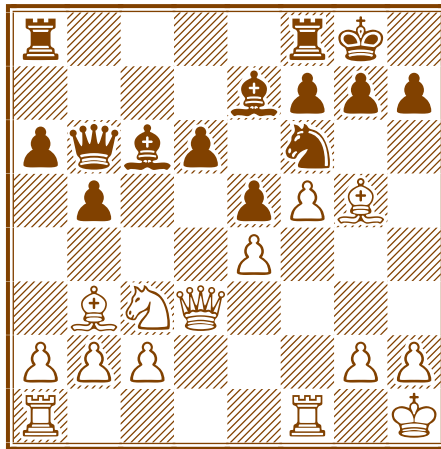
Bir oyun süresince karelerin değerleri değişmektedir. Bu sebeple de taraflar zayıf kareleri ele geçirmek için savaşır.

Bu yazımdaki örneklerimizde “d5” karesinin zayıflığından bahsedeceğiz. Özellikle Sicilya Savunmasında bazı varyantlarda bu zayıflık kendisini hissettirir. İlk örneğimiz de Sicilya Savunmasından.

Robert James Fischer - Olicio Gadia [B87]

Mar del Plata International-23 Mar del Plata, 1960

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♗×d4 ♘f6 5.♗c3 a6 6.♙c4 e6 7.♙b3 b5 8.0-0 ♙b7 9.f4 ♗c6 10.♗×c6 ♙×c6 11.f5 e5 12.♚d3 ♙e7 13.♙g5 ♚b6+ 14.♙h1 0-0



WGM Betül Cemre Yıldız Kadioğlu

Sporcu

betulcemreyildiz@gmail.com

15.♙×f6

d5 karesini ele geçirmek için ilk adım siyah atı ortadan kaldırmak.

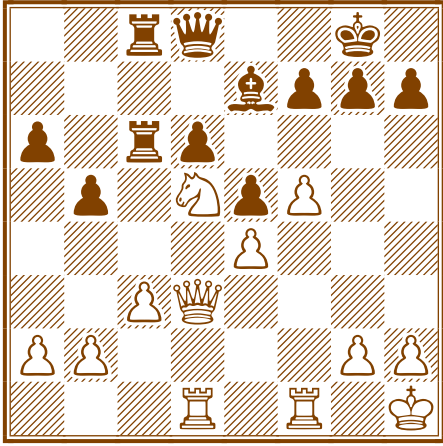
15...♙×f6

Atı mı yoksa fili mi d5 karesine koymalıyız?

16.♔d5!

Tabi ki bu tür konumlarda d5 karesinde at daha güçlü olur.

16...♖ac8 17.♙xc6 ♖xc6 18.♖ad1 ♖fc8 19.♘d5 ♙d8 20.c3 ♙e7



21.♖a1!!

Çok güçlü bir hamle. Beyazlar a4 sürerek yeni zayıflıklar yaratarak onlara saldırmak istiyor.

21.f6! taktik olarak üstün konuma geçiren bir hamle. Ancak Fischer daha basit görünen pozisyonel bir fikir tercih etmiş. 21...♙xf6 22.♖xf6 gxf6 23.♖f1 ♙h8 24.♙h3±

21...f6 22.a4! ♖b8??

22...bxa4 23.♖xa4 a5 24.♖fa1+-

23.♘xe7+

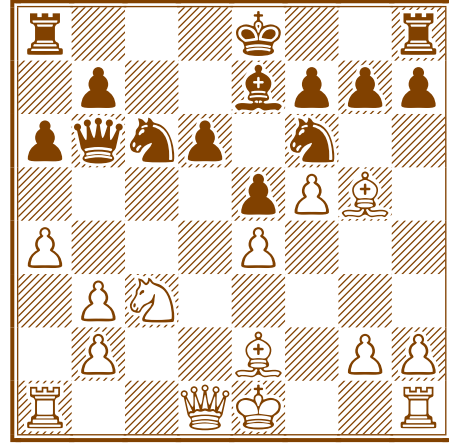
1-0

Bir oyun süresince karelerin değerleri değişmektedir. Bu sebeple de taraflar zayıf kareleri ele geçirmek için savaşır.

Anatoly Karpov - Henrique Mecking [B92

Christmas Congress 1971/72-47 Premier
Hastings, 1972

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 cxd4 4.♘xd4 ♘f6 5.♘c3 a6 6.♙e2 e5 7.♘b3 ♙e6 8.f4 ♖c7 9.a4 ♘c6 10.f5 ♙xb3 11.cxb3 ♙b6 12.♙g5 ♙e7



13.♙xf6 ♙xf6 14.♘d5 ♖a5+ 15.♙d2 ♙xd2+ 16.♙xd2 ♙g5+ 17.♙d3

Şah ortaya çıktı. Tehlikeli gibi görünse de, beyaz şahı doğrudan bir saldırı yok.

17...0-0 18.h4!

Ve atak başlar.

18...♙d8 19.♖ac1 a5 20.♙d2 ♖b8 21.g4 ♘b4 22.♙c4 ♘xd5 23.♙xd5

Ters renk filler genellikle beraberlik ile sonuçlan- sa da, bu konumda Beyazların fili çok güçlü. Şah kanadından piyonlar atak başlatarak özellikle f7 karesine baskıyı arttıracak.

23...g5!?

Siyahlar beklemek yerine biraz daha aktif oynamayı tercih ediyor.

24.fxg6 hxg6 25.♙d3

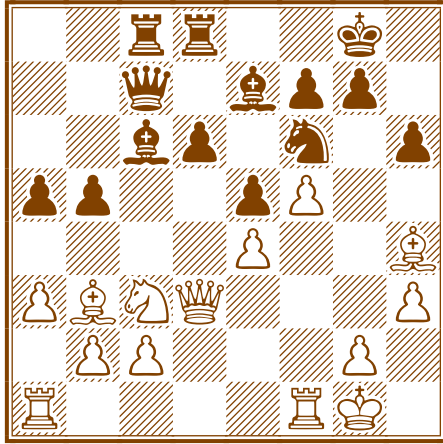
25.h5 ♙g5+ Beyazlar dikkat etmeli.

25...♙g7 26.h5 ♙b6 27.♖h3 ♙c5 28.♖f1 f6 29.hxg6 ♙xg6 30.♖fh1 ♖be8 31.♖h7 ♙g5 32.♙e2 ♙f4 33.♖1h3 ♙d4 34.♖g7

1-0

Piyon yapıları ile zayıf kareler arasında sıkı bir ilişki vardır. bu nedenle hangi piyon yapısına nasıl oynayacağımızı bilmemiz gerekir.

Praggnanandhaa – Gopal Gibraltar, 2018



w♔g1, ♖d3, ♜c3, ♙b3, h4, ♞a1, f1, ♜a3, b2, – c2, e4, f5, g2, h3/b♔g8, ♚c7, ♜f6, ♙c6, e7, ♞c8, – d8, ♜a5, b5, d6, e5, f7, g7, h6

1. ♙xf6

1. ♜xb5 ♚b6+; 1. ♔h1 d5! 2. ♙xf6 dxe4

1... ♙xf6 2. ♔h1

♜xb5 veya ♜d5 fikri ile.

2. ♜d5? ♙xd5 3. ♚xd5 a4 4. ♙a2 ♚a7+ 5. ♔h1 ♞xc2 6. ♚xb5 ♞b8

2... ♞b8 3. ♜d5

3. ♙d5 ♙e8 Beyaza pek bir şey elde ettirmez.

3... ♙xd5 4. ♙xd5 ♚b6 5. c3 ♞dc8

5... b4 6. cxb4 axb4 7. a4±

6. ♞fd1 ♞c5 7. ♙b3 ♞d8 8. g3

Beyazların amacı bir şekilde f7 karesine baskıyı arttırmak için g4–g5–g6 sürebilmek olmalı.

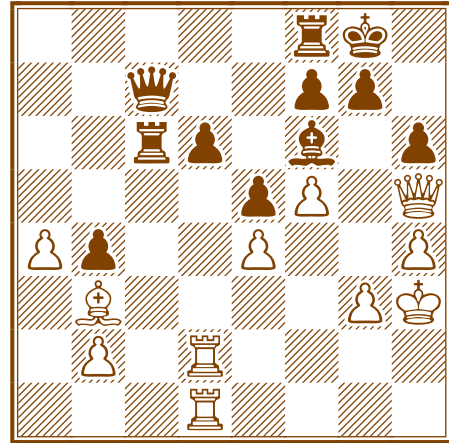
8... ♞c7 9. ♔g2 ♚c5 10. h4 ♚b6 11. ♞d2 ♚b7 12. ♔h3 ♞cc8 13. ♞ad1 ♞c5 14. ♚f3 ♙e7 15. ♞f1

♞15. g4

15... ♚d7 16. ♔g2 ♚b7 17. ♙d5 ♚d7 18. ♙b3 ♚c7 19. ♚h5 ♙f6 20. ♞fd1 ♞c6 21. ♔h3 b4 22. cxb4 axb4 23. a4

23. axb4 ♞b6

23... ♞f8



24. g4!

ve Beyazlar sonunda amacını gerçekleştirdi.

24... ♚b6

♚e3'e dikkat.

25. ♞e2 d5 26. ♙xd5 ♞d6 27. g5 ♙d8 28. g6 ♔h8 29. gxf7 ♙f6 30. ♔h2 ♚d8 31. ♞g2 ♙xh4 32. ♞dg1 ♙f6 33. ♞g6

1–0

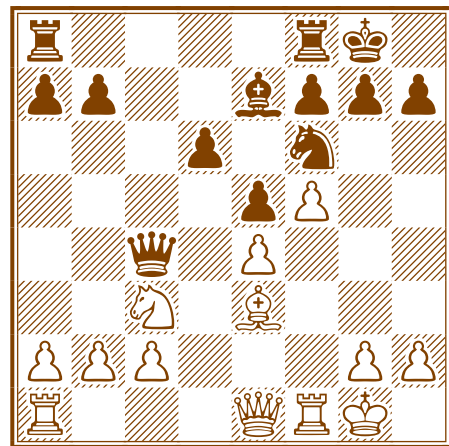
Vassily Smyslov - Iosif Rudakovsky [B83]

URS-ch14 Moscow, 1945

1. e4 c5 2. ♜f3 e6 3. d4 cxd4 4. ♜xd4 ♜f6 5. ♜c3 d6 6. ♙e2 ♙e7 7. 0–0 0–0 8. ♙e3 ♜c6 9. f4 ♚c7 10. ♚e1 ♜xd4 11. ♙xd4 e5 12. ♙e3 ♙e6 13. f5 ♙c4?!

♞13... ♙d7

14. ♙xc4 ♚xc4





Zayıf kare, rakibin alanında, taşlarımız tarafından kontrol altına alınabilen rakibimizin koruyamadığı karelerdir.

d5 karesinin kontrolü için siyah atın ortadan kaldırılması gerekli.

15.♔g5! ♖fe8 16.♔xf6 ♔xf6 17.♞d5 ♔d8 [17... ♖xc2?? 18.♞f2 ♖c5 19.♞c1 ♖d4 20.♞c7±]

18.c3 b5 19.b3 ♖c5+ 20.♞h1 ♞c8 21.♞f3

21.f6!! gxf6 22.♞xf6 ♔xf6 23.♞xf6+ ♔g7 24.♞h4+- mat atağı ile.

21...♞h8 22.f6! gxf6 23.♞h4 ♞g8 24.♞xf6 ♞g7 25.♞g3 ♔xf6 26.♞xf6 ♞cg8 27.♞d1!

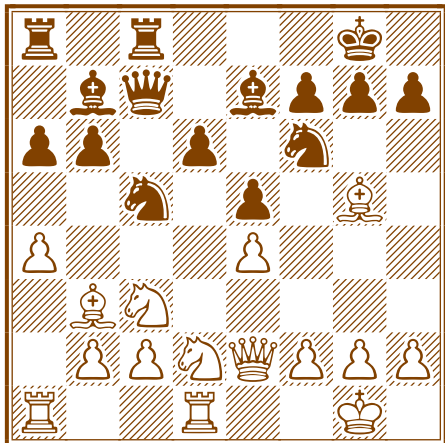
Yeni zayıflık arayışı.

27...d5 28.♞xg7 ♞xg7 29.♞xd5

1-0

Jeroen Bosch (2425) - Julius Armas (2415) [B90]
Sonnevanck 5th Wijk aan Zee (2), 1995

1.e4 c5 2.♞f3 d6 3.d4 ♞f6 4.♞c3 cxd4 5.♞xd4 a6 6.a4 e5 7.♞f3 ♖c7 8.♔g5 ♞bd7 9.♞d2 b6 10.♔c4 ♔b7 11.♞e2 ♔e7 12.0-0 0-0 13.♞fd1 ♞fc8 14.♔b3 ♞c5



15.♔xf6! ♞xb3

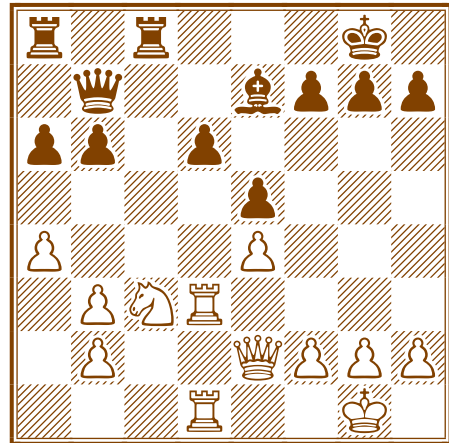
15...♔xf6 16.♔d5 ♔xd5 17.♞xd5 ♖d8 18.♞c4± 16.cxb3! ♔xf6 17.♞c4! ♞d8 18.♞e3! ♔g5 19.♞ed5!± ♔xd5



Anatoly Karpov

19...♖c6? 20.♖g4 h6 21.h4+-; 19...♖c5 20.b4 ♖c6 21.♖g4+-

20.♞xd5 ♖b7 21.♞ad1 ♔e7 22.♞5d3 ♞dc8



23.♞d5 ♞c6 24.♞c3 ♞ac8 25.♞xe7+ ♖xe7 26.♞xc6 ♞xc6 27.♖xa6 ♞f8 28.g3 ♖c7 29.♖d3 ♞e7 30.♖e3 ♞c2 31.♞d3! ♞xb2 32.♞c3 ♞b1+ 33.♞g2 ♖b7 34.♖g5+- ♞e8

34...♞f8?? 35.♖d8#

35.♖g4 ♞d8 36.♖h4+ ♞e8 37.♖xh7 g6 38.♖h4 ♖a6 39.♞c4 ♞xb3 40.♞c7

1-0



ICCF IM Halil N. Özmen

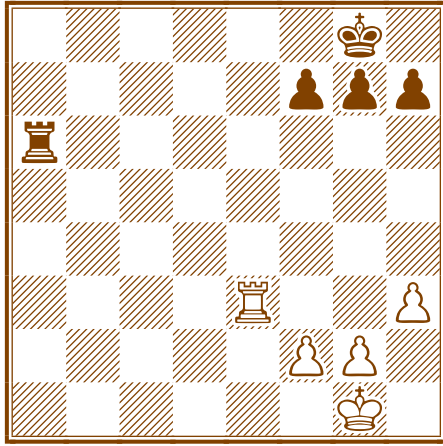
2. Kademe Antrenör
halil.ozmen@gmail.com

SATRANCIN İÇİNDEN TAKTİK ÖĞELER (3)

Bu sayıda **zayıf geri yatay** taktik ögesi ile ilgili örnekler göreceğiz.

Zayıf Geri Yatay - 1

Önce en temel ve basit konum ile başlayalım.

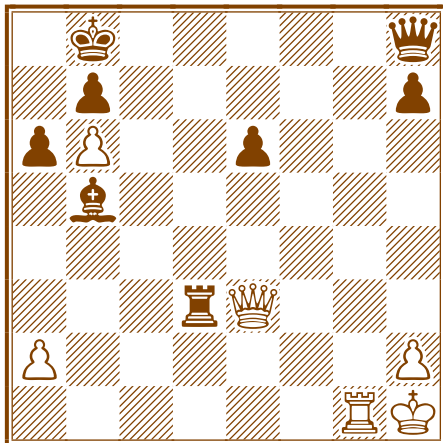


Siyahın kendi ilk yatayı korunmasız ve şahın kaçabileceği bir kare yok.

1. ♖e8# 1-0

Hamle sırası Siyahta olsaydı, ♜a1 ile mat edemezdi çünkü Beyazın h2'de kaçacağı bir kare var.

Zayıf Geri Yatay - 2



Beyaz materyal olarak kayıpta ama Siyahın geri yatay zayıflığı var.

1. ♖e5+ ♜xe5 2. ♜g8+ ♔e8 3. ♜xe8+ ♜d8 4. ♜xd8# 1-0

Zayıf Geri Yatay - 3

Üçüncü örneğimiz, 8. yatay zayıflığına ilişkin en tanınmış ölmez oyunlardan biri.

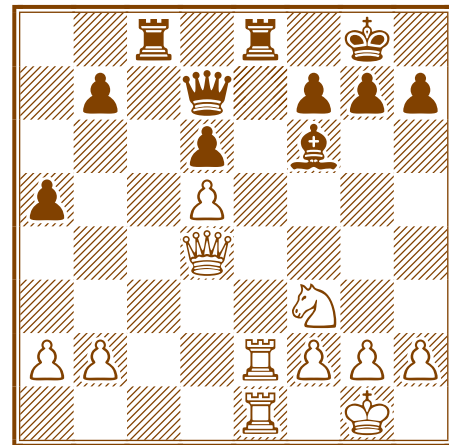
E. Z. Adams - C. Torre Repetto

New Orleans, 1920

1.e4 e5 2. ♖f3 d6 3.d4 exd4 4. ♜xd4 ♜c6 5. ♔b5 ♔d7 6. ♔xc6 ♔xc6 7. ♜c3 ♜f6 8.0-0 ♔e7 9. ♜d5 ♔xd5 10.exd5 0-0 11. ♔g5 c6 12.c4 cxd5 13.cxd5 ♜e8 14. ♜fe1 a5 15. ♜e2 ♜c8?

15...h6 Siyah oyundaki kadar kötü duruma düşmezdi.

16. ♜ae1 ♜d7 17. ♔xf6 ♔xf6



18. ♜g4!

Tabii ki Siyah veziri alamaz, çünkü alırsa e8'den mat olur.

18... ♜b5 19. ♜c4!!

8. yatay zayıflığından dolayı c4'teki vezir, kale veya vezir ile alınamıyor, çünkü Siyah yine e8'den mat olur.

19...♔d7 20.♔c7!!

Aynı fikir devam ediyor, veziri alış e8'den mat olmaya yol açıyor.

20...♔b5 21.a4!

Burada Beyaz hata yapmıyor.

21.♔xb7?? ♔xe2 22.♔xe2 ♔c1-+

21...♔xa4 22.♔e4

Şimdi de ♔xc8 tehdidi olduğu için e4'teki kale alınamıyor.

22...♔b5 23.♔xb7! 1-0

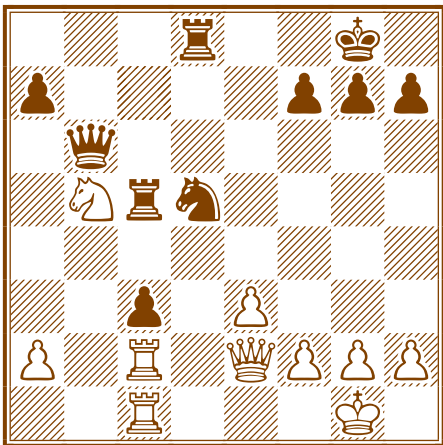
Artık siyah vezirin kaçacağı yer yok; Siyah en az vezir kaybediyor.

Zayıf Geri Yatay - 4

Ossip Bernstein- Jose Raul Capablanca

Moskova, 1914

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♖c3 ♖f6 4.♖f3 ♔e7 5.♔g5 0-0 6.e3 ♖bd7 7.♔c1 b6 8.cxd5 exd5 9.♔a4 ♔b7 10.♔a6 ♔xa6 11.♔xa6 c5 12.♔xf6 ♖xf6 13.dxc5 bxc5 14.0-0 ♔b6 15.♔e2 c4 16.♔fd1 ♔fd8 17.♖d4 ♔b4 18.b3 ♔ac8 19.bxc4 dxc4 20.♔c2 ♔xc3 21.♔xc3 ♖d5 22.♔c2 c3 23.♔dc1 ♔c5 24.♖b3 ♔c6 25.♖d4 ♔c7 26.♖b5 ♔c5



27.♖xc3??

Beyaz 1. yataydaki zayıflığının farkına varmıyor.

27...♖xc3 28.♔xc3 ♔xc3 29.♔xc3 ♔b2! 0-1

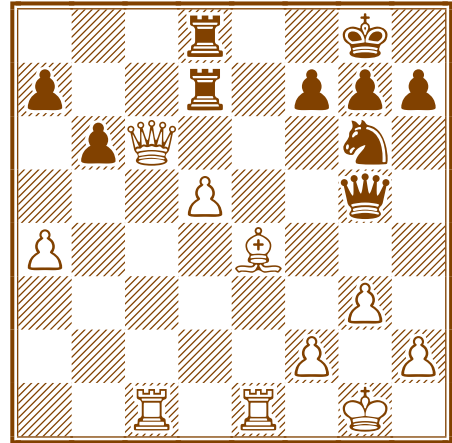
Zayıf Geri Yatay - 5

Alexander Alekhine - Edgar Colle

Paris, 1925

(Kasparov'un yorumlarıyla)

1.d4 d5 2.c4 ♖c6 3.♖f3 ♔g4 4.♔a4 ♔xf3 5.exf3 e6 6.♖c3 ♔b4 7.a3 ♔xc3+ 8.bxc3 ♖ge7 9.♔b1 ♔b8 10.cxd5 ♔xd5 11.♔d3 0-0 12.0-0 ♔d6 13.♔c2 ♖g6 14.f4 ♖ce7 15.g3 ♔fd8 16.♔d1 b6 17.a4 ♖d5 18.♔d2 c5 19.f5 exf5 20.♔xf5 cxd4 21.cxd4 ♖de7 22.♔b4 ♔f6 23.♔xe7 ♔xe7 24.♔bc1 ♔d5 25.♔e4 ♔d7 26.d5 ♔f6 27.♔e1 ♔bd8 28.♔c6 ♔g5



İlk bakışta Siyahın tehlikeli d piyonunu durdurduğu görülüyor ve Beyazın Siyahın geri yatay zayıflığından yararlanması mümkün gözüküyor.

29.♔xg6!

Bu hamle pek garip gözüküyor, çünkü artık d piyonu korunamıyor. Fakat Alekhine taktik nüanslar içeren stratejik planını uygulamak için bu hamleyi oynuyor.

29...hxcg6?

Doğal olarak.

29...♔xg6? kötü çünkü 30.♔xd7'den sonra Beyaz mat eder. h7'de kaçma deliği açan Colle'nin hamlesinin kötü tarafı ne?

Gerçekte tek direnen hamle 29...fxg6 idi, ama yine de Beyazın atağını kesemiyordu. 30.♖e6+ ♕f8? (30...♖f7! 31.♖c8 ♖xc8 32.♖xc8+ ♖f8 33.♖e8 ♖f6 34.♖xf8+ ♖xf8 35.♖c6 ♖d8 36.d6 ♕f7 37.♖c4+ ♕f8 38.♖c7 ♕e8 39.♖xg7 ♖xd6 40.♖g8+ ♕d7 41.♖xh7+ ♕c6 42.h4! (42.♖xa7 ♖d1+ 43.♕g2 ♖d5+ 44.f3 ♖d2+ 45.♕h3 ♖h6+ 46.♕g4 ♖h5+ 47.♕f4 ♖f5+ 48.♕e3=)) 31.♖c4 ♖f7 (31...♖xd5 32.♖f4+ ♖f5 33.♖e5!) 32.♖c8 kazanır.

30.♖xd7!! Yine de!

30...♖xd7 31.♖e8+ ♕h7 32.♖cc8

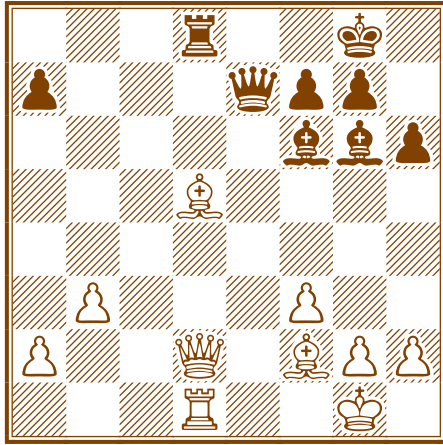
Ne ironi! Siyahın g dikeyindeki 3 taşı şahı için mutlak bir tabut oluşturuyor.

32...♖d8 33.♖exd8 1-0

Ve Siyah terk eder.

Zayıf Geri Yatay - 6

Edward Formanek - Daniel Naroditsky
Far West Open (5), 04.04.2010

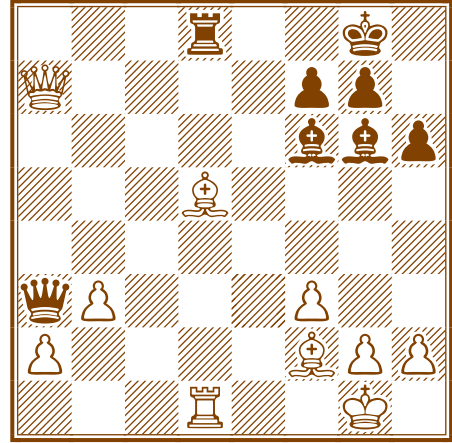


Beyaz arka yatay tehlikesinin göz ardı ediyor.

25.♖e3?

25.h3 Bu hamle ile Beyaz arka yatay zayıflığından kurtulurdu. 25...♕g5 26.♖a5 ♕h8 27.b4 ♕e3 28.♕xe3 ♖xe3+ 29.♕h1± Siyahın, Beyazın vezir kanadındaki ekstra piyonunu nasıl durduracağı belli değil.

25...♖a3 26.♖xa7??



26...♖xd5! 0-1

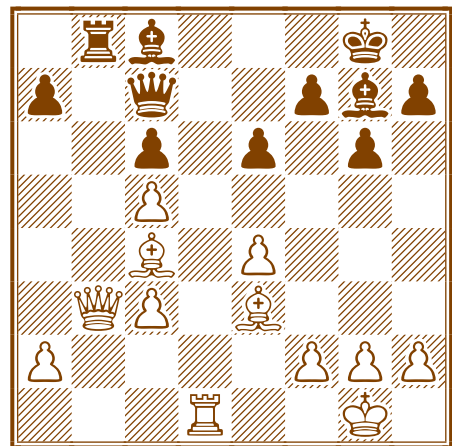
Artık oyun Beyaz için kayıp. Beyaz burada terk etmiş, veziri alırsa 3 hamlede mat oluyor.

27.♖xa3 ♖xd1+ 28.♕e1 ♕d4+ 29.♕f1 ♕d3#

Zayıf Geri Yatay - 7

Halil N. Özmen - Fatih Güner
1978 ODTÜ Kuvvetliler Trn, 1979

1.d4 ♖f6 2.c4 g6 3.♖c3 d5 4.cxd5 ♖xd5 5.e4 ♖xc3 6.bxc3 ♕g7 7.♕c4 c5 8.♖e2 ♖c6 9.♕e3 0-0 10.0-0 ♖c7 11.♖c1 e6 12.dxc5 ♖d8 13.♖d4 ♖a5 14.♖xc6 bxc6 15.♖b3 ♖c7 16.♖fd1 ♖xd1+ 17.♖xd1 ♖b8



Siyah geri yatay zayıflığını fark etmiyor.

18.♖xb8 ♖xb8 19.♖d8+ ♕f8 20.♕h6 1-0

20...♖b1 işe yaramıyor, çünkü 21.♕f1 var.



REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF YOUTH
AND SPORTS

World School Chess Championship 2019





SATRAŇ SANATÇILARININ “FIRÇASINDAN” ÇIKANLAR

Sevgili satrançseverler,

Bu sayımızda, seçkin oyuncular-
dan oluşan portre galerisinin ikinci
grubunu sunacağım. Bu satranç us-
taları dünya şampiyonu olamadılar
ama her biri satranç dünyasında
kayda değer iz bıraktılar.

Onların dramatik yaşamları her za-
man merak edilmiş ve birçok kitap
ve dergiye konu olmuştur. Bronste-
in'in sözü ile başlayalım.

“Satrançta herkes kazanır. Eğer,
sen oyundan zevk alıyorsan ki, esas
olan da budur, o zaman yenilmek-
ten korkmamak lazım.”

**David Ionovich Bronstein
(1924-2006)**

Sovyet ve Rus satranç oyuncusu,
Sovyetler Birliği'nin iki kez şampi-
yonu ve iki kez de interzonal turnu-
vasının galibidir.



Müslim Ersoy

Uluslararası Hakem
mersoy01@yahoo.com



12 yaşında iken okul turnuvasında
galip gelen David şehir kulübü sat-
ranç bölümüne kayıt yaptırarak ça-
lışmalara başlar. Çok kısa zamanda
yeteneği ortaya çıkar ve hızla güç
kazanır. Ama ailesi bir trajedi ya-
şar.1937 yılı meşhur Stalin baskınla-
rında babası “halk düşmanı” olarak
tutuklanır ve 7 yıl boyunca kampla-
ra mahkum olur. Matematiğe karşı
çok özel bir ilgisi olan David okuma
sevdalısıdır, fakat “kusurlu” biyog-
rafisi ona üniversite yolunu kapatır.

Bronstein'in olağanüstü satranç
yeteneği kendini savaş yılları ön-
cesinde gösterdi, ancak onun ak-
tif performansları savaştan sonra
başladı.1946 yılında önce Mosko-
va şampiyonu, daha sonra 1948 ve
1949 yıllarında Sovyetler Birliği
şampiyonu oldu.1950 yılında ise
Budapeşte'de düzenlenen adaylar
turnuvasını kazanarak, Botvinnik'e
karşı final maçı oynama hakkı elde
etti. Dünya şampiyonluğuna bir
adım kalmıştı.1951 sonbaharında
oynanan final maçı 12:12 skor ile so-
nuçlandı ve kurallar gereği Botvin-
nik unvanını korudu. Bronstein'in
hakkını vermek gerekirse, böylesi-
ne can sıkıcı bir yenilgi sonrasında
bile onun mizah anlayışı değişmedi.
”Eğer, kazanabilseydim herkes beni
ağzı açık dinlerdi!” diyecekti.

Maestro'nun yaratıcı yeteneği, bir
dizi popüler kitapta ifadesini buldu.
Bunların arasında “Satranç Ders Ki-
tabı”, “Büyükustaların Uluslararası

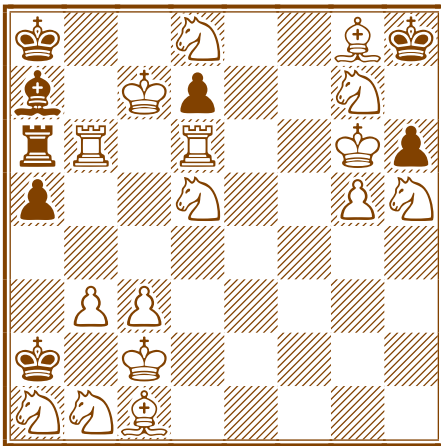
Turnuvaları”,”200 Açık Parti” v.s. var. Onun oyun tarzı her zaman parlak kombinezon, doğaçlama ve harika yaratıcılığı ile göze çarpıyordu. Bronstein'in biyografisinde büyük satranç başarıları az da olsa, o kendini kadim oyuna tamamen adanmış, onun iyileşmesine ve gelişimine katkıda bulunmuş bir isimdir. Onun oyun stiline tekrarlanması çok zordu, çünkü oyun sırasında ondan birçok orijinal ve paradoksal fikirler fııskırırdı. Onun karşı konulamaz gücü, yarattığı mucizelerle dolu karmaşık bir oyun ortasında gizliydi.

Hayatı ilginç olaylarla doluydu. Tüm satranç yeteneğine rağmen kesinlikle pratik bir insan değildi ve yaşama tam adapte olamamıştı. Çoğu zaman en pahalı ve işe yaramaz hediyeler alırdı. Moskova'daki apartmanında her zaman düzensizlik vardı. Yerlerde dağınık kitap, dergi ve gazete kupürleri görölürdü. Bronstein yalnız olduğu zaman, kendine asla yemek hazırlamazdı ve sadece çay içerdi. Çok dil bilen biriydi ve birkaç dilde akıcı konuşuyordu. Kadim oyun hakkında düşüncesini şöyle ifade etmişti: “Satranç nedir diye satrancın bir düşüncesi vardır”.

Resmi müsabakalar sırasında büyükusta genellikle ilk hamle üzerinde 20-30 dakika boyunca düşünürdü ve bu da rakiplerin şaşırmasına neden oluyordu.

83 yaşında felç geçiren David Bronstein 5 Aralık 2006 yılında hayata gözlerini yumdu. Karısının ısrarı üzerine mezar anıtı, üzerinde At figürü olan satranç tahtası şeklinde yapıldı.

D. İ. Bronstein'e adanmıştır "Znannya ta pratsya", 1984 Rusça (ДИБ).



wKc2,c7,g6,Nh5,Na1,b1,d5,d8,g7,Bc1,g8,Rb6,d6,Pb3,c3,g5/

bKa2,a8,h8,Ba7,Ra6,Pa5,d7,h6

<Д> harfi: Siyah oynar, Beyaz 3 hamlede mat eder.

1...♔xa1 2.c4 ♔a2 3.♕c3

Beyaz figürler 1 rakamını oluşturdu ki, bu birçok yarışmada alınan birincilikleri sembolize eder.

3...♔a1 4.♕b2+♯

<И> harfi: Siyah oynar, Beyaz 5 hamlede mat eder.

1...♕xb6+ 2.♗xb6+ ♖xb6 3.♖xb6 ♔a7 4.♗b7 d6! 5.♖b5 ♔a6 6.♖xa5+♯

<Б> harfi: Siyah oynar, Beyaz 4 hamlede mat eder.

1...♔xg8 2.♗e6 hxg5

2...♔h8 3.♗f6 hxg5 4.♗d8 g4 5.♗f7+♯

3.♗f6+ ♔h8 4.♗d8 g4 5.♗f7+♯

Efim Petrovich Geller (1925-1998)

Savaş sonrası Sovyet okulunun önde gelen oyuncularından biridir. Çocukluğunda futbola karşı büyük ilgisi vardı, ancak kayıtlar dolduğundan yerel kulübün saflarına girmeyi başaramadı. Bunun yerine arkadaşı ile birlikte satranç kulübüne kaydını yaptırarak 1938 yılında çalışmalara başladılar.

Geller satranç teorisiyle çok ciddi olarak ilgilendi. Açılışları inceledi ve popüler bir başlangıça dönüşen Şah-Hint Savunmasında siyahlar

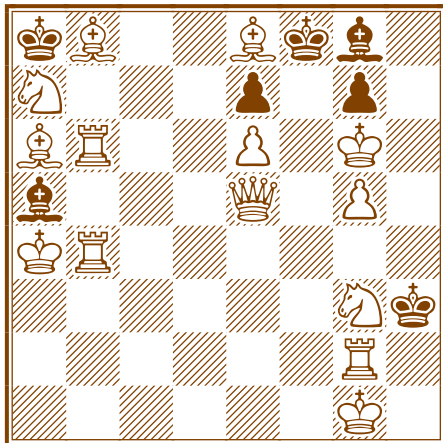


için oyun modelini uygulamaya koydu. Uzun yıllar süren çalışmaların ardından, 1980 yılında "Şah-Hint savunması" monografisini yayınladı ve bir sonraki yıl yazarın zengin teorik ve pratik materyalini sistemleştiren bir başka çalışma "Vezir-Hint Savunması" daha ortaya çıktı. Bir oyuncu olarak kıskanılacak derecede mükemmel teknik ve kombinezon becerisine sahipti. Genellikle fedalarla pozisyonel avantaj ve inisiyatif kazanmaya çalışan biriydi. Palma de Mallorca interzonal ve Capablanca anısına düzenlenen turnuvalarda elde ettiği başarılarından sonra antrenörlük faaliyetlerine odaklandı. İlk başta, R. Vaganyan'ın karargahında çalıştı ve daha sonra B. Spassky'nin Fischer ile mücadeleye hazırlanmasına yardım etti. Geller, dünya şampiyonlarına karşı oynadığı oyunlarda artı bilançoya sahiptir. Onlara karşı 193 maç oynamıştır ve sonuç olarak 39 galibiyet, 31 mağlubiyet ve 123 beraberliği var. Ona, şampiyonlara karşı oynayan en iyi satranç oyuncusu diyorlardı.

Satrancın dışında Efim Petrovich bir kumarbazdı ve genellikle kağıt, bilardo ve domino oynardı.

Satrançta başarılarından ve satranca verdiği katkılarından dolayı hemşerileri onu unutmadı ve ölümünden 18 yıl sonra Odessa'da doğduğu evin sokağına Efim Geller adı verildi.

E. P. Geller'e adanmıştır "Radianska zhinka", 1984 Rusça (ЕИП).



wKa4,g1,g6,Qe5,Na7,g3,Ba6,b8,e8,Rb4,b6,g2,Pe6,g5/
bKa8,f8,h3,Ba5,g8,Pe7,g7

<E> harfi: Siyah oynar, Beyaz 2 hamlede mat eder.

1...♙xb6 1...♙xb4 2.♜c6 ♙c5 3.♙b7+# 2.♜c6 ♙c5 zugzwang(a5,c7 v.s.)

3.♙b7+#

<Π> harfi: Siyah oynar, Beyaz 2 hamlede mat eder.

1...♙xe6 1...♙h7+ 2.♜xh7 zugzwang 2...♜xe8 (2...g6 3.♙h8#) 3.♙b8#; 1...♙f7+ 2.exf7 e6 3.♙d6#

2.♙xe6 ♜xe8 3.♙c8+#

<Γ> harfi: Beyaz oynar, 5 hamlede mat eder.

1.♜e4 ♜h4 2.♙g5 ♜h3 3.♜f2 ♜h4 4.♜f3 ♜h3 5.♙h5+#

Lev Abramovich Polugaevsky (1934-1995)

2. Dünya Savaşı'nın başlaması ile Polugaevsky ailesi Samara şehrine taşınır ve orada Lev yedi yaşından itibaren satrançla ilgilenmeye başlar. O zaman ülkenin ünlü satranç oyuncularını Samarada yaşıyordu ve zaman zaman Ordu Evi'nde kuvvetli turnuvalar düzenleniyordu. Günümüzde Samarada Büyükustanın anısına memorial turnuvası düzenlenmektedir. Meslektaşlarının çoğunun aksine onun satrançtaki gelişimi yavaş oldu ve bir yetişkin olana kadar usta unvanını bile alamadı. Daha sonra ilerlemesi çok hızlı oldu ve 1960 yılı sonlarında dünyanın en güçlü oyuncuların arasına girdi. İki defa Sovyetler Birliği şampiyonluğu, Milli takımla altı kez dünya satranç olimpiyat şampiyonluğu kazandı. 1960-1980 yılları arası birçok dünya şampiyonası eleme maçlarında oynadı. Mar del Plata (1962 ve 1971), Soçi (1963 ve 1974), Beverwijk (1966), Wijk an Zee (1979) ve başka önemli uluslararası turnuvaları kazandı. 1979 ve 1981 yıllarında Dünya Şampi-

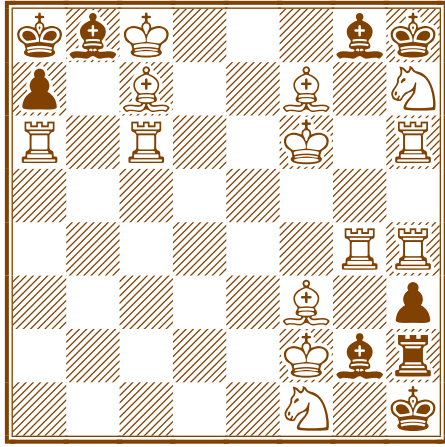


yonası maçları sırasında A.Karpov'a antrenörlük ve danışmanlık yaptı.1980'lerin sonundan itibaren Fransa'da antrenör olarak çalıştı. Öğrencileri arasında GM J. Lautier 1993 yılında dünya şampiyonası elemelerinde yarıştı. Polugaevsky, açılış teorisinde büyük bir uzmandı. Adı, kapalı açılışlarda bir dizi sistemle ilişkilidir. Sicilya Savunmasına özel bir dikkat ayırdı ve özellikle Najdorf varyantının dallarından bir tanesi Polugaevsky varyantı olarak satranç tarihinde yerini aldı.

"Sicilya Labirentlerinde" kitabı Sicilya Savunmasındaki en iyilerden biri olarak kabul edilir.

Uzun yıllar boyunca SSCB Satranç Federasyonu Başkanlığı üyeliği, Komisyon başkanlığı, Büyük Ustalar Konseyi üyeliği yaptı. Onkolojik bir hastalığın neden olduğu zor bir beyin ameliyatından sonra bir Paris kliniğinde öldü. Ünlü Montparnasse mezarlığına gömüldü.

L. A. Polugaevsky'ye adanmıştır. "Nauka i tekhnika", 1980, Rusça (ИЛТА).



wKc8,f2,f6,Nf1,h7,Bc7,f3,f7,Ra6,c6,g4,h4,h6/bKa8,h1,h8,Bb8,-g2,g8,Rh2,Pa7,h3

<II> harfi: Siyah oynar, Beyaz 3 hamlede mat eder.

1...♙xc7 2.♖xa7 ♔xa7 3.♙xc7 ♔a8 4.♖a6+ #

<JI> harfi: Siyah oynar, Beyaz 3 hamlede mat eder.

1...♙xf7

1...♙xh7 2.♙g6 ♔g8 3.♖xh7 ♔f8 4.♖h8+ #

2.♙g5+ ♔g8 3.♙xf7 ♔f8 4.♖h8+ #

<A> harfi: Siyah oynar, Beyaz 3 hamlede mat eder.

1...♙xf3+ 2.♙xf3 ♖b2 3.♖xh3+ ♖h2 4.♖xh2+ #

Mark Evgenievich Taimanov (1926 - 2016)

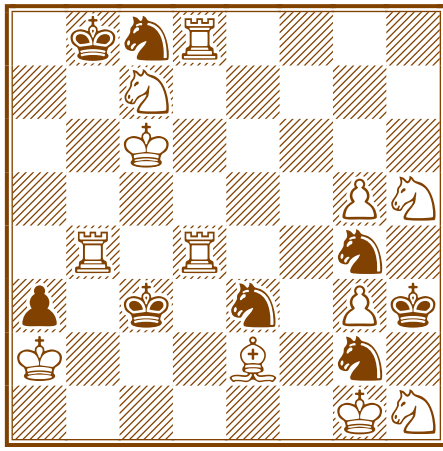
Ünlü bir Sovyet ve Rus satranç oyuncusu olup hayatı sadece satrançla değil, aynı zamanda müzikle de bağlantılıydı. Çok yönlü bir kişiliğe sahipti. Satranca ek olarak, sinemada birçok filmde rol aldı, yazarlıkla uğraştı ve gazetecilik yaptı. Aynı zamanda mükemmel bir piyanist olarak ünlendi. İlk karısı L. Bruk ile yaptığı piyano düeti dünyanın dört bir yanında çok başarılı bulundu ve plakları yok sattı. Philips Şirketi, Taimanov-Bruk piyano düetini 20. yüzyılın en iyilerinden biri olarak seçti ve altın koleksiyonuna dahil etti. Altmıştan fazla ülkeyi ziyaret etti ve F. Castro, Che Guevera, W. Churchill gibi zamanın ünlü isimleri ile tanıştı. Taimanov'un adı "satranç oyuncuları arasında en iyi piyanist ve piyanistler arasında en iyi satranç oyuncusu" diye saygıyla anılmaktadır.

Onun dünya şampiyonluğu mücadelesi 1953 yılında başladı. Adaylar arasına girmek için katıldığı ilk interzonal turnuva onun için çok başarılı sayılmazdı. A. Kotov ile birlikte ancak 8-9. sırayı paylaşabildi ve birinci olan V. Smislov'tan 4 puan gerideydi. Şampiyonluk için daha başarılı kampanya 1970 yılında yürüttü. O zaman yapılan interzonal turnuvada 5. sırayı alarak adayların bir sonraki aşamasına katılma hakkı elde etti. Ve burada Taimanov'u tatsız bir sürpriz bekliyordu. Kader onu, o zamanlar muhteşem formda olan Bobby Fischer ile karşılaştırdı. Rakibin müthiş saldırılarına karşı argüman bulamayan Taimanov 6:0 skor ile çok aşağılayıcı bir mağlubiyeti kabul etmek zorunda kaldı. Memleketine döndükten sonra maçı kasıtlı olarak teslim et-



mekle suçlandı. Büyükusta unvanı elinden alındı, basında yazıları yasaklandı ve müzik alanında konserleri sınırlandırıldı. Yetkililer, onun devletten aldığı burs miktarını azalttı ve oturduğu daire de elinden alındı. Her şeye rağmen Mark Evgenievich ona yapılanlardan dolayı üzgün değildi. Fischer ile görüşmenin kendisine çok değerli bir deneyim kazandırdığını söylerdi. Tüm hakları 1991 yılında iade edildi. "Ben, Fischer'in kurbanıydım." diyordu.

M. E. Taimanov'a adanmıştır "Nauka i tekhnika", 1980, Rusça (TME).



wKa2,c6,g1,Nc7,h1,h5,Be2,Rb4,d4,d8,Pg3,g5/bKb8,c3,h3,N-c8,e3,g2,g4,Pa3

<T> harfi: Beyaz oynar, 2 hamlede mat eder.

1. ♖b5 ♔a8 2. ♜xc8+ #

<M> harfi: Beyaz oynar, 2 hamlede mat eder.

1. ♕d1 ♜xd1 2. ♜bc4+ #

<E> harfi: Beyaz oynar, 2 hamlede mat eder.

1. g6!

Zugzwang 1... ♜2e3

(1... ♜4e3 2. ♜f2#)

2. ♜f4+ #

Yuri Lvovich Averbakh (1922 -)

Şu an yaşayan büyükustalar arasında yaşça en büyük olanıdır. Yura, akranlarına göre okula daha erken yaşta başladı ve söylediklerine göre bu onun gelecekteki kaderini etkiledi. Yetenekleri ve çok yönlü hobileriyle hemen dikkatleri çekti. Çocukken edebiyata çok düşkündü ve 9. sınıfta Shakespeare'in eserlerini okurdu, pullar toplardı ve ayrıca aktif olarak kayak, paten, voleybol oynardı, hatta boksla da uğraştı. Bu çeşitlilik içinde

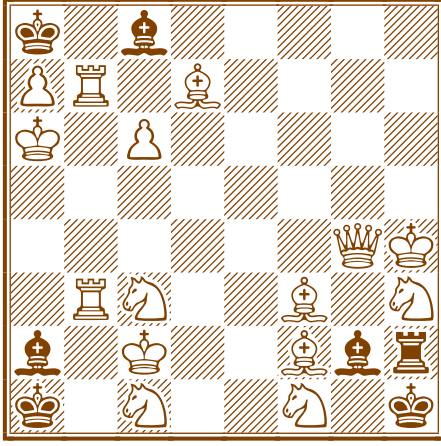
7 yaşında oynamayı öğrendiği satranç da vardı. Averbakh'ın satranç kariyerinin en parlak gelişimi 50'li yıllarda gerçekleşti. İki yıl üst üste (1949 ve 1950) Moskova şampiyonluğunu kazandı ve 1952'de büyükusta unvanını aldı. Sovyetler Birliği'nin toplamda 15 şampiyonasına katıldı.

1969 yılında uluslararası satranç hakemi oldu. A. Karpov - G. Kasparov, G. Kasparov - N. Short, G. Kasparov - V. Kramnik maçları başta olmak üzere birçok dünya şampiyonluk mücadelesinde ve turnuvalarda başhakemlik yaptı. 1972 yılından 1977 yılına kadar Sovyet Satranç Federasyonu'na başkanlık etti ve ayrıca popüler "Satranç Bülteni", "SSCB'de Satranç", "Satranç Moskova" gibi satranç dergilerinin yöneticiliğini yaptı. Otuz yılı aşkın süre "Satranç Okulu" efsanevi programın lideriydi. Elliden fazla eserin yazarıdır. En ünlü eserleri arasında "Satranç Oyun Sonları", "Satranç Etütleri Nasıl Çözülür", "Sahnede ve Perde Arkasında Satranç", "Satranç Akademisi", "Bu Figürler Neden Sessizdir?" vs. var. Uzun yıllar boyunca hobi olarak nümizmatik ile ilgilendi ve eşsiz bir para koleksiyonunun sahibidir.

Aktif olarak satranç teorisi üzerinde araştırmalar ve satranç fikirlerinin geliştirilmesi için çalışmalar yaptı. Aynı zamanda satranç tarihçisi, oyun sonu ve kompozisyon teorisyenidir. Satrancı derinlemesine inceleyen Averbakh, oyuncuların stiline çok özel bir dikkat ayırdı. Belli kriterlere uygun olarak tüm oyuncuları altı gruba ayırdı ve isimlendirdi. Örneğin: Katiller grubu (B. Fischer, M. Botvinnik), savaşçılar grubu (Kasparov), sporcular grubu (B. Spassky, B. Smislov), oyuncular grubu (A. Karpov), sanatçılar ve araştırmacılar grubu (A. Nimtsovich, Y. Averbakh). Onun görüşüne göre, aralarında kendisinin de olduğu son iki kategorinin temsilcileri hiçbir zaman dünya şampiyonu olamazlardı.



Y. L. Averbakh'a adanmıştır "Khlaborob Ukrainy", 1983 Rusça (ЮЛІА).



wKa6,c2,h4,Qg4,Nc1,c3,f1,h3,Bd7,f2,f3,Rb3,b7,Pa7,c6/
bKa1,a8,h1,Ba2,c8,g2,Rh2

<Ю> harfi: Siyah oynar, Beyaz 1 hamlede mat eder.

1...♙xb7 1...♙xd7 2.♖b8+ 2.cxb7+#

<Л> harfi: Siyah oynar, Beyaz 1 hamlede mat eder.

1...♙xb3+

1...♙b1+ 2.♖xb1+#

2.♘xb3+#

<А> harfi: Siyah oynar, Beyaz 1 hamlede mat eder.

1...♖xh3+

1...♙xf3 2.♖g1+#

2.♖xh3+#

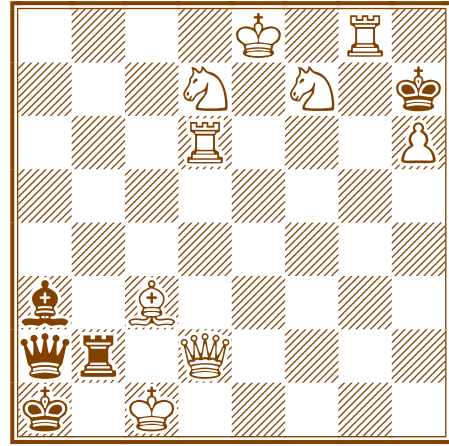
Sovyet Satranç Okulunun emektarı Mikhail Yudovich (1911–1987) çeşitli satranç kitaplarının yazarı ve Sovyetler Birliği'nin eski şampiyonudur.

Zamanın en güçlü satranç oyuncularından olan Amerikalı R. Fayn 1937 yılında Sovyetler Birliği'ni ziyaret eder. Onun katılımı ile organize edilen turnuvaya Yudoviç de katılır ve final sıralamasında 5-6. yeri paylaşır. 2. Dünya Savaşı sırasında milislerde, oradan da Kızıl Ordu Siyasi İdaresi tarafından gönderildiği "Askeri Düşünce" dergisinde çalıştı. 1950 yılında satranç ustası,

1961 yılında IM ve 1973 yılında yazışmalı satrançta GM, aynı zaman da 1951 yılında uluslararası hakem unvanını aldı.

Satranç oyununun aktif bir propagandacısıydı. Yazışmalı satranca da çok zaman ayırırdı. İki defa Sovyetler şampiyonu ve milli takımın bir üyesi olarak yazışmalı satrançta beş kez dünya şampiyonu oldu. Yudovich, satranç teorisini ve yazarı olarak 40 yılı aşkın bir süre (1945-1987 yılları arasında), "Satranç Dergisi"nin baş editör yardımcısı olarak görev yaptı ve en popüler «Beyaz Kale» yarışmasının organizatörlerinden biri oldu. Gençlerle çok çalıştı ve onlara akıl hocalığı yaptı. Güçlü bir yazar olarak "Açılış Stratejisinin Temelleri", "Satranç Oyunun Ders Kitabı", "Satranç Hakkında Hikayeler", "Botvinnik - Tal", "Emek, Yetenek, Zafer", "M. Chigorin, Yaşamı ve Eserleri", "Eğlenceli Satranç" vb. eserleri yazdı.. Yudovich 1987 yılında Moskovada hayata veda etti.

M.Yudovich'e adanmıştır, "Nauka i suspilstvo" 1984, Rusça (МЮ).



wKc1,e8,Qd2,Nd7,f7,Bc3,Rd6,g8,Ph6/bKa1,h7,Qa2,Ba3,Rb2

<М> harfi: Siyah oynar, Beyaz 1 hamlede mat eder.

1...♙xg8

2.♘f6+#

<Ю> harfi: Beyaz oynar, 3 hamlede mat eder.

1.♖c2 zugzwang 1...♙b4 (c5,d6) 2.♙xb2 ♖xb2 3.♖xb2+#

Derleme ve çeviri: Müslim Ersoy

Kaynak: Archakov V. M. "Izobrazitelnye Shahmatnye Zadachi i Etyudy", 1985

www.stuki-druki.com; www.chesswood.ru

DÜNYANIN EN İYİ OYUNCULARINDAN BİRİ TEICHMANN

Capablanca ünlü “Satrancın Esasları” kitabındaki Richard Teichmann ile oynadığı oyunu anlatırken, son cümlesi şu oluyor: “Bu oyun, dünyanın en iyi oyuncularından birine karşı kazanıldığı için de önemlidir.” Orijinal ifadesi şöyle: “One of the finest players in the world.”

Richard Teichmann 24 Aralık 1868 tarihinde Almanya’nın Lehnitzsch Sachsen-Altenburg kentinde doğdu. Berlin’de yabancı diller bölümünü bitiren Teichmann satrancını da burada geliştirdi. Bir kaç dili ana dili gibi konuşabiliyordu. Daha sonra dil öğretmeni olarak bir süre İngiltere’ye yerleşen Teichmann bir

trafik kazasında bir gözünü kaybetti. 15 Haziran 1925’te Berlin’de böbrek yetmezliğinden hayatını kaybetti. Turnuvalarda genellikle 5. olduğu için satranç dünyasındaki lakabı “5.Richard” olmuştur.

Londra 1900 ve Karlsbad 1911 turnuvalarını kazanan Teichmann’ın, Alekhine’e karşı skoru pozitifdir: +3-2=2. Yaptıkları maç berabere bitmiş, Teichmann kazandığı Carlsbad 1911 turnuvasında Alekhine’i yenmişti. Ancak Lasker (+0-4=0) ve Capablanca’ya (+0-2=1) bu kadar başarılı değildi. Diğer maç skorları şöyledir: Carl Schlechter (+4-2=21), Frank Marshall (+7-7=17), Aron Nimzowitsch (+1-1=5), Siegbert Tarasch (+5-7=2), Akiba Rubinstein (+5-6=11), Géza Maróczy (+1-2=12) and David Janowski (+4-5=4).

%99 Taktik

Kendisi üstün bir konumsal oyuncu olmasına rağmen, “Satranç %99 taktiktir.” sözü Teichmann’a aittir. Bir kaç taktik oyununu inceleyelim:

(NN “no name” anlamına gelmektedir, feci halde yenilince adının açıklanmamasını isteyen oyuncular için kullanılır.)



Abdullah Sözen

Antrenör

mimarsozen@gmail.com



Richard Teichmann

Teichmann - NN
Berlin, 1914

1.e4 d5 2.e×d5 ♔×d5 3.♘c3 ♔d8

İskandinav Savunmasında o dönemdeki iki ana varyanttan birisi, diğer varyant 3...♔a5; idi. Bugün ise burada en çok kullanılan hamle: 3...♔d6

4.♘f3 ♘g4 5.♘c4 e6 6.h3 ♘×f3 7.♔×f3

Beyazların gelişim üstünlüğü çok büyük.

7...c6 8.d3 ♔f6?!

8...♘f6 ile gelişmeye çalışmak daha mantıklıydı.

9.♔g3 ♘h6 10.♘g5 ♔g6? 11.♘b5!?

Teichmann 11.♘e4! ile gelişim üstünlüğünü kazanca çevirebilirdi, onun yerine tuzak kurmayı tecih ediyor.

11...c×b5??

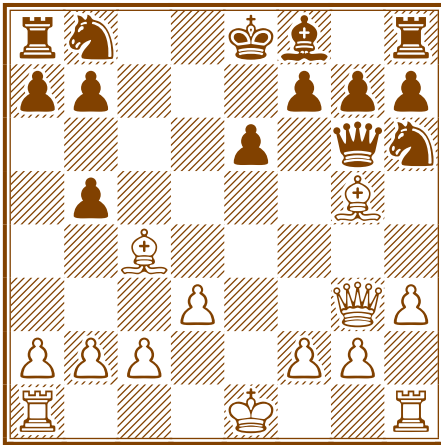
Ve tuzak işe yaradı. Oysa 11...♘f5! 12.♔c7 ♔×g5 13.♔c8+ ♔d8 14.♘c7+ ♔e7 15.♔×d8+ ♔×d8 16.♘a8'den sonra beyaz at düşeceğinden Siyah çok büyük üstünlük elde ederdi.



Richard Teichmann

12.♔×f5 ♔e1#

12...♔×d5+ 13.♘d3

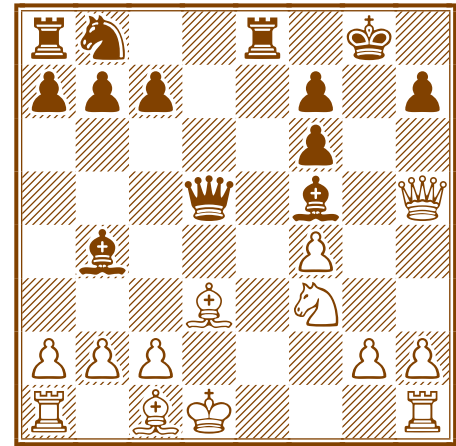


12.♔×b8+!! ♔×b8 13.♘×b5# 1-0

Diğer bir NN maçı. Teichmann'ın gençlik yıllarından.

NN - Teichmann 1890
Berlin, 1914

1.e4 e5 2.f4 d5 3.e×d5 e4 4.♘c3 ♘f6 5.♔e2 ♘d6 6.d3 0-0 7.d×e4! ♘×e4 8.♘×e4 ♔e8 9.♔d1 ♘f5 10.♘f6+ g×f6 11.♔h5? ♘b4! 12.♘f3

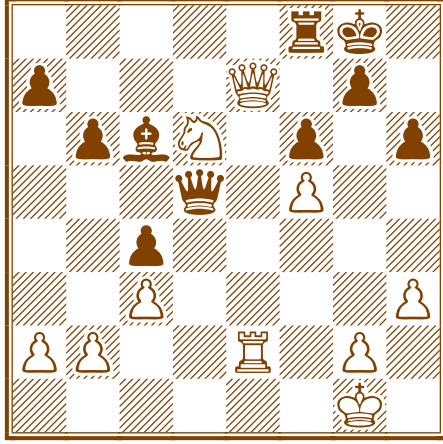


13...♘×d3!! 14.♔×d5 ♘e2# 0-1

Pozisyonel deha

Teichmann'ı yakından tanıyan o dönemin önde gelen ustaları onun konumsal alanda bir dahi olduğunu söylüyorlardı. Fred Reinfeld bir kitabında ondan şöyle bahsetmişti: "Teichmann'ın iki tane engeli vardı: Birisi tek gözünü kaybetmiş olması öbürü de aşırı tembelliği!" Satrancın teorisine fazla zaman ayırmayan Teichmann'ın konumsal yaratıcılığını gösteren bir oyunu:

Teichmann - Danişmalılar
Simultane Glasgow, 1902



Beyaz oynar.

Beyazların taşları son derece aktif ve en iyi karelere yerleşmiş durumda. Fakat konumlarını nasıl daha fazla güçlendirebilirler? Teichmann bir taşını daha savaş alanına getiriyor: Şahını!

28.♔h2!!

Fikir şahı, zayıflayan g6 karesine kadar götürmek! Siyahlar zugzwangdalar. Dahiyane bir buluş. Yaklaşık 90 yıl sonra Short – Timman Tilburg 1991’de aynısı olacaktı.

28...b5 29.♕g3 a5?

29...♖d3+ 30.♕h4 ♔h7! ile Siyahların karşı oyunu olurdu.

30.♕h4 g6?

Bu karşı hamle derhal kaybettiriyor. Ancak yine Beyazlar çok üstün konumdaydı.

31.♖e3! ♖xg2?

Hızla kaybediyor.

32.♖g3 ♖f2 33.fxg6 ♖f4+ 34.♖g4 ♖f2+ 35.♕h5 ♕f3 36.♕xh6 ♕xg4 37.♖g7# 1-0

Diğer bir yaratıcılık ürünü; ilginç bir vezir fedası:

Teichmann - Burn
St Petersburg, 1909
Analiz: Emanuel Lasker

1.e4 e5 2.♖f3 ♖c6 3.♖c3 ♖f6 4.♕b5 ♕b4 5.0-0 0-0 6.d3 d6 7.♗e2

Beyazlar atak için 7.♕g5 oynamalı. Oyundaki hamleden sonra Siyahlar da Beyazlar kadar sağlam bir konum elde eder.

7...♗e7 8.c3 ♕a5 9.♗g3 c6 10.♕a4 ♖g6 11.d4 ♕b6 12.h3 exd4 13.♗xd4 d5 14.exd5 ♗xd5 15.♗df5 ♖f6 16.♕c2 ♕xf5 17.♗xf5 ♖fe8 18.♖g4 ♖e5 19.♕b3 ♗f6

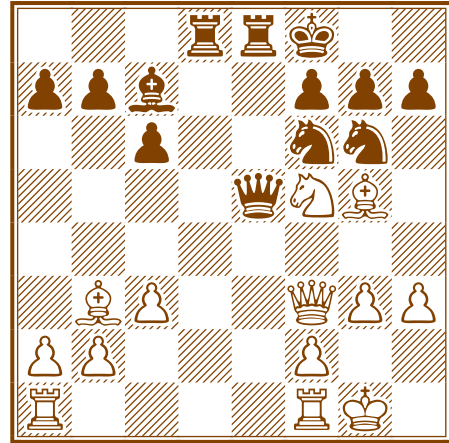
Neden önce ♖ad8 değil? Siyahlar saldırı ya da savunma manevraları yapmadan önce gelişimini tamamlamak zorunda. Ayrıca d5’deki at çok iyi yerleşmiş.

20.♖f3 ♕c7

Üstelik bu fil de iyi yerleşti. En basit devam ♗e7 ile f4 atını yerinden etmek olacaktı.

21.g3 ♖ad8 22.♕g5 ♖f8

♗h6 tehdidi vardı.



23.♖ae1!?

Zekice bir feda, ancak doğru savunmaya karşı kazanamaz.

23...♖xe1 24.♕xf6

Tabi ki Beyazın amacı iki kaleye karşı vezir almak değil.

24...gxf6

Doğru yanıt değil; 24...♖e2 oynanmalıydı. O zaman Beyaz hiç bir şekilde mata ulaşamaz-

d1: 25.♔xg7+ ♕g8 26.♖h6+ ♕xg7 27.♗xf7+ ♕xh6, NoR by 25.♔xg7+ ♕g8 26.♔xf7+ ♕xg7 27.♖d6+ ♕xg7 28.♗f7+ ♕h6 29.♖f5+ ♕g5 30.f4+ ♔xf4 31.gxf4+ ♖xf4 32.h4+ ♕g4 33.♖xf4+ ♕h3.

25.♗h5 ♖d2 26.♗xh7 ♖e6 27.♔xe6 fxe6 28.♗g7+ ♕e8 29.♗xg6+ ♕d7 30.♗f7+ ♕c8 31.♗xe6+ ♕b8 32.h4 ♖xb2 33.♗b3 ♖xb3 34.axb3 ♔e5 35.c4 b5 36.f4 ♔c3 37.♖f3 b4 38.h5 a5 39.h6 ♕a7 40.g4 a4 41.bxa4 ♕a6 42.g5 fxe5 43.fxe5 ♕a5 44.g6 ♔e5 45.♖e7 ♕xa4 46.♖xc6 ♖d1+47.♕g2 ♖d2+ 48.♖f2 ♖xf2+ 49.♕xf2 b3 50.g7 b2 51.g8 ♖ 1-0

Şampiyonlar seviyesinde

Richard Teichmann birinci olduğu Karlsbad 1911 Turnuvasında Alekhine, Rubinstein, Schlechter gibi zamanın devlerini yenmişti.

Teichmann - Rubinstein

Karlsbad, 1911

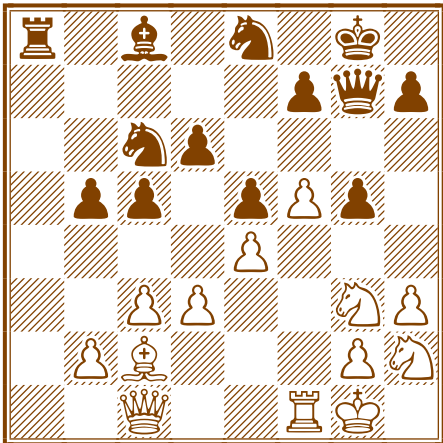
Analiz: Milan Vidmar

1.e4 e5 2. f3 c6 3. b5 a6 4. a4 f6 5.0-0 e7 6. e1 b5 7. b3 d6 8.c3 0-0 9.d3 a5 10. c2 c5 11. bd2 c6 12.a4 b7 13. f1 c7 14. g3 g6 15. g5 ad8 16.axb5 axb5 17. c1 fe8 18.h3 a8 19. xa8 xa8 20. h2 c8 21.f4 e8

21...exf4 daha iyiydi.

22.f5 xg5 23. xg5 e7 24. h6 f8 25. c1 g7 26. f1 g5?

Kaybeden hamle, en iyi devam yolu şuydu: 26... gxf5 27.♖xf5 ♔xf5 28.♖xf5 ♖e7 29.♖f3 d5 30.♗e1±



27. g4+-

27. h5+- h6 28.g4 f6 29.h4+-

27... f6 28. xf6+ xxf6 29.h4! h6

29...gxf4 30. h5 e7 31. h6 f6 32. xxf6+ h8 33. f3+-

30. h5 d8 31.f6 h7 32.hxg5 g4 33. g7 g6 34. d1 d7 35. f5 xxf5 36.exf5+ 1-0

Teichmann'ın bir yıl önce Lasker'le Dünya şampiyonluğu maçı yapıp, 5-5 berabere kalarak, Lasker'in unvanını kıl payı kurtardığı Carl Schlechter'i, 25 hamlede saf dışı etmesi sansasyon olmuştu.

Teichmann - Schlechter

Karlsbad, 1911

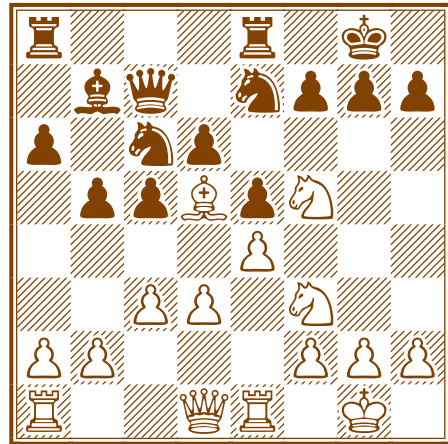
1.e4 e5 2. f3 c6 3. b5 a6 4. a4 f6 5.0-0 e7 6. e1 b5 7. b3 d6 8.c3 0-0 9.d3 a5 10. c2 c5 11. bd2 c7 12. f1 c6 13. e3 b7?!

Bu filin hamlesine karşı yerinde c8-h3 çaprazını koruması gerekiyordu. Daha iyisi 13... e8 idi.

14. f5 fe8

14... d8! Riumin

15. g5 d7 16. b3! f8 17. d5 g6 18. xe7 gxe7



19.♔xf7+! ♕xf7 20.♖g5+ ♕g8 21.♗h5 ♖xf5 22.♗xh7+ ♕f8 23.♗xf5+ ♕g8 24.♗g6 ♖d7 25.♖e3 1-0

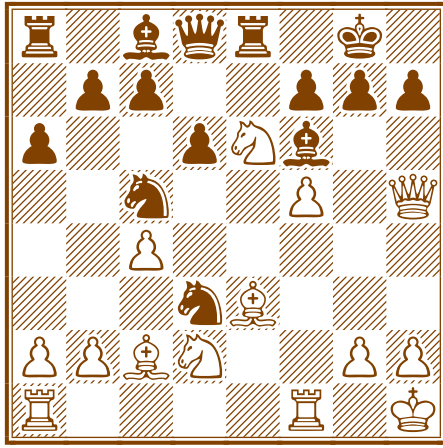
Geleceğin şampiyonu Alekhine'i de siyah taşlarla yendi:

Alekhine - Teichmann
Karlsbad, 1911

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♙b5 a6 4.♙a4 ♘f6 5.d4 exd4 6.0-0 ♙e7 7.e5 ♘e4 8.♘xd4 0-0 9.c4 ♘c5 10.♙c2 ♘xe5 11.♚h5 ♘g6 12.f4 d6 13.f5 ♙f6!

13...♘e5?? 14.f6+--

14.♙e3 ♘e5 15.♘d2 ♙e8 16.♙h1 ♘ed3 17.♘e6?



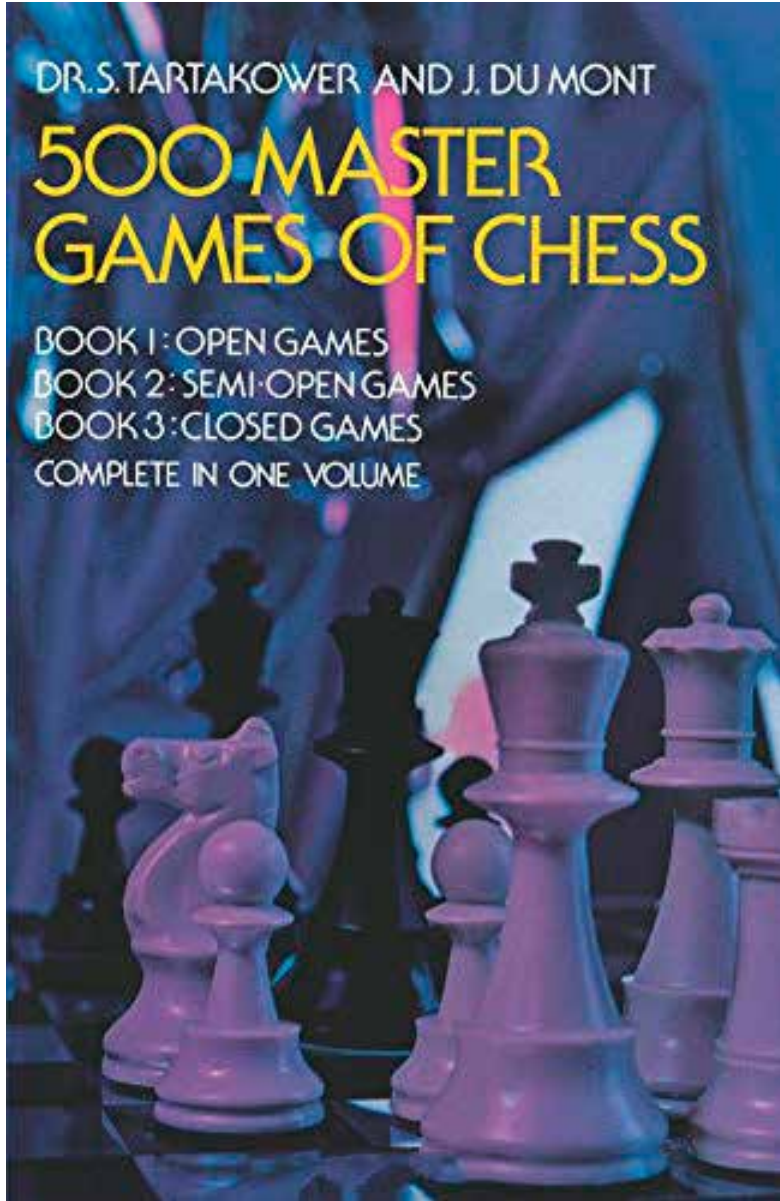
17...♙xe6!?

Erken başlattığı şahkanadı atağından sonuç almayan Alekhine riskli bir feda yaptı, Teichmann atı piyonla alarak daha kolay kazanabilirdi: 17...fxe6! 18.♙xc5 (18.fxe6 ♙xe6--+) 18...dxc5 19.♙xd3 exf5 (19...♚xd3?? 20.♚xe8#) 20.♙a-e1 g6 Teichmann oyunda yaptığı hamleden sonra da iki piyon fazla kalıyor ve üstün oyunsonu tekniğiyle, ters renkli fillere rağmen kazanıyor.

18.fxe6 ♙xe6 19.♙xc5 g6 20.♚f3 ♘xc5 21.♙a-d1 c6 22.b4 ♘d7 23.♘e4 ♚e7 24.♚f4 ♙e5 25.♚h6 ♙g7 26.♚f4 ♘e5 27.♙b3 ♙f8 28.♙fe1 ♙e8 29.♙f1 ♙f8 30.♙fe1 ♙e8 31.♙f1 h6 32.h3 ♘h8 33.g4 ♘xc4 34.♘xd6 ♙xd6 35.♚xc4 ♙xd1 36.♙xd1 ♚e3 37.♙g2 ♚e2+ 38.♚xe2 ♙xe2+ 39.♙f3 ♙e7 40.♙d8+ ♘h7 41.♙d3 ♙b2 42.♙c4 ♙g7 43.a4 ♙c7 44.♙e4 ♙e7+ 45.♙f3 ♙c7 46.♙e4 b5 47.axb5 cxb5 48.♙d5 ♙c3 49.♙b7 ♙e7+ 50.♙d5 ♙d7+ 51.♙e4 ♙e7+ 52.♙d5 ♙d7+ 53.♙e4 ♙xb7 54.♙xc3 ♙d7 55.♙e5 ♙d1

56.♙b3 ♙c1 57.♙d6 ♙c4 58.♙e5 ♙c1 59.♙d6 ♙c2 60.♙d5 ♙c4 0-1

1. J.R. Capalanca, Chess fundamentals, G. Bell & sons Ltd.
2. <http://www.chesshistory.com> Chess Notes by Edward Winter
3. <http://www.chessgames.com>
4. <http://www.wiki-zero.com>



Tartakower ve du Mont'un yazdığı zaman ilk "informer" örneği sayılabilecek, ünlü klasik 500 Master Games of Chess kitabında atağa karşı nasıl savunma yapılabileceğine çok güzel bir örnek olarak, Teichmann'ın bir oyununa yer verilmiş.

Satranç Market

www.tsfmarket.com.tr



TÜRKİYE KUPASININ GALİBİ

CEM KAAAN GÖKERKAN



Kupanın sahibi Gökerkan!



Fatma Yılmaz

Uluslararası Hakem ve
Antrenör
fyakademi@gmail.com

Biz sizi küçük yaşınızdan başlayarak yaş gruplarımızın başarılı satranççısı olarak tanıyoruz! Ve 2019 Türkiye kupasının sahibi olarak da zirveye yerleştiniz! Öncelikle bu başarılarınızdan dolayı sizi kutluyor ve size daha büyük başarılar diliyoruz.

Yukarıda saydıklarımız bizim bildiklerimiz, şimdi gelelim bilmediğimiz size. Sizi sizin

cümlelerinizle tanıyalım! Yaşınız, eğitiminiz, işiniz aileniz... Kısacası kimdir Cem Kaan Gökerkan!

İzmir, 9 Kasım 2000 doğumluyum. Şu an Yaşar Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri bölümünde hazırlık öğrencisiyim. En büyük destekçim olan ailemden kısaca bahsetmek gerekirse; anne ve babamın lojistik sektöründe faaliyet gösteren bir firmaları var. 9. sınıfına giden Atakan adında bir erkek kardeşim var.

Satranca kimin aracılığıyla ne zaman başladınız?

Satranç oynamayı 6 yaşındayken anaokulunda öğrendim. Fırsat buldukça satranç oynamayı bilen herkesle oynamaya çalışıyordum.

Ülkemizin önde gelen satranççılarındasınız! Bu düzeye gelinceye kadar hangi hocalardan ders aldınız?

8 yaşında bir dernekte satranç kursuna başladım. Bu dernek çatısı altında Bahri Karadeniz hocam ile çalışmaya başladım. Sonrasında Şenol Şahin hocam ile devam ettim. 2011-2012 yıllarında her ay düzenli olarak yapılan 5 günlük milli takım altyapı grup kamplarımız vardı. Bu süre zarfında Mikhail Gurevich hocam ile çalışma şansını buldum. Ki bugün geldiğim noktada Gurevich hocanın teknik bilgi haricinde bir vizyon sahibi olmamda katkısı büyüktür. 4 yılı aşkın süredir Cemil Aghamaeliyev hocam ile çalışmaya devam etmekteyim. Bugüne kadar çalışmış olduğum tüm

hocalarımla ilişkilerim öğretmen-öğrenci ilişkisinden çok sevgi temelli bir ağabey-kardeş, bir arkadaş ilişkisi olmuştur. Bu yazı vasıtasıyla da hayatıma dokunan tüm hocalarıma teşekkürlerimi ve sevgilerimi iletmek isterim.



Cem Kaan Gökerkan, 11 Yaş Avrupa Şampiyonu!

Yaş grupları başarılarınız benim de yoğun olarak hakemlik yaptığım dönemlere denk düşer. Bu nedenle de başarılarınızın pek çoğunun yakın tanıyım ama yine de bunları sizden duyalım. Türkiye'deki ilk başarınız ve sonrası?



Gökerkan, 16 Yaş Altı Hızlı Satranç Şampiyonu!

Açıkçası katıldığım tüm turnuvalar benim için çok değerlidir. Turnuvalarımı başarılı/başarısız diye ayırmaktan çok hoşlanmıyorum çünkü de-

rece yaptığım turnuvalarda derece yapamadığım turnuvaların payı büyüktür. Ama derece yaptığım turnuvalardan biraz bahsetmek gerekirse ilk olarak 11 yaşında Avrupa okullar U-11 kategorisinde şampiyon oldum. Sonrasında ise Türkiye Yaş Gruplarında değişik yıllarda birincilik, ikincilik, üçüncülük derecelerim oldu. 12 yaşında iken Türkiye 16 yaş altı hızlı satranç şampiyonu ve Okul Sporları Turnuvasında Türkiye Şampiyonu oldum. 14 yaşında iken Türkiye Gençler üçüncüsü oldum. En son olarak bu sene 18 yaşında Türkiye Kupasını kazandım. 16 yaşında FM, 17 yaşında IM oldum. Şu anda bir GM normum var. Bu turnuvalardan en çok keyif aldığım GM normu aldığım 2017 Riga Teknik Üniversitesi Açık Turnuvasıydı.



16 Yaş Altı Olimpiyatları, 2015

Nasıl ki başladığımız her işi başarmak istiyorsak her satranççı da her turnuvadan başarıyla dönmek ister. Bu doğrultuda Riga Teknik Üniversitesi Satranç Turnuvasından biraz daha detaylı söz eder misiniz? Nasıl bir hedefle gitmiştiniz?

Riga Open'dan önce iki IM normum vardı ve Riga'ya doğal olarak IM normu alıp IM olmak için gidiyordum. Gitmeden önce Liglerde oynamış-

tım ve ne yazık ki çok iyi geçmemişti ama Liglerdeki son 4 maçı kazanmıştım ve bu ivmeyi Riga'da da sürdürmek istiyordum. Ben her zaman en iyi oyunumu oynayıp ondan sonra norm gibi hedefleri düşünmeye çalışırım ve Riga'da da öyle yaptım. Açıkçası oyunlar hakkında söyleyeceğim çok fazla bir şey yok. Son maçta berabereye GM normu alıyordum, ama normal oyunumu yine oynayıp İsveçli büyükusta Erik Blomqvist (2525) ile siyah taşlar ile yenip GM normunu yarım puan fazlasıyla almayı başardım. Sanırım şunu belirtmem gerekiyor: O yaz turnuvaları oynamadan bir ay boyunca her gün günde en az beş saat satranç çalıştım. Belki de bunun faydasını görmüş olabilirim.

Dışarıdan bakınca kesin faydasını görmüşsünüz gibi görünüyor. GM normu demişken her şey yolunda giderse ne zaman GM olmayı hedefliyorsunuz?

Şu an çok çalışıyorum. En kısa sürede GM olmak istiyorum.

Çok çalışıyorum dediniz, günde ne kadar satranç çalışıyorsunuz?

Günde ortalama 4 saat çalışmaya çalışıyorum. Dürüst olmak gerekirse hem iyi bir akademik kariyere sahip olmak hem de profesyonel bir sporcu olmaya çalışmak çok büyük bir efor gerektiriyor. Ancak tutkuyla ve sevgi ile yapıyorsanız hem okulu hem satrancı bir arada götürecektir enerjiye ve güce sahip olabiliyorsunuz.

Türkiye Kupası'nı da bu enerji ve gücünüze bağlı olarak kazandınız diyebilir miyiz?

Tam olarak nasıl açıklanır bilemiyorum. Açıkçası 2019 Türkiye Kupası'na ikinci başlamama rağmen turnuva öncesinde birinci olma gibi bir hedefim veya beklentim yoktu ama neden olmasın diyordum tabi ki. Üniversite sınavı yüzünden belli bir süre satranca ara vermek durumunda kalmıştım. Asıl amacım Türkiye Kupası'nda pratik eksikliği kapatmaktı. Hatta canlı yayın da ilk 6 gibi bir hedefin var mı sorusuna: "Hayır, sadece güzel oynamak istiyordum cevabını vermiştim. "Biraz da şansımın yardımıyla güzel oyunlarla birinci oldum. 6. turda kaybetmeme rağmen kendimde pes etmeme ve azim duygularının geliştiğini görmek beni birinci olmaktan daha çok mutlu etti.



Gökerkan, 2017 Riga Açık Satranç Turnuvası'nda.

Bu kadar sevdiğiniz, tutkuyla bağlandığınız, azmettiğiniz satranç size neler kazandırdı?

Satranca tutku ile bağlı olmamın en büyük sebebi okuldaki derslerde öğrendiklerim de dahil olmak üzere hayatta öğrendiğim her şeyi satrançta uygulayabiliyor olmamdır. Eğer özgürseniz üretebilirsiniz ve gelişebilirsiniz. Kısacası satranç tahtası benim kendimi tam anlamıyla özgürce ifade ettiğim yerdir.

Satrançtaki yakın arkadaşlarınız?

Gizem Ayazmalı, Emre Emin Dedebaş, Bahadır Özen,

Hem yakın arkadaş hem sıkı rakip olmak nasıl bir duygu?

Cevaplaması zor bir soru. Tek rakibim kendimim ve kendimi aşmaya çalışıyorum. Benim mücadelem kişilerle değil taşlardır ama konu yakın arkadaşlarla oynamak olunca işin rengi biraz değişse de eğer profesyonel bir oyuncu iseniz bunun da üstesinden gelmek durumundasınız. Kendi adıma, oynadığımız oyuna birbirimizin satrancına yaptığımız katkı olarak bakar, sonuç ne olursa olsun sonunda skora yansımaya bile her ikimizin de kazançlı çıktığını düşünürüm. Ayrıca her ne kadar oynarken rakip olarak gözükseniz bile aslında turnuva boyunca birbirinizin en iyi destekçisi ve taraftarısınızdır.

Satranççılara, ailelere, eğitmenlere önerileriniz?

Satranççılara önerim satrancın kendileri için



Gökcerkan ailesi bir arada.

ne ifade ettiğinin farkında olmaları, kendilerine kısa, orta ve uzun vadeli hedefler koymaları ve satrancın sadece bir turnuvadan ibaret olmayıp bir süreç olduğunun bilincinde olmalarıdır. Ailelere önerim, çocuklarının verdikleri karara saygı duymalarıdır. Çoğu arkadaşım ailesinin isteği üzerine satrançla ilişkisini kesmek zorunda kaldı. Bu gerçekten üzücü bir durum. Eğitimcilerim ise biraz sabırlı olmaları. Sadece başarıya odaklanmamaları. Bu konuda Edison'un kendisine sorulan "Bininci denemenizde ampulü buldunuz. 999 başarısız deneyim için ne dersiniz?" sorusuna verdiği cevap güzeldir. "Onların hiçbirisi başarısız deneyim değildi. Onların her biri ampulü yapamamanın bir yoluydu."

Dünya satrancından beğendiğiniz isimler?

Alexander Alekhine, Paul Morphy, Bobby Fischer, M. Tal, Kasparov.

Saydıklarınız içerisinde sizce satrancın en büyük ismi kim?

Bobby Fischer.

Oyunlarınız dediğimizde sizde iz bırakan birkaç oyununuz?

16 yaş altı olimpiyatlarında Andrey Esipenko ile oynadığım oyun gerçekten inanılmazdı.

Çok karışık bir pozisyonda neredeyse hiç hatasız oynamıştım. Bazı oyunlarımla aramızda büyük aşk vardır, bu da onlardan biriydi!

Cem Kaan Gökcerkan - Andrey Esipenko [B12]

*16 Yaş altı Olimpiyatları, 2015,
Ulaanbaatar/Moğolistan*

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 ♔f5 4.♘f3 e6 5.♙e2 ♘e7 6.0-0 c5 7.c4 ♘bc6 8.♘a3 dxc4 9.♘xc4 ♘d5 10.♙g5 f6 11.exf6 gxf6 12.♙h4 ♘f4 13.♘e3 ♙e4 14.♙e1 cxd4 15.♘g4 ♙e7 16.♙b5 f5 17.♙g3 ♘g6 18.♘xd4 ♙d5 19.♘xf5!+- ♙f8 20.♘d6+! ♙d7 21.♘c4 ♙c8 22.♙a4!+-

Buradan sonra her şey kazanç!

22...h5 23.♘ge3 h4 24.♘xd5 exd5 25.♙xc6 hxc6 26.♙xb7+ ♙xb7 27.♘a5+ ♙xa5 28.♙xe7+ ♘xe7 29.♙xa5 gxf2+ 30.♙f1 ♘c6 31.♙xd5 ♙ad8 32.♙b5+ ♙c7 33.♙c1 ♙d6 34.b4 ♙ff6 35.a4 ♙d8 36.♙b7 ♙e8 37.b5 ♙de6

1-0

Satrancın yaygınlaşması için neler yapılmalı?

Öncelikle satrancın yaygınlaşmasında katkıda bulunacak kişilerin kendilerini çok iyi tanımalarını ve bilmelerini sonrasında da satrancın ha-

yatlarında nerede olduğuna dair net ve dürüst bir cevap vermeleri gerektiğini düşünüyorum. “Satranç hayatımda nerede? Benim kişisel özelliklerim neler? Benim en iyi olduğum alan neresi? Hangi yeteneğimle ve bilgimle satranca katkı sağlayabilirim? Katkıda bulunmak için “hangi özelliklerimi geliştirebilirim?” gibi sorulara cevap vermeden yayma çabasında olmanın yarardan çok zarar getireceğini düşünüyorum. Satrancın yaygınlaşması için hepimizin birbirimize ihtiyacı var. Satrancı biliyor ve oynuyor olmanın tek başına yeterli olmadığını düşünüyorum. Örneğin organizasyon yeteneğine sahipseniz turnuvalar düzenleyerek, maddi imkanlarınız varsa sponsor olarak, eğitim ve öğretim alanında iyi iseniz seviyenize göre satrancı sevdirecek ve öğretirecek, yönetici özelliğiniz iyi ise ortak hedef doğrultusunda iş birliği yaparak, basın yayın medya alanında iyiyseniz ülke ve dünyadaki haberlere ulaşmamızı sağlayarak, çeviriler ile kaynak kitap ve doküman sağlayarak, canlı yayınlar veya öğretici videolar ile yaygınlaşmasını sağlayabilirsiniz.

Demek istediğim, her şeyi yapmayı çalışmak yerine en iyi olduğumuz alanda yaptığımızın en iyisini yapmaya çalışıp iyi bir ekip olup satrancın sağlıklı olarak yaygınlaşmasını sağlayabileceğimizi düşünüyorum.

Geleceğinizle ilgili planlarınız? Şu anda nerede yaşıyorsunuz? Nerede yaşamak istiyorsunuz örneğin?

Şu an İzmir’de yaşıyorum. Açıkçası İzmir’i çok seviyorum. Eğer mümkün olursa ilerde de İzmir’de yaşamak isterim. Gelecek için elbette uzun vadede hedeflerim mevcut. Ancak şu an günün akışına bırakmak ve sürecin keyfini çıkartmak daha güzel.

Satranç dışı hobileriniz?

Futbol oynamak. Futbolu gerçekten çok seviyorum. Küçükken satranç ve futbol arasında kalıp satrancı seçmiştim. Arkadaşlarımla olabildiğince futbol oynamaya çalışıyorum. Onun dışında her erkek çocuğu gibi bilgisayar ve video oyunlarını oynamayı severim. Bir de arada twitch üzerinden streaming yapıyorum. Biraz daha açıklamak gerekirse internette canlı satranç yayını yapıyorum. (twitch:ckgchess)

Arkadaşları IM Gökerkan’ı anlatıyor!

Gizem Ayazmal:

Yıllardır hocaları, odaları, bilgisayarları, kavgaları paylaştığım kader ortağım. Üç çeşit yemekle hayatta kalmayı becerebilen tanıdığım tek insan! Cem Kaan’ı bu kadar iyi tanımama rağmen bir de oyunlarını anlasam! “Cem Kaan’ın maçı ne durumda?” sorusuna verdiğim cevap yıllardır hep aynı, hiç değişmedi “Çok karışık!” (Neyse ki böyle düşünen tek kişi ben değilim!)

FM Bahadır Özen:

Büyük bir azimle savaşan ve oyunları sonuna kadar zorlayan ve tarzıyla birçok kişiye örnek olan kardeşimdir Cem Kaan.

FM Emre Emin Dedebaş:

Cem Kaan kendine güvenen, korkusuz, özgüveni yüksek kuvvetli bir oyuncudur. Birlikte efsane kamp, yurtiçi ve yurtdışı turnuva maceralarımız var. Kendisi her zaman turnuvalara beraber gidilebilecek iyi bir yol arkadaşısıdır.

Mert Çinkılıç (Lise arkadaşı):

Kendisiyle lise son sınıfta tanıştım. Okul döneminde zeki ve çalışkan olmasına karşın satranç onun için okuldan hep bir adım öndeydi. Arkadaşlık değerleri konusunda gayet iyi, karşısındaki insanı dinleyen, önemseyen cana yakın bir kişiliğe sahip. Satranç için ileride büyük hedeflere sahip ve satranç kariyerinde başarılı bir şekilde ilerlemek istediğini oynadığı maçlardan belli ediyor. Bunun yanı sıra Beşiktaş’a olan sevgisini söylemeden geçemem. Cem’e başarılar diliyorum, her şey istediği gibi gerçekleşsin, umarım hayatı boyunca satranca olan tutkusunu azalmadan devam eder.

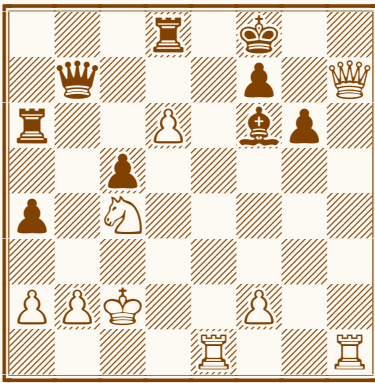
Söyleşi aracılığıyla sizi yakından tanıma fırsatı sağladığınız, sorulara verdiğiniz bir birinden güzel yanıtlar karşısında bizleri derin derin düşündürdünüz, küçük satranççılarımıza adeta ışık olduğunuz için çok teşekkür ederiz! En sıra sürede hedeflerinize ulaşmanızı diliyoruz, yolunuz açık olsun!

**Fatma Yılmaz**

Uluslararası Hakem ve
Antrenör
fyakademi@gmail.com

Bu sayımızın sorularını, Söyleşe Söyleşe köşemizin konuğu IM Cem Kaan Gökerkan'ın maçlarından kendi seçkisiyle sunuyoruz sizlere. Bakalım sizler de usta oyuncumuz gibi kazançları görebilecek misiniz? Soruları çözmeye çalışırken rakibin şah çekebileceği yerleri, kazançlarını, kısacası en iyi hamlelerini de göz önünde tutmayı unutmayınız.

**Bartu Ersöz (1941) -
Cem Kaan Gökerkan (1888)**
Süper Lig, 2013, Denizli

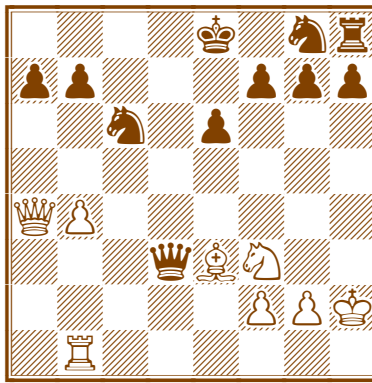


wKc2,Qh7,Nc4,Re1,h1,Pa2,b2,d6,f2/bKf8,Qb7,Bf6,-
Ra6,d8,Pa4,c5,f7,g6

Siyah oynar, kazanır!

Çözüm: 1...f5+! 0-1 2.♖h4 ♖h1#; 2.gxf6 ♗f5+ 3.♗h4 ♗f5#

**Cem Kaan Gökerkan (2052) -
Dinçer Taşdoğan (1797)**
Süper Lig, 2014, Kocaeli

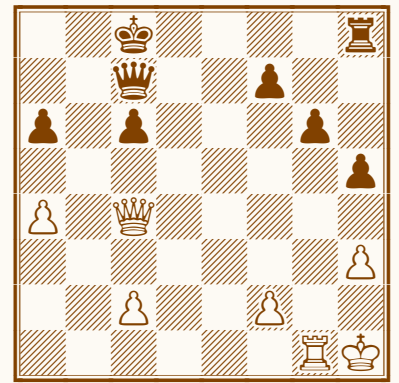


wKh2,Qa4,Nf3,Be3,Rb1,Pb4,f2,g2/bKe8,Qd3,Nc6,-
g8,Rh8,Pa7,b7,e6,f7,g7,h7

Beyaz oynar, kazanır!

1.b5! ♗xb1 2.bxc6 bxc6 3.♗xc6+ ♗d8 4.♗d6+ ♗e8 5.♗c6+ ♗d8 6.♗e5+ ♗g8

**Cem Kaan Gökerkan (2205) -
Volkan Sevgi (2263)**
Süper Lig, 2015, Kocaeli



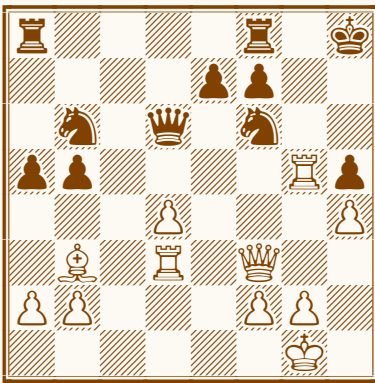
wKh1,Qc4,Rg1,Pa4,c2,f2,h3/bKc8,Qc7,Rh8,Pa6,-
c6,f7,g6,h5

0-1

10.♗e4+ ♗f3 11.♗f3 ♗e4+ 12.♗f3 ♗e4+ 13.♗f3 ♗e4+ 14.♗f3 ♗e4+ 15.♗f3 ♗e4+ 16.♗f3 ♗e4+ 17.♗f3 ♗e4+ 18.♗f3 ♗e4+ 19.♗f3 ♗e4+ 20.♗f3 ♗e4+ 21.♗f3 ♗e4+ 22.♗f3 ♗e4+ 23.♗f3 ♗e4+ 24.♗f3 ♗e4+ 25.♗f3 ♗e4+ 26.♗f3 ♗e4+ 27.♗f3 ♗e4+ 28.♗f3 ♗e4+ 29.♗f3 ♗e4+ 30.♗f3 ♗e4+ 31.♗f3 ♗e4+ 32.♗f3 ♗e4+ 33.♗f3 ♗e4+ 34.♗f3 ♗e4+ 35.♗f3 ♗e4+ 36.♗f3 ♗e4+ 37.♗f3 ♗e4+ 38.♗f3 ♗e4+ 39.♗f3 ♗e4+ 40.♗f3 ♗e4+ 41.♗f3 ♗e4+ 42.♗f3 ♗e4+ 43.♗f3 ♗e4+ 44.♗f3 ♗e4+ 45.♗f3 ♗e4+ 46.♗f3 ♗e4+ 47.♗f3 ♗e4+ 48.♗f3 ♗e4+ 49.♗f3 ♗e4+ 50.♗f3 ♗e4+ 51.♗f3 ♗e4+ 52.♗f3 ♗e4+ 53.♗f3 ♗e4+ 54.♗f3 ♗e4+ 55.♗f3 ♗e4+ 56.♗f3 ♗e4+ 57.♗f3 ♗e4+ 58.♗f3 ♗e4+ 59.♗f3 ♗e4+ 60.♗f3 ♗e4+ 61.♗f3 ♗e4+ 62.♗f3 ♗e4+ 63.♗f3 ♗e4+ 64.♗f3 ♗e4+ 65.♗f3 ♗e4+ 66.♗f3 ♗e4+ 67.♗f3 ♗e4+ 68.♗f3 ♗e4+ 69.♗f3 ♗e4+ 70.♗f3 ♗e4+ 71.♗f3 ♗e4+ 72.♗f3 ♗e4+ 73.♗f3 ♗e4+ 74.♗f3 ♗e4+ 75.♗f3 ♗e4+ 76.♗f3 ♗e4+ 77.♗f3 ♗e4+ 78.♗f3 ♗e4+ 79.♗f3 ♗e4+ 80.♗f3 ♗e4+ 81.♗f3 ♗e4+ 82.♗f3 ♗e4+ 83.♗f3 ♗e4+ 84.♗f3 ♗e4+ 85.♗f3 ♗e4+ 86.♗f3 ♗e4+ 87.♗f3 ♗e4+ 88.♗f3 ♗e4+ 89.♗f3 ♗e4+ 90.♗f3 ♗e4+ 91.♗f3 ♗e4+ 92.♗f3 ♗e4+ 93.♗f3 ♗e4+ 94.♗f3 ♗e4+ 95.♗f3 ♗e4+ 96.♗f3 ♗e4+ 97.♗f3 ♗e4+ 98.♗f3 ♗e4+ 99.♗f3 ♗e4+ 100.♗f3 ♗e4+

**Cem Kaan Gökerkan (1875) -
Jason Cao (2038)**

*Dünya Yaş Grupları Şampiyonası,
2012, Maribor - Slovenya*



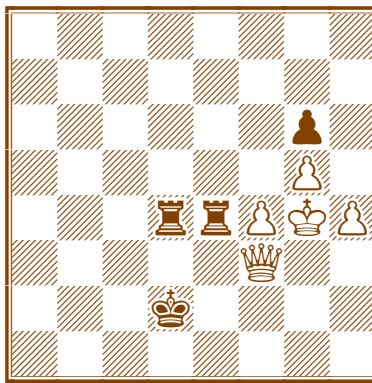
wKg1,Qf3,Bb3,Rd3,g5,Pa2,b2,d4,f2,g2,h4/bKh8,Q-
d6,Nb6,f6,Ra8,f8,Pa5,b5,e7,f7,h5

Beyaz oynar, kazanır!

1.♗xh5+ ♗h7 2.♗xh7 ♗h7 3.♗xh7+ ♗h7 4.♗xh7 ♗h7 5.♗xh7 ♗h7 6.♗xh7 ♗h7 7.♗xh7 ♗h7 8.♗xh7 ♗h7 9.♗xh7 ♗h7 10.♗xh7 ♗h7 11.♗xh7 ♗h7 12.♗xh7 ♗h7 13.♗xh7 ♗h7 14.♗xh7 ♗h7 15.♗xh7 ♗h7 16.♗xh7 ♗h7 17.♗xh7 ♗h7 18.♗xh7 ♗h7 19.♗xh7 ♗h7 20.♗xh7 ♗h7 21.♗xh7 ♗h7 22.♗xh7 ♗h7 23.♗xh7 ♗h7 24.♗xh7 ♗h7 25.♗xh7 ♗h7 26.♗xh7 ♗h7 27.♗xh7 ♗h7 28.♗xh7 ♗h7 29.♗xh7 ♗h7 30.♗xh7 ♗h7 31.♗xh7 ♗h7 32.♗xh7 ♗h7 33.♗xh7 ♗h7 34.♗xh7 ♗h7 35.♗xh7 ♗h7 36.♗xh7 ♗h7 37.♗xh7 ♗h7 38.♗xh7 ♗h7 39.♗xh7 ♗h7 40.♗xh7 ♗h7 41.♗xh7 ♗h7 42.♗xh7 ♗h7 43.♗xh7 ♗h7 44.♗xh7 ♗h7 45.♗xh7 ♗h7 46.♗xh7 ♗h7 47.♗xh7 ♗h7 48.♗xh7 ♗h7 49.♗xh7 ♗h7 50.♗xh7 ♗h7 51.♗xh7 ♗h7 52.♗xh7 ♗h7 53.♗xh7 ♗h7 54.♗xh7 ♗h7 55.♗xh7 ♗h7 56.♗xh7 ♗h7 57.♗xh7 ♗h7 58.♗xh7 ♗h7 59.♗xh7 ♗h7 60.♗xh7 ♗h7 61.♗xh7 ♗h7 62.♗xh7 ♗h7 63.♗xh7 ♗h7 64.♗xh7 ♗h7 65.♗xh7 ♗h7 66.♗xh7 ♗h7 67.♗xh7 ♗h7 68.♗xh7 ♗h7 69.♗xh7 ♗h7 70.♗xh7 ♗h7 71.♗xh7 ♗h7 72.♗xh7 ♗h7 73.♗xh7 ♗h7 74.♗xh7 ♗h7 75.♗xh7 ♗h7 76.♗xh7 ♗h7 77.♗xh7 ♗h7 78.♗xh7 ♗h7 79.♗xh7 ♗h7 80.♗xh7 ♗h7 81.♗xh7 ♗h7 82.♗xh7 ♗h7 83.♗xh7 ♗h7 84.♗xh7 ♗h7 85.♗xh7 ♗h7 86.♗xh7 ♗h7 87.♗xh7 ♗h7 88.♗xh7 ♗h7 89.♗xh7 ♗h7 90.♗xh7 ♗h7 91.♗xh7 ♗h7 92.♗xh7 ♗h7 93.♗xh7 ♗h7 94.♗xh7 ♗h7 95.♗xh7 ♗h7 96.♗xh7 ♗h7 97.♗xh7 ♗h7 98.♗xh7 ♗h7 99.♗xh7 ♗h7 100.♗xh7 ♗h7

**Cem Kaan Gökerkan (1908) -
Mehmet Metin (2239)**

Türkiye Şampiyonası, 2013, Antalya



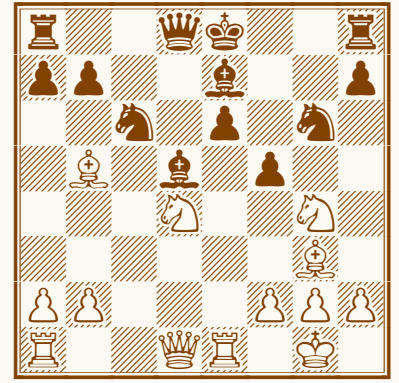
wKg4,Qf3,Pf4,g5,h4/bKd2,Rd4,e4,Pg6

Beyaz oynar, kazanır!

13.♗a5+ ♗e2 14.♗e2 ♗a5+ 15.♗a5+ ♗e2 16.♗e2 ♗a5+ 17.♗a5+ ♗e2 18.♗e2 ♗a5+ 19.♗a5+ ♗e2 20.♗e2 ♗a5+ 21.♗a5+ ♗e2 22.♗e2 ♗a5+ 23.♗a5+ ♗e2 24.♗e2 ♗a5+ 25.♗a5+ ♗e2 26.♗e2 ♗a5+ 27.♗a5+ ♗e2 28.♗e2 ♗a5+ 29.♗a5+ ♗e2 30.♗e2 ♗a5+ 31.♗a5+ ♗e2 32.♗e2 ♗a5+ 33.♗a5+ ♗e2 34.♗e2 ♗a5+ 35.♗a5+ ♗e2 36.♗e2 ♗a5+ 37.♗a5+ ♗e2 38.♗e2 ♗a5+ 39.♗a5+ ♗e2 40.♗e2 ♗a5+ 41.♗a5+ ♗e2 42.♗e2 ♗a5+ 43.♗a5+ ♗e2 44.♗e2 ♗a5+ 45.♗a5+ ♗e2 46.♗e2 ♗a5+ 47.♗a5+ ♗e2 48.♗e2 ♗a5+ 49.♗a5+ ♗e2 50.♗e2 ♗a5+ 51.♗a5+ ♗e2 52.♗e2 ♗a5+ 53.♗a5+ ♗e2 54.♗e2 ♗a5+ 55.♗a5+ ♗e2 56.♗e2 ♗a5+ 57.♗a5+ ♗e2 58.♗e2 ♗a5+ 59.♗a5+ ♗e2 60.♗e2 ♗a5+ 61.♗a5+ ♗e2 62.♗e2 ♗a5+ 63.♗a5+ ♗e2 64.♗e2 ♗a5+ 65.♗a5+ ♗e2 66.♗e2 ♗a5+ 67.♗a5+ ♗e2 68.♗e2 ♗a5+ 69.♗a5+ ♗e2 70.♗e2 ♗a5+ 71.♗a5+ ♗e2 72.♗e2 ♗a5+ 73.♗a5+ ♗e2 74.♗e2 ♗a5+ 75.♗a5+ ♗e2 76.♗e2 ♗a5+ 77.♗a5+ ♗e2 78.♗e2 ♗a5+ 79.♗a5+ ♗e2 80.♗e2 ♗a5+ 81.♗a5+ ♗e2 82.♗e2 ♗a5+ 83.♗a5+ ♗e2 84.♗e2 ♗a5+ 85.♗a5+ ♗e2 86.♗e2 ♗a5+ 87.♗a5+ ♗e2 88.♗e2 ♗a5+ 89.♗a5+ ♗e2 90.♗e2 ♗a5+ 91.♗a5+ ♗e2 92.♗e2 ♗a5+ 93.♗a5+ ♗e2 94.♗e2 ♗a5+ 95.♗a5+ ♗e2 96.♗e2 ♗a5+ 97.♗a5+ ♗e2 98.♗e2 ♗a5+ 99.♗a5+ ♗e2 100.♗e2 ♗a5+

**Cem Kaan Gökerkan -
Andrey Esipenko**

*16 Yaş altı Olimpiyatları, 2015,
Ulaanbaatar/Moğolistan*



wKg1,Qd1,Nd4,g4,Bb5,g3,Ra1,e1,Pa2,b2,f2,g2,h2/
bKe8,Qd8,Nc6,g6,Bd5,e7,Ra8,h8,Pa7,b7,e6,f5,h7

Beyaz oynar, kazanır!

1.♗xf5+- ♗8 2.♗d6+! ♗d7 3.♗c4 ♗c8 4.♗a4!+- 1-0



Ozan Çapan

Antrenör

karsiyakasatrancmerkezi@gmail.com

Merhaba sevgili satrançseverler,

Dergimizin bu sayısında sizlere daha kolay bir bulmaca hazırladım. Keyifle çözebilmeniz dileğimle.

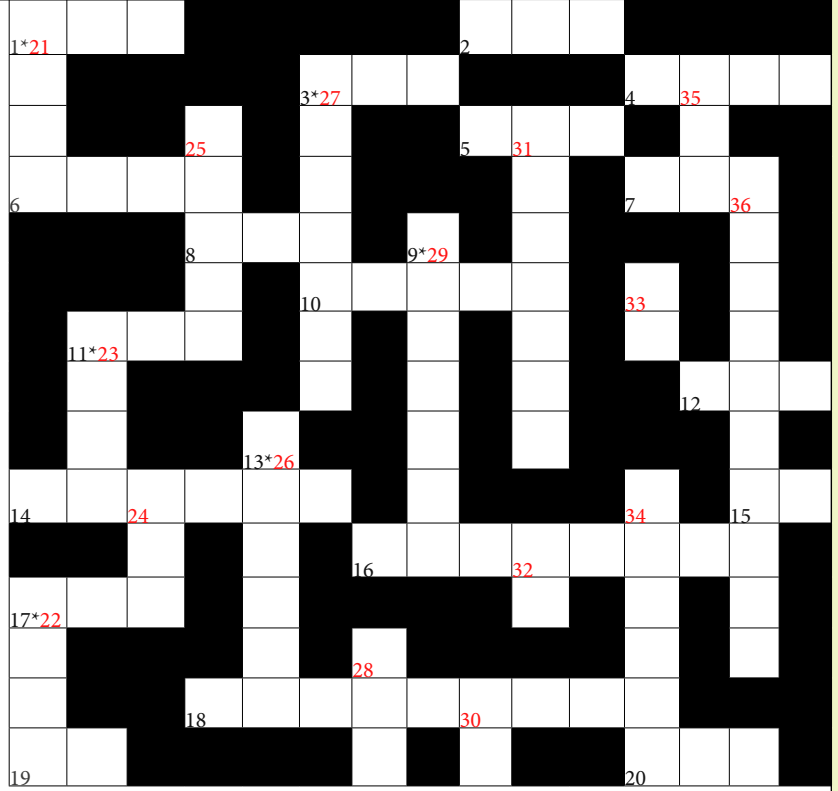
Soldan Sağa:

- 1) Türkiye'de kullanılan rating sisteminin kısaltması.
- 2) Bayan büyükusta unvanının kısaltması.
- 3) Şah çekme hamlesine verilen isim.
- 4) ♖f3 hamlesiyle başlayan açılışın ismi.
- 5) Türkiye Satranç Federasyonunun kısaltması.
- 6) Daha kuvvetli oyuncunun rakibine verdiği material avantajına verilen isim.
- 7) Şah ve kaleyle yapılan özel bir hamle.
- 8) 8. dünya satranç şampiyonunun soy ismi.
- 9) Şahın satranç notasyonundaki kısaltması.
- 10) Bir açılış ismi
- 11) Satranç oyununda bir taş.
- 12) 2016 Satranç Olimpiyatında bayanlarda 1. olan ülke.
- 13) Vezirin satranç notasyonundaki kısaltması.
- 14) Açılıшта yapılan geçici piyon veya taş fedası.
- 15) Piyonun diğer ismi.

- 16) 1. Dünya Satranç Şampiyonunun soy ismi.
- 17) Bir beraberlik çeşidi.
- 18) Satranç oyununun atası.
- 19) 2200 Elo altına verilen Aday Usta anlamına gelen unvanın İngilizce kısaltması.
- 20) Satrançta notasyonun dijital ortamda okunabilmesini sağlayan bir uzantı çeşidi olan "Portable Game Notation"un kısaltması.

Yukarıdan Aşağı

- 21) Amerika Satranç Federasyonunun kısaltması.
- 22) Bir açılış ismi.
- 23) Bir oyuncunun daha sonraki hamlelerinde avantaj elde edebilmek için bilerek taş vermesi.
- 24) Şahın yakalanıp oyunun sonuçlanmasına verilen isim.
- 25) Tek bir taş ile en az iki taşı birden tehdit etme durumu.
- 26) Bir açılış ismi.
- 27) Satranç tahtasına bakmadan akıldan satranç oynamaya verilen isim.



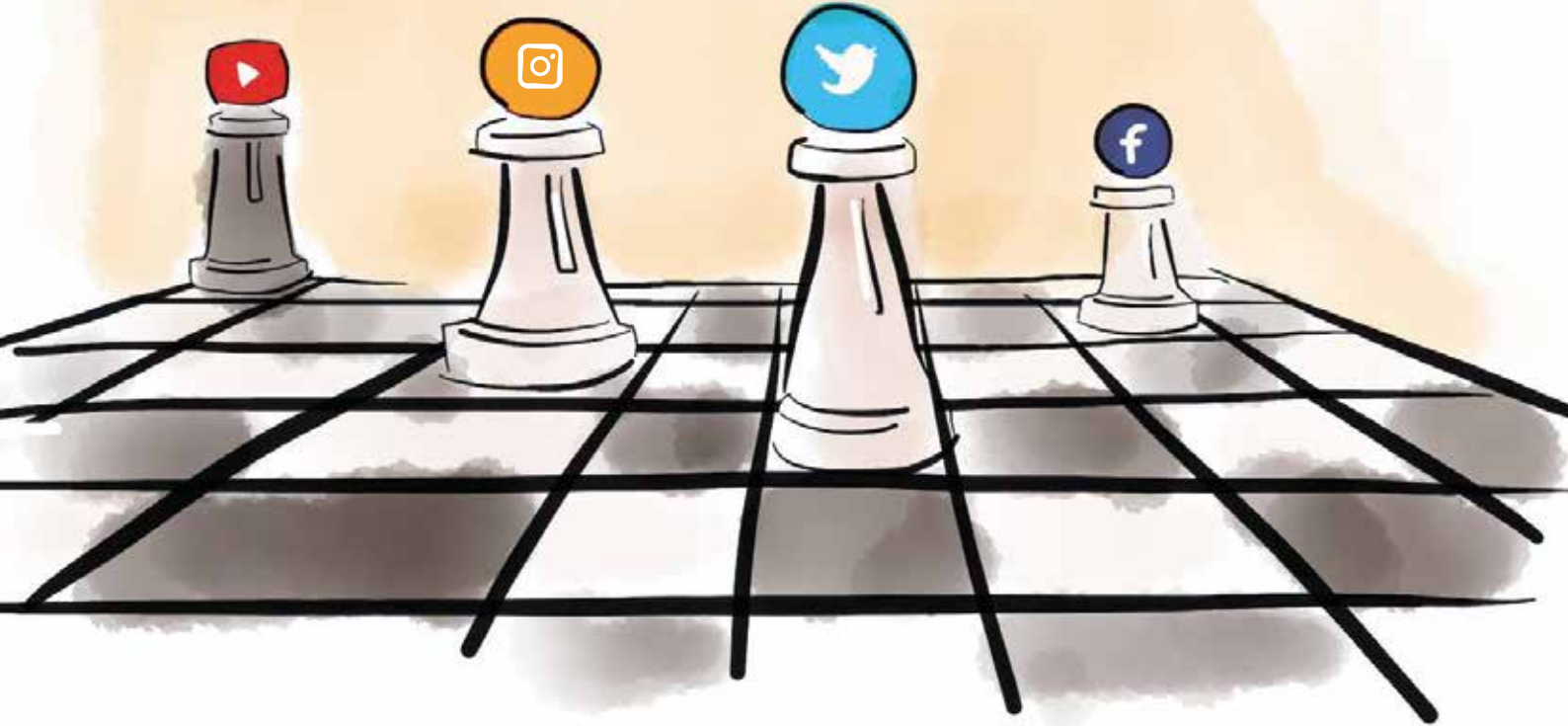
- 28) 1)e4 e5 2) ♖f3 ♖f6 hamleleriyle başlayan savunmanın ismi.
- 29) Bir açılış ismi.
- 30) Satranç oyununda bir taş.
- 31) 7. Dünya Satranç Şampiyonunun soy ismi.
- 32) Türkiye Satranç Federasyonunun ana sponsoru olan bankanın ismi.
- 33) Satrançta büyükusta unvanının İngilizce kısaltması.
- 34) Resmi ilk Türkiye Satranç Şampiyonunun soy ismi.
- 35) FIDE'nin uyguladığı uluslararası rating sistemi.
- 36) Hamle zorunluluğu içeren ve içinde feda olan hamle serisi.

Nisan 2018 33. sayının cevabı





Bizi takip edin



www.tsf.org.tr



TurkiyeSatrancFederasyonu



@turkishchess



@turkishchess



TurkishChess



Turkishchessfederation

Çocuklarımız oynasın, Türkiye kazansın.



Türkiye'nin geleceği çocuklarımızın zihinsel gelişimi için satrancı destekliyoruz.
Türkiye'nin Bankası, Türkiye Satranç Federasyonu ana sponsoru.



TÜRKİYE  **BANKASI**
Türkiye'nin Bankası